

MINISTERUL EDUCAȚIEI

INSPECTORATUL ȘCOLAR AL
MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT - PLAI

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

2022-2025

NOIEMBRIE 2022

CUPRINS

1. REZUMAT	7
2. DEMOGRAFIE	9
2.1 Situația actuală	10
2.1.1 Populația totală. Dinamica generală în perioada 2010-2021	10
2.1.2 Distribuția pe medii rezidențiale	10
2.1.3 Distribuția pe sexe	10
2.1.4 Structura pe grupe de vârstă.....	10
2.1.5 Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale	12
2.1.6 Structura etnică	12
2.1.7. Mișcarea migratorie	12
2.2 Proiecții demografice la orizontul anului 2060.....	13
2.3 Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT.....	16
3. PROFILUL ECONOMIC AL CAPITALEI	17
3.1. Principalii indicatori economici in perioada 2010 - 2022.....	17
3.2 Structura angajărilor pe domenii.....	20
3.3 Activitatea Economică	22
3.4 RAPORT privind activitățile în municipiul București în perioada mai 2018 – aprilie 2019	27
4. PIAȚA MUNCII.....	30
4.1 Indicatori statistici ai pieței muncii.....	30
4.2 Proiecția câștigului salarial mediu net lunar	36
4.3 Prognoze privind cererea și oferta de locuri de muncă	36
4.4 Prognoza cererii potențiale și a cererii înlocuite	37
4.5 Prognoza locurilor de muncă disponibile.....	40
4.6 Prognoza cererii de formare profesională	43
4.7. Implicații pentru învățământul profesional și tehnic.....	44
5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN MUNICIPIUL BUCUREȘTI.....	53
5.1 Indicatori de context	53
5.1.1 Contextul european –	53
5.1.2 Contextul național –.....	58
5.2 Indicatori de context specifici.....	61
5.2.1 Contextul demografic și populația școlară.....	61
5.3 Indicatori de intrare în perioada 2020-2022	63

5.3.1 Numărul de elevi care revin unui cadru didactic	63
5.3.2 Resursele umane din ÎPT	63
5.3.3 Resurse materiale și condiții de învățare	64
5.4 Indicatori de proces.....	64
5.4.1 Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT	64
5.4.2 Asigurarea calității în ÎPT	65
5.4.3 Serviciile de orientare și consiliere	65
5.5 Indicatori de ieșire la nivel național 2021	66
5.5.1 Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional.....	66
5.5.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul liceal și profesional.....	69
5.5.3. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional	71
5.5.4. Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional	73
5.6. Indicatori de impact	77
5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului	77
5.6.2. Rata de inserție a absolvenților la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație	77
5.6.3 Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă.....	78
5.7 Oferta școlilor din ÎPT al municipiului București	78
5.7.1 Evoluția planurilor de școlarizare	78
5.7.2 Analiza ofertei curente pentru anul școlar 2022 – 2023	79
5.7.3 Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar 2023 - 2024. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire	80
5.7.4 Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților	82
5.7.5 Rețele școlare	83
5.7.6 Parteneriatul cu întreprinderile	84
5.7.7. Ținte strategice ale I.S.M.B. 2022-2025	85
5.7.8. Resurse umane (cadre didactice)	85
5.7.9. Populația școlară – număr elevi din învățământul preuniversitar de stat în anul școlar 2022-2023.....	86
5.7.10. Învățământ Profesional și Tehnic și Învățământ Profesional în sistem Dual.....	87
5.8 Principalele concluzii din analiza ÎPT la nivelul municipiului București	88
6. MONITORIZAREA / EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI.....	93
7. ANALIZA SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea	95
8. PLANUL DE MĂSURI.....	97

Lista abrevierilor

PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru Învățământ
PAS	Planul de Acțiune al Școlii
PNAO	Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă
PRAO	Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea forței de muncă și incluziune socială
PND	
PDR	Planul Național de Dezvoltare
MECTS	Planul de Dezvoltare Regională
CNDIPT	Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
MMFPS	Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic
CR	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
CLDPS	Consortiu Regional
IPT	Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social
TVET	Învățământ Profesional și Tehnic
UE	Technical, Vocational and Educational Training
INS	Uniunea Europeană
CMBRAE	Institutul Național de Statistică (România)
ANOFM	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
AMOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
AJOFM	Agenția Municipală pentru Ocuparea Forței de Muncă București
CJ	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
CNP	Consiliu Județean
CES	Comisia Națională de Prognoză
	Cerințe Educaționale Speciale
CCD	Casa Corpului Didactic
ISMB	Inspectoratul Școlar al Municipiului București
ISJ	Inspectorat Școlar Județean
CDS	Curriculum la Decizia Școlii
	Curriculum în Dezvoltare Locală

CDL	Nomenclatorul Activităților Economice – Clasificarea Activităților din Economia Națională
CAEN	Codul Ocupațiilor din România
COR	Produsul Intern Brut
PIB	Valoarea Adăugată Brută
VAB	Formare Profesională Continuă
FPC	Direcția Județeană de Statistică
DJS	Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale
INCSMPS	European Qualification Framework
EQF	European Credit system for Vocational Education and Training
ECVET	European Credit Transfer and Accumulation System
ECTS	European Network for Quality Assurance in Vocational Education and Training
ENQA – VET	
SEOFM	Strategia Europeană de Ocupare a Forței de Muncă
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură
WB	Banca Mondială (Word Bank)
POS	Programul Operațional Sectorial
FSE	Fondul Social European
ISCO	International Standard Classification of Occupations
ISCED	Organizații Non Guvernamentale
ONG	Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică
NUTS	Management-ul Ciclului Proiectului (PCM Project Cycle Management)
PCM	Unitatea de Implementare a Proiectului
UIP	România
RO	Puncte Tari, Puncte slabe, Oportunități, Riscuri (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
SWOT	
SPP	Standarde de Pregătire Profesională

CUVÂNT ÎNAINTE

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Aspectelor mai sus menționate le adăugăm provocările generate de fenomenul rapid al îmbătrânirii demografice, al fluxurilor migrației externe ceea ce ne conduce la concluzia că IPT va fi sistematic solicitat să răspundă unor nevoi, de cele mai multe ori imediate, ale angajatorilor din România.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare IPT nu poate răspunde, în sens restrâns, cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru o carieră de succes care presupune integrare socio - profesională. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care este imediat urmată de învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce ***prognoza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.*** Planificarea strategică a ofertei IPT utilizează următoarele documente:

- Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (**PRAI**) – realizat la nivel regional.
- Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (**PLAI**) – realizat la nivelul Municipiului București
- Planul de Acțiune al Școlii (**PAS**) – realizat de unitatea de învățământ la nivelul comunității.

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și cererea socială, în acord cu nevoile de dezvoltare județeană și a resurselor umane în perspectiva anului 2025.

Cele mai importante roluri ale PLAI sunt:

- să analizeze în profunzime contextul Municipiului București;
- să se concentreze pe problemele specifice ale sistemului de învățământ profesional și tehnic de la nivelul Municipiului București;
- să stabilească prioritățile, țintele și acțiunile la nivelul Municipiului București pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic;
- să contribuie la realizarea țintelor stabilite la nivel regional;
- să ofere feed-back pentru planificarea ofertei IPT la nivel regional

- să furnizeze un cadru general pentru elaborarea și armonizarea planurilor strategice ale școlilor;
- să faciliteze luarea deciziilor la nivelul Municipiului București pentru restructurarea rețelei școlilor învățământului profesional și tehnic.

Anual, PLAI sunt actualizate de către CLDPS și aprobate de către Consiliul de Administrație al ISMB.

PLAI oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- Calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală structurate pe domenii ocupaționale și nivele de calificare;
- Măsuri de raționalizare a rețelei școlare;
- Planul de școlarizare al școlilor IPT;
- Măsuri complementare de formare profesională continuă;
- Măsuri asociate de formare profesională a elevilor cu nevoi speciale, în vederea integrării lor în sistemul general de educație;
- Măsuri privind dezvoltarea parteneriatului social și a curriculumului în dezvoltare locală;
- Măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructură și echipamente didactice;

1. REZUMAT

Planul local de acțiune pentru învățământ (PLAI) — din Municipiul București este un document de planificare strategică a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic în perspectiva anului 2025, elaborat de către principalii actori ai pieței muncii. Scopul planificării este acela de a asigura o mai bună corelare a ofertei de formare profesională cu cererea actuală și viitoare de abilități și competențe pe o piață aflată într-un continuu proces de schimbare. Primul PLAI a fost elaborat în noiembrie 2003, având ca orizont de timp anul 2010.

Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social în IPT (CLDPS) sunt structuri manageriale consultative în sprijinul inspectoratelor școlare. Atribuțiile CLDPS vizează, între altele:

- analizează și avizează propunerile prezentate de Inspectoratul Școlar privind rețeaua școlară și planurile de școlarizare pentru învățământul profesional și tehnic;
- oferă, la nivelul capitalei, cadrul organizatoric și monitorizarea modului în care se realizează parteneriatul social în formare profesională;
- facilitează identificarea reprezentanților instituțiilor cu atribuții în realizarea consilierii, orientării și informării privind cariera;
- promovează proiectele inițiate de unitățile de învățământ ce vizează dezvoltarea resurselor umane finanțate din fonduri UE sau alte surse și colaborează cu unitățile de învățământ în elaborarea și aplicarea acestora;
- identifică și promovează acțiuni ce vizează tranziția de la școală la locul de muncă al absolvenților, în vederea realizării integrării socio-profesionale a acestora;
- participarea, prin reprezentanții desemnați la cererea Inspectoratului Școlar, în

structurile instituționale constituite în programele de dezvoltare regională și alte programe pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic;

- avizarea componentei locale a curriculum-ului pentru învățământul profesional și tehnic
- realizează actualizarea și monitorizarea Planului Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (PLAI);
- asistarea unităților școlare pentru dezvoltarea și implementarea PAS;
- realizează monitorizarea Planurilor de acțiune ale școlilor (PAS)

Actualizarea PLAI a fost realizată în cadrul Proiectului ”Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”. Actualizarea s-a realizat pe baza datelor disponibile din surse statistice oficiale (anuarul statistic al României 2021, date furnizate de INS) și din surse administrative (statistici ale ISMB și AMOFMB).

Evoluțiile imprevizibile ale pieței muncii și economiei din ultimele luni, în condițiile crizei economico-financiare, arată că previziunile privind cererea pieței muncii la orizontul anului 2025 utilizate în PLAI ACTUALIZAT ÎN ANUL 2019 capătă un grad foarte ridicat de relativitate.

Analiza SWOT stă la baza identificării priorităților, obiectivelor, precum și a măsurilor Planului de Acțiune. În acest plan de acțiune, ca o continuare a acțiunilor propuse în PRAI București – Ilfov 2016-2025, s-a propus ca obiectiv general **creșterea gradului de inserție profesională a absolvenților învățământului profesional și tehnic cu 5% până în 2025, prin diminuarea procentului absolvenților seriei curente aflați în șomaj până la 1% până în 2025**, cu următoarele priorități asumate:

Priorități	Indicatori de realizare
1. Corelarea ofertei IPT din municipiul București cu nevoile de calificare identificate la nivelul capitalei / regional și creșterea ofertei unităților școlare din capitală pentru formarea profesională continuă a adulților	Oferta educațională a unităților școlare din capitală este adaptată nevoilor identificate pe piața muncii, marja de eroare la nivel de capitală fiind de cel mult 2% pe domeniu de formare profesională
2. Promovarea coerentă a rețelei școlare IPT din capitală în vederea atragerii populației școlare, a creșterii gradului de cuprindere în învățământ	Creșterea gradului de cuprindere în învățământ în capitală cu 10% până în 2025
3. Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Toate școlile IPT identificate ca necesar a fi dezvoltate asigură condiții moderne necesare desfășurării activităților didactice de formare profesională inițială inclusiv pentru persoanele cu dizabilități
4. Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate a resurselor umane din unitățile școlare IPT din capitală	Toate cadrele didactice din IPT au parcurs stagii de formare în vederea perfecționării pentru adaptarea la noile cerințe în predare – învățare – evaluare și în concordanță cu cerințele în continuă schimbare a pieței muncii din capitală
5. Creșterea calității și aplicabilității serviciilor de consiliere și orientare în vederea alegerii traseului profesional al elevilor	Toți elevii din IPT, cu precădere cei aflați în clasele terminale au participat la cel puțin o ședință individuală de consiliere

2. DEMOGRAFIE

Prezentarea municipiului București

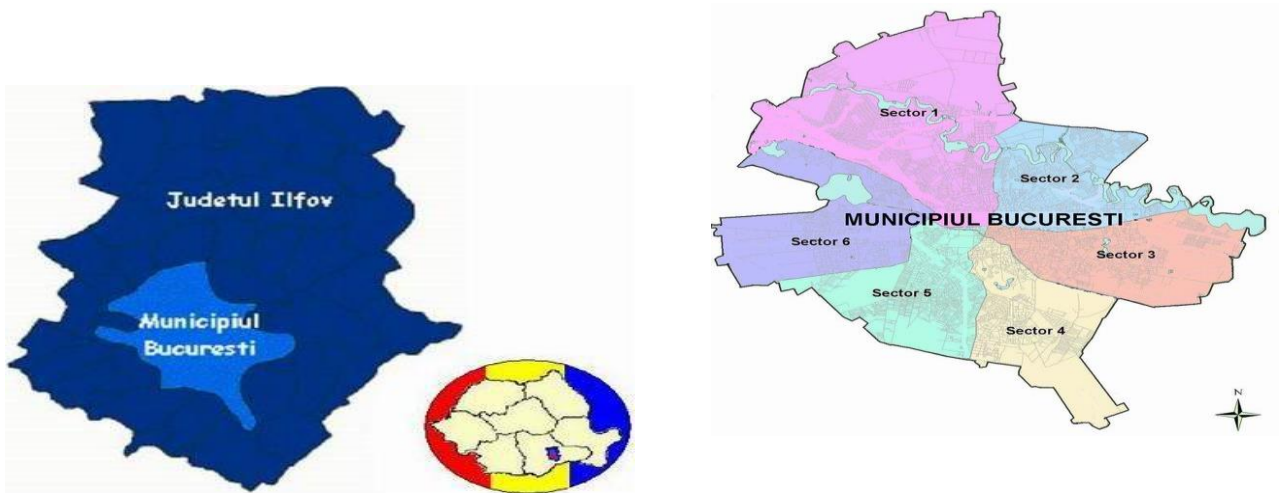

Fig. A

Municipiul București este situat în sud-estul țării, în partea centrală a Câmpiei Române, la aproximativ 100 km sud de Munții Carpați, 200 km de Marea Neagră și 60 km de Fluviul Dunărea. Are o suprafață de 228 km pătrați (0,8 % din suprafața României), din care suprafața construită este de 70 %.

Bucureștiul este situat în Câmpia Română, având o altitudine maximă de 96,3 m și este străbătut de două râuri, Dâmbovița și Colentina. Cele două văi formate în jurul râurilor, împart orașul în câteva zone, sub formă de platouri cu meandre și terase. Prezența a două terase locale (2 - 4 m și 8 - 12 m) de-a lungul celor două văi oferă varietate peisajului din centrul orașului.

Bucureștiul, capitala României, este așezată în sud-estul țării, acolo unde în urmă cu câteva sute de ani se întindeau Codrii Vlăsiei din care astăzi se păstrează câteva pâlcuri răzlețe de pădure. Râul Dâmbovița traversează orașul iar salba de lacuri din nordul capitalei asigură răcoarea și umezeala în timpul toridelor zile de vară.

Astăzi orașul este un amestec de vechi și nou, tradițional și modern, oriental și occidental, fapt care îi dă pe de o parte aspectul unei metropole eclectice și neorânduite, conferindu-i pe de altă parte originalitate și farmec.

Municipiul București cuprinde șase sectoare administrative; el este cea mai mare aglomerare urbană din România, densitatea mare a populației și concentrarea serviciilor și activităților economice făcând din **municipiul București cea mai mare piață din Sud-Est-ul Europei.**

Existența oportunităților economice în regiunea București – Ilfov face ca numărul real al populației care locuiește aici să fie mai ridicat decât cel înregistrat oficial. Prezența capitalei țării în centrul Regiunii este importantă, nu numai datorită mărimii populației, ci și a forței economice și a concentrării activităților umane, a echipării fizice și instituționale. Puterea de polarizare a capitalei iradiază mult dincolo de granițele sale administrative.

2.1 Situația actuală

2.1.1 Populația totală. Dinamica generală în perioada 2010-2021

- Analiza datelor statistice privind populația totală la 1 iulie 2021 – de 19.269.469 milioane locuitori, poziționează România printre țările de mărime medie în cadrul Uniunii Europene (concluzie pe baza ponderii de cca. 4,3% a populației României din totalul celor 27 de țări membre ale UE). În domeniul resurselor umane, potențialul demografic oferă elementele de referință pentru compararea mărimii resurselor de muncă, populației școlare etc.

Populația regiunii București-Ilfov (cea mai populată regiune a țării), a crescut cu 16,36%, de la 2.263.261 locuitori în anul 2010 la 2.633.690 locuitori în anul 2021 și este distribuită invers proporțional cu dimensiunea celor două entități administrative. **Municipiul București este cea mai mare aglomerare urbană din România**; la 1 iulie 2021 avea o populație de 2.161.347 locuitori, cu o densitate de aproximativ 7622,7 locuitori/km², reprezentând circa 82,06% din populația regiunii, respectiv, 11,21% din populația totală a României (19.269.469 locuitori).

2.1.2 Distribuția pe medii rezidențiale

- municipiul București are, prin definiție, numai populație înregistrată în mediul urban. La nivelul regiunii București-Ilfov observăm că municipiul București deține un procent de 17,4 % din populația urbană totală a României. (Sursa: INS, Anuarul Statistic al României – 2021). Municipiul București are populația numai în mediul urban, cu o întindere spațială mică, dar cu un număr mare de populație stabilă. Densitatea mare de locuitori (7622,7 loc./km²), cât și concentrarea serviciilor și activităților economice în capitală conferă municipiului București o forță și o dinamică economică superioare celorlalte orașe din țară, un nivel superior al PIB-ului și o structură socială și profesională de un standard mai ridicat.

2.1.3 Distribuția pe sexe

- Structura pe sexe în anul 2020 indică **pe ansamblul populației la nivel capitalei o ușoară preponderență a persoanelor de sex feminin** la nivelul capitalei (53,50%), mai mare față de ponderea la nivel național (51,08%). Diferența între ponderea populației masculine și ponderea populației feminine la nivelul municipiului București este de aproximativ 7% (în UE fiind cu 5,5% mai multe femei decât bărbați).

2.1.4 Structura pe grupe de vârstă

- Comparativ cu media în Uniunea Europeană (UE-27 în anul 2020 era de 15%), în România, grupa de vârstă 0 - 14 ani are ponderi ceva mai scăzute atât la nivel național, cât și în majoritatea regiunilor (cu excepția regiunii Nord - Est), în schimb grupa de vârstă 15 - 24 de ani (care formează grupul țintă principal pentru PRAI și PLAI) are o pondere mai ridicată decât media europeană (5% în anul 2020) la nivel regional.

Structura populației pe grupe de vârstă la 1 iulie 2021 (%)

Grupe de vârstă					
	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-64 ani	65 și peste 65 ani
România	5,16	5,09	5,24	57,68	17,39
Regiunea București-Ilfov	4,85	4,01	3,9	5,97	17,42
Municipiul București	4,65	3,83	3,70	60,03	18,42
Județul Ilfov	5,77	4,81	4,79	60,34	12,86

Tabel 1.

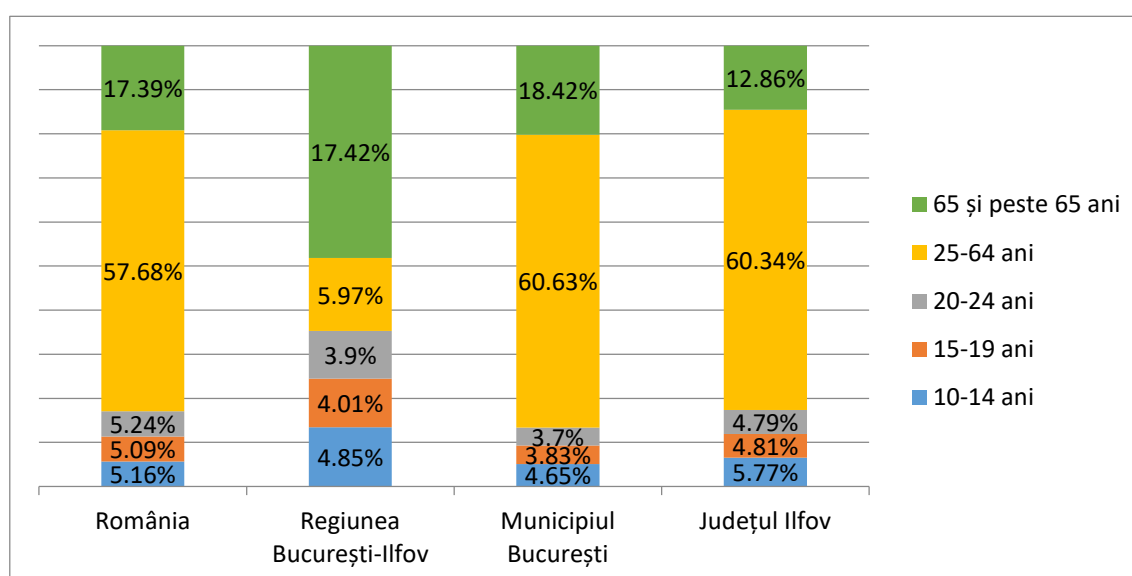

Fig. nr. 1

La nivelul capitalei, în grupa de vârstă 0 – 14 ani ponderea (13,99%) este mai scăzută cu 0,58% față de cea înregistrată la nivel regional (14,57%), iar în grupa de vârstă 15-19 ani se constată o pondere (3,83%) mai mică cu 0,18% decât cea înregistrată la nivel regional (4,01%). Acest lucru nu împiedică totuși populația școlară din zona imediat apropiată capitalei să opteze pentru școlile din București.

În fiecare an, proiectul planului de școlarizare are în vedere acest aspect.

Proporția persoanelor cu vârsta de 65 ani și peste, din municipiul București, reprezintă o rată de dependență a vârstnicilor ($65+/(20-64)$) de 28,9% în 2021, mai mare decât media națională a României (27,64%), mai mare decât datele medii pentru Germania, Spania și Suedia (27%) și mai mare decât datele medii pentru Cipru și Irlanda (sub 12%).

Piramida unei populații stabile, o populație în care comportamentul demografic compensează cu îmbătrânirea naturală a populației, arată ca o adevărată piramidă, cu o bază mare (tinerii), ușor în descreștere către vârf (persoane în vârstă). Evident, cu cât baza este mai mare, cu atât mai bine (desigur, în măsura în care populația din grupa de vârstă 20-64 ani este suficientă pentru susținerea economică a persoanelor mai tinere și mai în vârstă). În această privință, se poate observa că proporția din total populație din grupa de vârstă 0 - 19 ani pentru București, la nivelul anului 2021, în proporție de 17,83%,

deși comparabilă cu proporția populației mai tinere din alte regiuni- capitală din Europa, este considerabil mai mică decât cifra la nivel național (22,51%).

2.1.5 Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale

– Toți cei 2.161.347 locuitori cât indică datele statistice oficiale la 1 iulie 2021, au domiciliul în mediul urban, respectiv în Municipiul București, deși, un număr semnificativ dețin proprietăți și în județul Ilfov.

2.1.6 Structura etnică

- Din punct de vedere al componenței etnice, populația regiunii București-Ilfov, are următoarea structură (conform *Recensământului Populației și Locuințelor din 2011*) : români - 96,89%; romi – 1,74%; maghiari – 0,16%; germani-0,11%; evrei – 0,11%; turci – 0,13%; chinezi – 0,09%; alte etnii – 0,70%. Comunitatea romă reprezintă cel mai mare grup minoritar din regiune (39607 persoane¹; 1,74%), dar și din județul Ilfov (18073 persoane¹; 4%). **Comunitatea rromă reprezintă cel mai mare grup minoritar din regiune, dar și din municipiul București**, numărând aproximativ 37607¹ de persoane, aprox. 1,74% la nivelul populației regiunii. Majoritatea rromilor sunt localizați în câteva zone ale sectoarelor 1, 2, 5 și 6, în centrul istoric al capitalei.

2.1.7. Mișcarea migratorie

- Organizația Internațională pentru Migrație (OIM) consideră migrația drept o mișcare a unei persoane sau a unui grup de persoane, fie peste o frontieră internațională, fie în interiorul unui stat. Migrația este o formă de mobilitate a populației și include orice fel de deplasare a populației, indiferent de durata, scopul sau forma acesteia. În această categorie sunt incluse: migrația refugiaților, migrația economică, precum și migrația persoanelor care se deplasează pentru alte scopuri sau sub influența altor factori, cum ar fi reîntregirea familiei.

Un factor al creșterii populației Regiunii București-Ilfov în general și a populației municipiului București în special este *migrația*, atât cea internă, cât și cea externă. Mutațiile din structura socio-economică a României au determinat o intensă mobilitate teritorială a populației, cu consecințe directe în modificarea numărului și structurii socio-demografice a populației în profil teritorial. În cadrul migrației interne, fluxul urban-rural merită o mențiune deosebită, fiind cel care deține cea mai mare pondere în cadrul acesteia. Referitor la segmentul de populație care este mai dispusă la modificarea domiciliului, se constată o migrare a populației de la orașe la sate.

Datele statistice oficiale înregistrează doar migrația internă și externă rezultată din schimbările oficiale de domiciliu. Astfel, la nivelul anului 2020, migrația internă, determinată de schimbarea domiciliului în profil teritorial și pe medii de rezidență, în municipiul București înregistrează un sold pozitiv de 5624 persoane, față de soldul de trei ori mai mare al întregii Regiuni București-Ilfov (19565 persoane).

Alături de migrația internă, un factor deosebit de important pentru structura populației este și migrația externă, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate.

De asemenea, fluxul migraționist s-a intensificat în ultimii ani, atât din prisma avansului economic înregistrat în economia României, cât și din cauza volatilității geopolitice din bazinul Mării Mediterane și nu numai, fapt care generează o presiune asupra pieței forței de muncă din România, piață pe care se instruiesc să intre tinerii români.

¹ Institutul Național de Statistică – « Recensământul populației și al locuințelor 2021 »

În același timp, statul român se confruntă cu o criză a forței de muncă, înregistrând, de la an la an, un deficit mărit de lucrători. Astfel, angajarea cetățenilor străini a reprezentat o acțiune prin care s-a încercat acoperirea unei părți din respectivul deficit. În fiecare an este stabilit un contingent de lucrători străini nou-admiși pe piața forței de muncă care, în anumite cazuri, în urma semnalelor și informărilor din partea patronatelor, este suplimentat. Datorită cifrelor macroeconomice foarte bune, precum și a regimului juridic permisiv și orientat spre acoperirea deficitului, s-a ajuns ca numărul de lucrători străini nou-admiși pe piața forței de muncă din România să fie în anul 2020 (30000 persoane) mai mare cu 545,50% decât în anul 2016 (5500 persoane).

2.2 Proiecții demografice la orizontul anului 2060

Din punct de vedere demografic, **principalii factori** care acționează asupra mărimii și **structurii populației** sunt: **fertilitatea, mortalitatea și migrația**. Din 1990 populația țării a scăzut an de an, într-un ritm mediu anual negativ de -0,18%, scădere datorată atât sporului natural negativ, cât și soldului negativ al migrației externe. Evoluția demografică recentă a constituit baza scenariilor de proiectare prin care s-a efectuat o anticipare a nivelului fertilității, speranței de viață la naștere și sporului migratoriu care va fi înregistrat la nivelul României până în anul 2060. Se anticipează că, în ipoteza constantă de proiectare cu migrație externă, populația României va scădea până în 2060 cu aproximativ 7,2 milioane locuitori, iar în variantele fără migrație diminuarea populației va fi de 6,9 milioane locuitori. Până în anul 2030 scăderea populației va fi moderată și ușor mai accentuată spre anul 2060, principalul factor al acestor evoluții fiind scăderea naturală.

Populația tânără (0-14 ani) va cunoaște o scădere semnificativă în perioada 2015-2060, de aproape 1,3 milioane persoane (ponderea tinerilor în totalul populației se va diminua de la 15,5% în 2015, la 12,8% în 2060).

Ne vom opri, în continuare, asupra evoluțiilor prognozate ale grupelor 15 - 24 ani și 15 - 64 ani, cu ajutorul proiecțiilor realizate de INS în documentul "Proiectarea populației României în profil teritorial la orizontul anului 2060" (realizat în anul 2017).

Varianta medie reprezintă varianta cea mai plauzibilă asupra evoluției populației, pe baza căreia România ar urma să aibă, în anul 2060, o populație rezidentă de 13,8 milioane locuitori.

În **varianta intermediară** populația rezidentă este estimată, în anul 2060, la 15,4 milioane locuitori.

În toate variantele de proiectare, populația rezidentă a țării **se va reduce** cu valori cuprinse între 3,6 milioane persoane (**varianta optimistă**) și 8,8 milioane persoane (**varianta constantă**).

În profil teritorial, **în varianta medie**, populația rezidentă a tuturor județelor se va diminua, în perioada 2015-2060, cu excepția județului Ilfov care va înregistra o creștere a populației, în anul 2060, cu aproximativ 216,7 mii persoane (cu 49,5%).

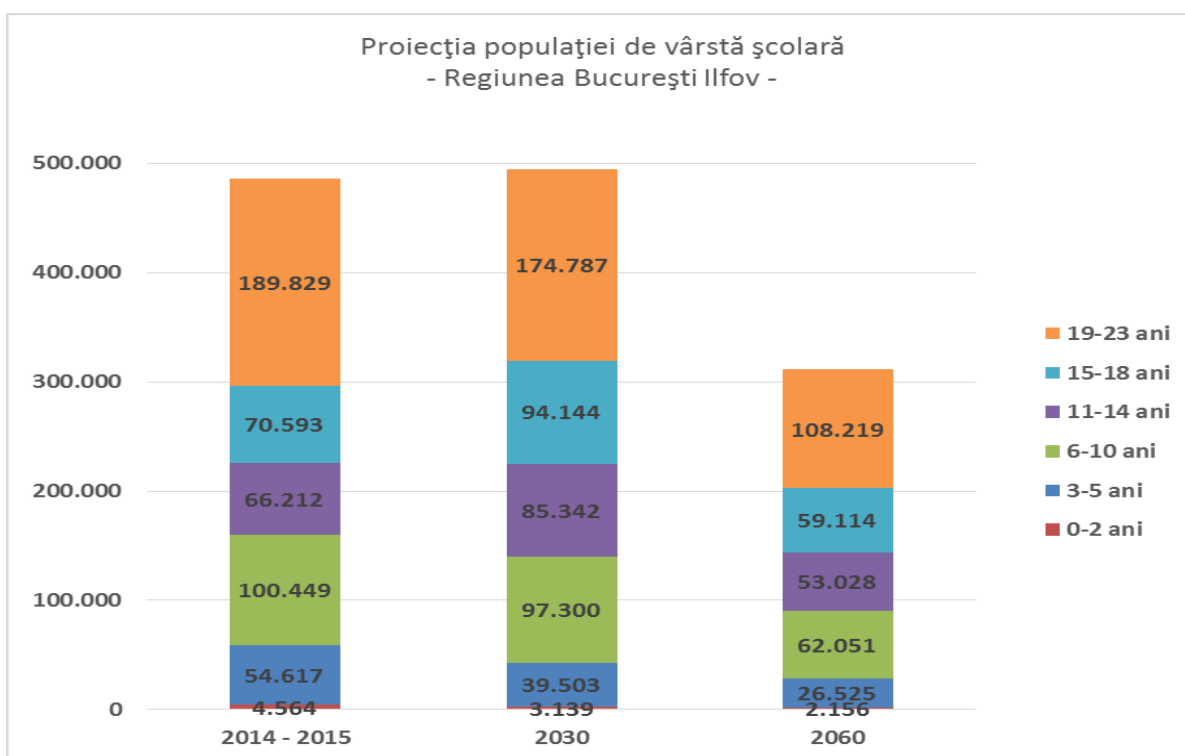
În 2060 municipiul București ar urma să aibă în continuare cea mai numeroasă populație (1,38 milioane persoane), deși va înregistra și cea mai mare reducere, de - 464.290 persoane.

Pe fondul menținerii unor valori scăzute ale natalității și fertilității, precum și a migrării populației apte de muncă, structura pe grupe mari de vârstă a populației va continua să se modifice, în sensul reducerii numărului și ponderii tinerilor și a populației adulte în paralel cu creșterea numărului și ponderii populației vârstnice.

În profil teritorial, populația de 15-64 ani va înregistra o scădere în toate județele țării cu excepția județului Ilfov, în anul 2060 populația rezidentă adultă va fi de 394,2 mii persoane, cu circa 87 mii persoane mai multe față de anul 2015.

Dacă în 2015 municipiul București deținea o pondere a populației rezidente adulte de peste 70,0% din populația totală, în 2060 se anticipează că aceasta se va reduce la un procent de 60,2%.

După cum se poate observa din figura 2.3 populația școlară prognozată **pentru grupa de vârstă 0 - 23 ani** va înregistra o scădere de 38,9% , de la 376.113 persoane cât era în 2015, la 229.693 persoane în 2030 și respectiv 229.695 în anul 2060, fapt care conduce la concluzia că sunt necesare măsuri de prevenire a problemelor care pot apărea și în învățământul profesional și tehnic.

Sursa: "Proiectarea populației școlare a României la orizontul anului 2060", realizată pe baza prognozei INS în anul 2016.

Fig. nr. 2

În municipiul București, ca și în regiunea București – Ilfov, se constată că prognoza populației școlare din grupa de vârstă 11 – 14 ani va avea o evoluție oscilantă, de la 56614 persoane în anul 2014/2015 să crească puțin la 71347 în anul 2030, pentru ca apoi, la orizontul anului 2060 să se reducă la 42759.

Aceeași evoluție se preconizează și pentru populația școlară din grupa de vârstă 15-18 ani: de la o valoare de 64838 persoane în anii 2014/2015, va crește la 86537 persoane în anul 2030, pentru ca apoi să se reducă la 53615 persoane la orizontul anului 2060.

În schimb, numărul persoanele de 65 ani și peste va fi din ce în ce mai mare. Astfel, conform studiului "Proiectarea populației României în profil teritorial la orizontul anului 2060" (realizat în anul 2017) varianta medie, se pare că populația din grupa de vârstă **65 va crește cu 22,9 % în anul 2060 față de anul 2015 (ajungând la o pondere de 38,4% din totalul populației)**, pe când cea din grupa

de vârstă 0 - 14 ani va avea un regres de aproximativ 3,8% în anul 2060 față de anul 2015 (ajungând la o pondere de doar 9,5% din totalul populației).

Evoluția tinerilor și vârstnicilor în Municipiul București 2015 - 2060

Anul	2015			2060		
Grupa de vârstă	0 - 14 ani	15-64 ani	65 ani și peste	0 - 14 ani	15-64 ani	65 ani și peste 65 ani
Procent populație (%)	13.3	71.2	15.5	9.5	52.1	38.4

Tabel 2

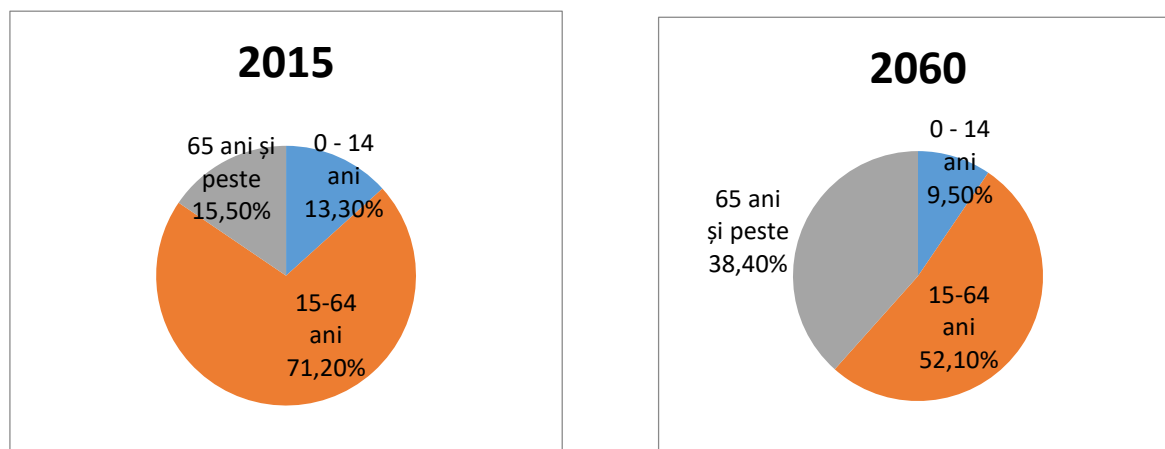

Fig. nr 3

2.3 Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT

a) Declinul demografic general va continua, în mod accentuat pentru populația tânără. De aici, nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.

b) La nivelul municipiului București reducerea naturală prognozată a populației tinere va fi agravată de **migrația externă**. A apărut deja în acest sens un deficit de forță de muncă tânără înalt calificată (IT, științe și tehnologie, medicină, etc.) precum și de tineri lucrători cu diverse calificări căutate pe piața europeană a muncii (construcții, asistență socială și medicală, etc.). Se desprinde nevoia de: **racordare realistă la piața europeană a muncii** a activităților de informare, orientare și consiliere.

c) Se prognozează **reduceri semnificative ale populației școlare (față de 2015)** în grupa de vârstă 15 - 18 ani, de la o valoare de 64838 persoane în anii 2014/2015, va crește la 86537 persoane în anul 2030, pentru ca apoi să se reducă la 53615 persoane la orizontul anului 2060, ceea ce, luând în calcul rata netă de cuprindere în învățământ de cca. 75,7% din prezent pentru grupa 15-18 ani și menținerea opțiunilor elevilor de clasa a VIII-a pentru liceele teoretice, ar conduce la **echivalentul dispariției la nivelul capitalei în învățământul liceal și profesional a multor unități de ÎPT**.

În schimb, proiecțiile privind structura pe grupe de vârstă indică pentru viitor (2030-2060) o consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii, ceea ce va conduce la o

nevoie crescândă de formare continuă - oportunitate în atenția școlilor interesate de compensarea pierderilor de populație școlară .

Față de aceste constatări, se recomandă:

➤ **Măsuri la nivelul rețelei școlare:**

- ❖ **Optimizarea alocării resurselor**, prin: concentrarea pregătirii în școli viabile; rezolvarea problemelor de acces
- ❖ **Crearea rețelelor de școli**, care împreună să realizeze: o ofertă cuprinzătoare și diversificată; eliminarea paralelismelor nejustificate; colaborare pentru acoperire teritorială optimă; diversificarea grupurilor țintă (programe pentru adulți).

➤ **Implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți**

d) Fenomenul de îmbătrânire demografică (creșterea populației în vârstă de peste 65 de ani cu **22,9 % în anul 2060 față de anul 2015 (ajungând la o pondere de 38,4% din totalul populației)**.) conduce la: nevoi sporite de personal calificat - asistență socială și medicală; nevoi educaționale specifice (educație non-formală).

e) Ponderea mai ridicată a populației feminine (53,50% la nivelul capitalei în 2020), reclamă: din partea ofertei de pregătire - calificările dorite de populația feminină; programe de sprijin (facilități) pentru participarea la educație (ex. pentru mamele care participă la cursuri de formare continuă: îngrijirea copiilor în cadrul școlii pe parcursul orelor de curs).

f) Diversitatea etnică nu este prea accentuată în municipiul București, principala minoritate etnică fiind cea rromă, dar sunt totuși necesare o serie de măsuri, cum ar fi: educație multiculturală; soluții pentru asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor; programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate (conform recensământului din 2011, 1,74% din populația rromă a Regiunii București-Ilfov se înregistrează în București, ceea ce numeric reprezintă aproximativ 37.607 persoane).

3. PROFILUL ECONOMIC AL CAPITALEI

3.1. Principalii indicatori economici in perioada 2010 - 2022

București rămâne orașul în care PIB/locuitor are cea mai mare valoare, așa cum arată datele publicate de Institutul Național de Statistică in luna mai 2022.

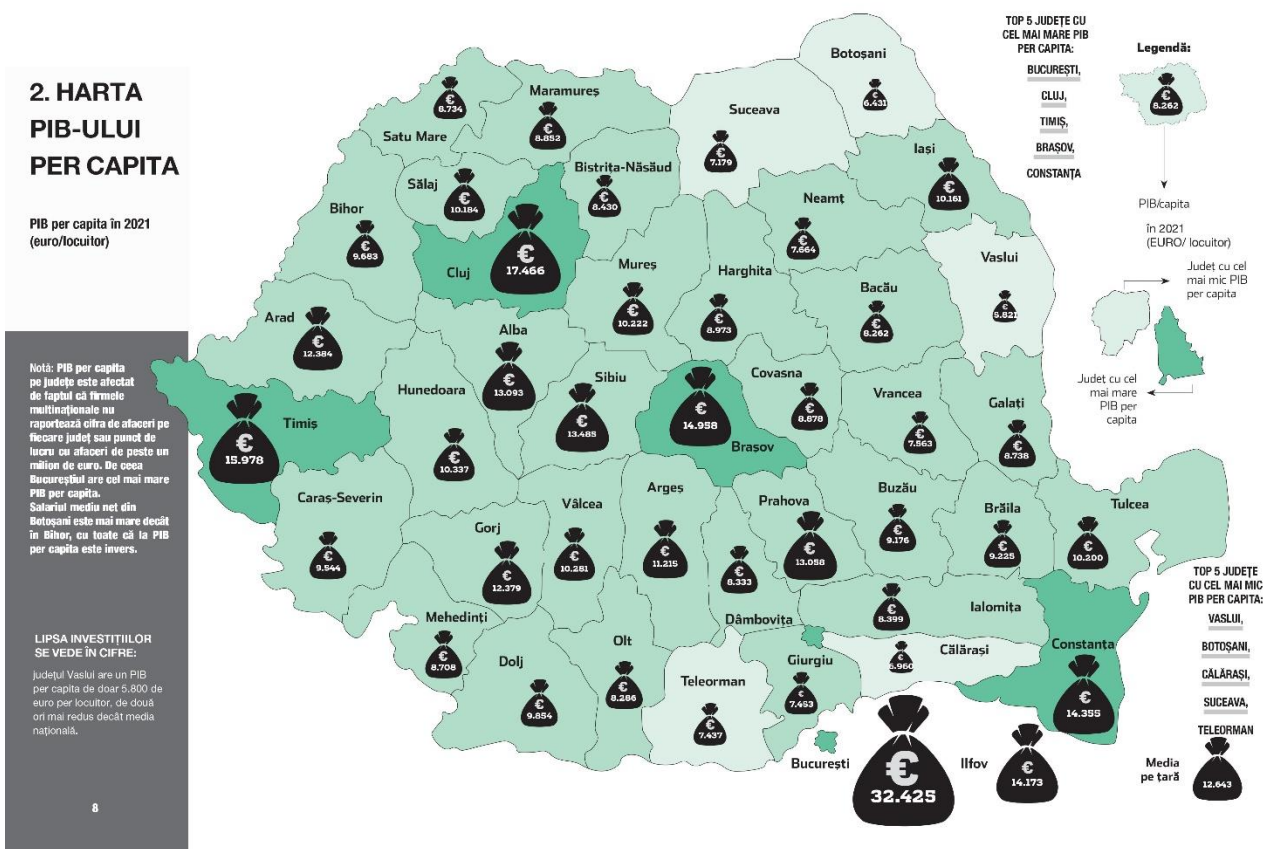

Fig nr 4

Populația Bucureștiului

În comparație cu alte mari orașe ale României, Bucureștiul a avut un declin demografic mult mai puțin accentuat.

Condițiile de viață diferențează în mod evident Bucureștiul față de marile orașe. Durata medie de viață e mai ridicată decât cea înregistrată la nivel național (77,8 ani față de 75,3 ani). Capitala a rămas atractivă pentru cei din provincie pentru forța de muncă, la concurență cu marile destinații pentru migrație internațională. Acestora li se adaugă cei veniți din alte țări, care reprezentau 0,5% din populație în 2011.

Populația Bucureștiului a scăzut totuși constant în ultimele decenii, după cum arată statisticile oficiale. Potrivit datelor furnizate de INS, municipiul București avea 1.844.576 de locuitori la 1 ianuarie 2016. Populația e în scădere față de cel mai recent Recensământ al Populației și Locuințelor (RPL), din 2011, când în Capitală erau înregistrați 1.883.425 de locuitori. Cifra e cu 2,2% mai mică decât în 2002, când recensământul arătase 1.926.334 de locuitori.

TOTALUL POPULAȚIEI / BUCUREȘTI

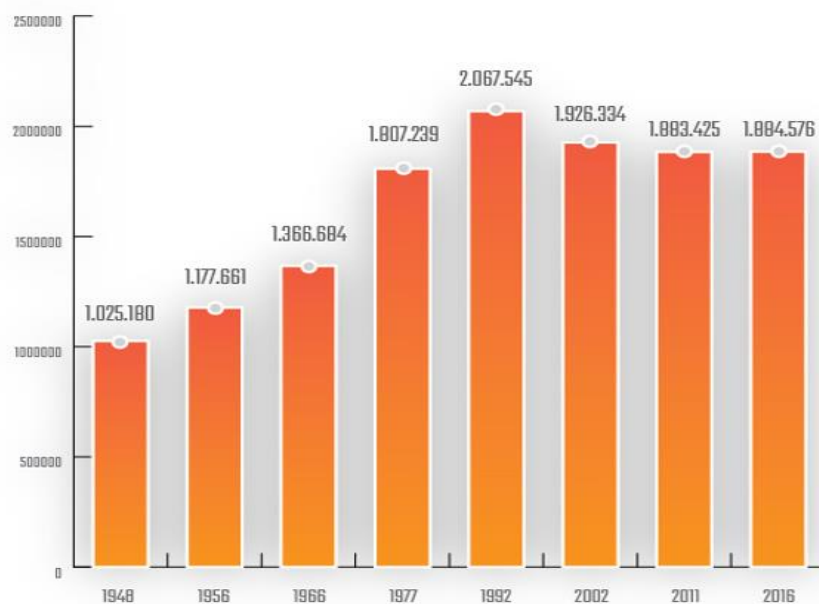

Fig. nr 5

Potrivit RPL 2011, populația Bucureștiului era repartizată astfel: Sectorul 3 (385,4 mii de persoane), Sectorul 6 (367,8 mii persoane), Sectorul 2 (345,4 mii persoane), Sectorul 4 (287,8 mii persoane), Sectorul 5 (271,6 mii persoane) și Sectorul 1 (225,4 mii persoane):

DISTRIBUȚIA POPULAȚIEI PE SECTOARE - 2011 / mii persoane

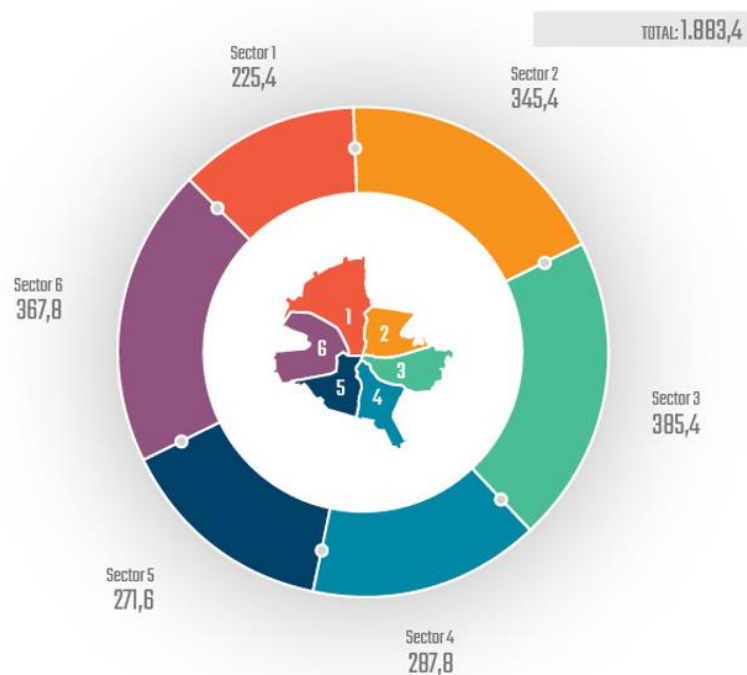

Fig. nr 6

Față de alte orașe, Capitala are un procent mai scăzut de tineri: sunt aici 24,4% locuitori cu vârste cuprinse între 0 și 24 de ani, spre deosebire de județul Iași, de exemplu, acolo unde această categorie de populație reprezintă 33,9%. Bucureștii recuperează însă față de alte structuri administrative când vine vorba de populația activă: 61,1% dintre locuitori au vârste cuprinse între 25 și 64 de ani, față de 52,2% în Iași. Asta pentru că orașul are o capacitate de atracție foarte mare odată ce tinerii încep să-și caute de muncă.

În 2015, Bucureștiul avea 72.105 rezidenți cu vârsta cuprinsă între 15 și 19 ani și 90.162 rezidenți cu vârsta cuprinsă între 20 și 24 de ani. Numărul celor care nu împliniseră vârsta majoratului era de 308.053 de persoane. Populația activă era structurată astfel: 173.034 rezidenți cu vârste între 25 și 29 de ani, 191.196 cu vârste între 30-34 de ani, 211.154 cu vârste între 35 și 39 de ani, 164.550 între 40 și 44 de ani, 174.906 între 45 și 49 de ani și 118.401 între 50 și 54 de ani.

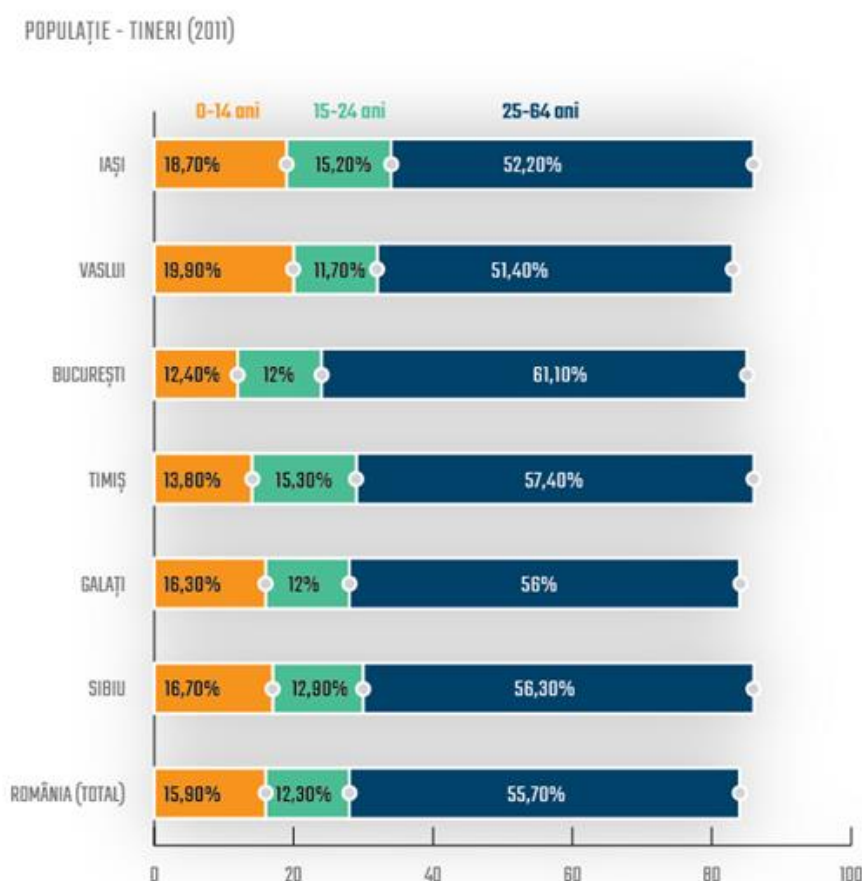

Fig. nr 7

3.2 Structura angajărilor pe domenii

1.099.600 de persoane din București erau angajate în 2015. Dintre acestea, 208.700 de persoane lucrau în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul sau se ocupau cu repararea autovehiculelor și a motocicletelor. Alte 144.600 de persoane lucrau în sectorul industrial, 138.700 de persoane lucrau în domeniul construcțiilor, 97.900 se ocupau de activități de servicii administrative și activități de servicii suport, iar 82.600 de persoane erau angajate în domeniul informațiilor și comunicațiilor. În domeniul sănătății și al asistenței sociale lucrau 61.500 de persoane, iar în învățământ – 45.300 de persoane.

Venitul mediu al unei familii

În anul 2015, câștigul salarial mediu net per angajat bucureștean era de 2.696 de lei, față de 1.858 lei la nivel național. În 2010, un angajat din București câștiga 1.973 de lei, iar în 2005 – 746 de lei. Pentru o gospodărie bucureșteană în care două persoane sunt ocupate – situație în care se află 48,2% dintre gospodăriile din mediul urban – venitul mediu se ridică așadar la 5.392 de lei, în comparație cu 3.718 lei la nivel național.

Migrația Netă

Puține date oficiale arată câtă lume vine dinspre orașele mai mici, deși fenomenul e unul amplu și de durată. Conform unei analize realizate din date de la INS, în 2015 au fost aproximativ 361.000 de români care s-au mutat dintr-un județ în altul sau dintr-o localitate în alta în interiorul aceluiași județ, comparativ cu 400.000 în Ungaria, sau 460.000 în Polonia.

Regiunea București-Ilfov primește cei mai mulți migranți interni, 66.426, dintre care 46.780 și-au stabilit domiciliul în București. Potrivit Inspectoratului General pentru Imigrări din cadrul Ministerului de Interne, numărul cetățenilor străini care aveau drept de ședere valabil la sfârșitul anului 2015, în București, era de 21.303. Dintre aceștia, 2.990 se aflau aici la studii, 8.677 aveau un membru de familie stabilit în oraș, 2.489 se angajaseră sau câștigau bani din activități independente, iar 7.147 veniseră la București în alte scopuri. De asemenea, 11.289 de persoane obținuseră prima prelungire a dreptului de ședere pe teritoriul României.

Membri ai familiei cu un loc de muncă

Un studiu realizat de INS în 2015 arată că 40,3% din gospodăriile cu persoane ocupate din mediul urban aveau o singură persoană care era angajată sau lucra pe cont propriu.

VITALITATEA ECONOMICĂ a Bucureștiului la nivel micro și macro.

Categoriile alese contextualizează și detaliază indicatori mai generali. Un exemplu este monitorizarea evoluției inflației și a indicelui prețurilor de consum, domeniul în care datele se colectează doar la nivel național.

Produsul Intern Brut generat de regiunea București-Ilfov era, în 2015, de aproximativ 199.663 milioane de lei (44.154 milioane euro), conform datelor Eurostat. În 2014, valoarea fusese de 161.772,4, iar în 2013 de 153.724,7 milioane lei. Aceeași sursă indică o rată de creștere anuală a PIB-ului de 9,7% în anul 2013, prin comparație cu cel precedent. Până în prezent, valoarea indicatorului a crescut constant: în 2015 valoarea era de 103,9% față de cea din anul precedent. Creșterea continuă și în 2016: PIBul anului trecut ajunsese la 104,8% față de cel din 2015 și la 129% față de media UE, raportat la anul 2014.

Capitala stă cel mai bine la nivel național din punct de vedere a valorii PIB-ului pe cap de locuitor. Potrivit datelor Eurostat, reprezintă chiar o „insulă de bunăstare” în regiune. Cu 39.400 de euro PIB pe cap de locuitor – valoare ajustată la paritate cu puterea de cumpărare standard (power purchasing standard) de la 19.300 de euro nominal, București-Ilfov era, în 2015, peste regiunea Berlinului, care avea 34.400 de euro după ajustare, față de 35.600 de euro pe cap de locuitor în termeni reali. De asemenea, regiunea Madridului se află, într-un clasament european, sub București. Media europeană a PIB-ului pe cap de locuitor era, după luarea în considerare a puterii de cumpărare, de 28.900 de euro.

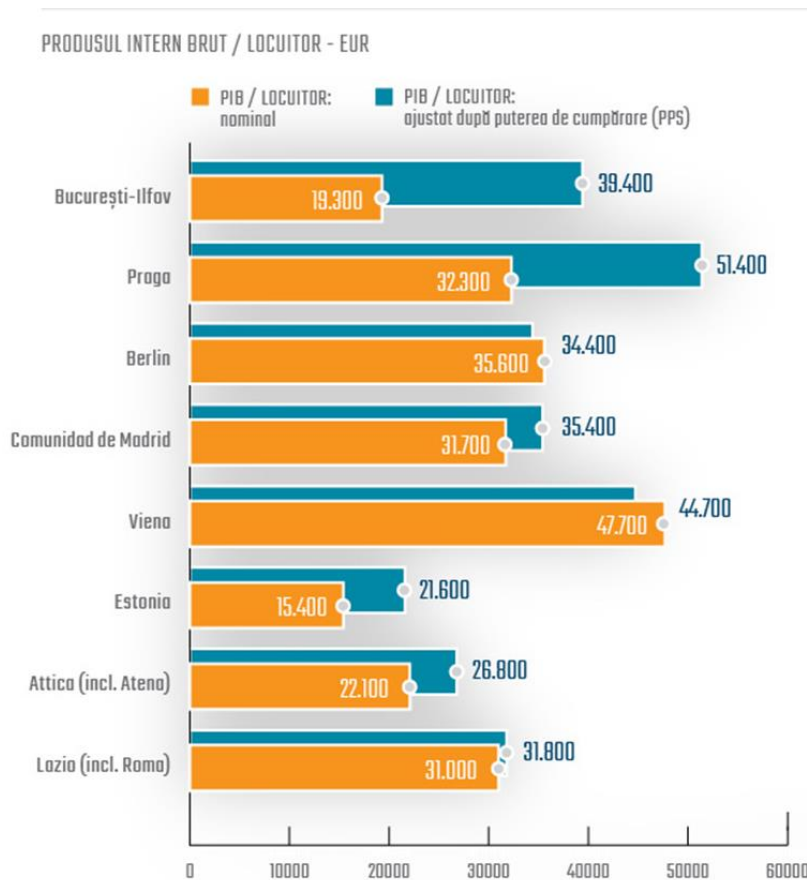

Fig. nr 8

La nivelul anului 2010, Agenția Regională de Dezvoltare București-Ilfov a publicat doi indicatori relevanți în ceea ce privește contribuția Bucureștiului la economia României. Astfel, contribuția orașului la formarea PIB-ului regional a fost stabilită la 90,2%, iar la formarea PIB-ului național la 22,6%.

3.3 Activitatea Economică

Un alt set de indicatori care măsoară vitalitatea economică a orașului se referă la falimentele persoanelor juridice, unde se constată o scădere semnificativă. Astfel, dacă în 2013 era vorba de 3.759 societăți intrate în insolvență, iar în 2014 de 3.354 societăți ce s-au aflat într-o asemenea situație, în 2015 numărul insolvențelor ajunsese la 1.816, iar în 2016 la 1.771, potrivit Oficiului Național Registrul Comerțului (ONRC).

ONRC furnizează și numărul persoanelor juridice active din Capitală: la nivelul finalului anului 2016, funcționau aici 191.865 societăți. În ultimii ani, înmatriculările de persoane fizice și juridice la nivelul Capitalei (PFA, SRL, SA etc.) s-au menținut într-un ritm constant: în 2013 au apărut 19.169 astfel de societăți, în 2014 numărul lor a fost de 18.406, iar în 2015 de 18.988. Instituția a făcut publice și datele pentru anul 2016. Astfel, au fost înmatriculate 18.062 persoane fizice și juridice; la nivel național au fost înregistrate 105.982 persoane juridice, ceea ce înseamnă că aproximativ 17% din noile înmatriculări din România au fost făcute în Capitală.

De asemenea, numărul dizolvărilor a crescut de la 5.484 în 2015, la 6.590 în 2016, ceea ce înseamnă un procent de 22% din cazurile naționale. Aceste cifre arată o activitate economică intensă a orașului, prin comparație cu restul țării.

Rezultatele pentru anul 2021 arată că economia era pe plus de 7,1% an/an în primele 9 luni din 2021.

Datele Institutului Național de Statistică despre evoluția economiei românești în trimestrul 3 din 2021 arată că Agricultură a avut o contribuție decisivă la creșterea economică din T3/2021.

Alături de agricultură creșterea economică au adus și domeniile Comerț și IT.

Pe partea de de resurse ale PIB, agricultura a însemnat 9,8% din economie și a adus 2,6 puncte procentuale din creșterea economică de 7,4% an/an. Industria, care înseamnă aproape 20% din economie, a adus 0,4 puncte procentuale creșterii economice.

Construcțiile, care creșteau cu câte două cifre în 2019 și 2020 au contribuit negativ la evoluția economiei cu 0,3 pp. Zona de comerț și de HoReCa a mers bine de asemenea și a adus 1,8 pp. din creșterea economică din iulie-septembrie 2021 față de aceeași perioadă din 2020.

IT-ul, care a ajuns la o pondere în PIB de 6,6%, a venit cu 0,9 pp., aport la creșterea economică.

Ce a adus creșterea economică din T3/2021

Contribuția categoriilor de resurse la formarea și creșterea PIB în T3/2021

Resursa	Contribuția la formare (% din PIB)	Contribuție la creșterea PIB (p.p.)
Agricultura	9,8%	+2,6
Industrie	19,6%	+0,4
Construcții	5,2%	-0,3
Comerț, HoReCa	16%	+1,8
IT&C	6,6%	+0,9
Intermedieri financiare și asigurări	2%	0
Tranzacții imobiliare	7,1%	+0,2
Activități profesionale și științifice	8,4%	+0,6
Administrație publică și apărare	13%	+0,2
Spectacole, cultura	2,6%	+0,4
Impozite nete pe produs	9,7%	+0,6

Fig. nr 9

Contribuția categoriilor de utilizări la formarea și creșterea PIB în T3/2021		
Utilizare	Contribuția la formare (% din PIB)	Contribuție la creșterea PIB (p.p.)
Consum privat	67,9%	+5,6
Consum guvernamental	8,7%	0%
Investiții (formarea brută de capital fix)	30,4%	-0,1%
Variația stocurilor	-1,4%	+3
Exportul net	-5,8%	-1,1%

SURSA: INS

Fig. nr 10

Pe partea de utilizare a PIB, consumul privat rămâne de departe pilonul de bază al economiei, cu o pondere de aproape 70% din PIB și un aport de 5,6 puncte procentuale din creșterea economică de 7,4%.

Investițiile, formarea brută de capital fix, au contribuit negativ cu 0,3 puncte procentuale la evoluția economiei în T3/2021.

La nivelul întregii țări aproape 20.000 de afaceri s-au închis în primele două luni ale anului 2022, iar rezultatele din primul semestru indică un record negativ al ultimilor 3 ani, un semnal că economia e în dificultate.

Cele mai mari probleme sunt în comerț, servicii și industria prelucrătoare, dar și în sectorul construcțiilor, potrivit analizei făcute de Sierra Quadrant.

Numărul companiilor în dificultate, aflate în insolvență, cu activitatea suspendată, radiată sau dizolvată, a crescut în primele două luni ale anului cu peste 20% față de aceeași perioadă din anul trecut, la 19.809 societăți.

11.227 de firme au fost radiate, mai multe cu 17,1% față de primele 2 luni din 2021, 5155 au fost dizolvate (+24,4%), 2465 și-au suspendat activitatea (+18%), iar 962 au intrat în insolvență (+22,2%), arată datele ONRC, citate de Sierra Quadrant.

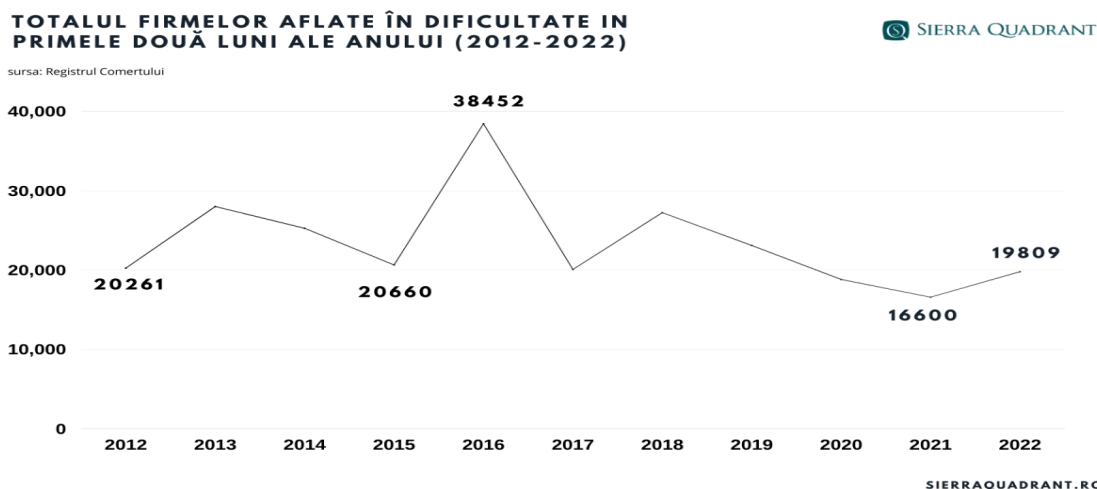

Fig. nr 11

Potrivit analiștilor, datele de la Registrul Comerțului vin să confirme reculul economic semnificativ din acest început de an, cauzat de creșterea extrem de puternică a prețurilor utilităților, materiilor prime și a serviciilor, accentuării blocajului financiar și accesului tot mai limitat la creditare.

Potrivit datelor statistice, cele mai multe victime sunt în sectorul comerțului, în servicii - HORECA și în construcții.

În sectorul comerțului, de exemplu, 1.580 de firme au fost dizolvate, în primele două luni, cu 30% mai multe decât în 2021, 250 au declarat insolvența, 3032 au fost radiate și 745 și-au suspendat activitatea.

Cele mai multe probleme au fost în București, Ilfov, Constanța, Cluj, Prahova și Timiș. În construcții, 480 de firme au fost dizolvate (+23%), 183 au intrat în insolvență (+28%), 1.030 au fost radiate (+18,1%) iar alte 161 și-au suspendat activitatea.

În industria prelucrătoare, 183 de companii și-au suspendat activitatea (+21%), 915 au fost radiate (+16%), 101 au intrat în insolvență și 440 au fost dizolvate (+16,7%).

Conform acestei analize, începutul de an indică o accentuare a problemelor de finanțare a business-ului, dublată de o adâncire a pierderilor financiare generate de creșterea costurilor logistice. 6 din 10 firme aflate în dificultate în prezent au legătură cu consumul, iar scăderea vânzărilor în volum completează tabloul provocărilor economice ale începutului de an.

Potrivit datelor statistice, dincolo de fluctuațiile obișnuite ale numărului de companii aflate în dificultate, principalul semnal de alarmă este faptul că sunt din ce în ce mai multe firme din sectorul producției.

Fabrici de pâine, producători de mobilă, subansamble din industrie sau firme din sectorul agricol (sere, ferme de animale, fabrici de prelucrare a produselor vegetale) au fost afectate de creșterea costurilor operaționale. În unele cazuri, triplarea prețurilor la energie și gaze, scumpirea motorinei și creșterea prețurilor materialelor de producție au trimis companiile direct în incapacitate de plată, iar insolvența, reorganizarea business-ului și protejarea în fața creditorilor au devenit principalele mijloace de supraviețuire.

SITUAȚIA FIRMELOR AFLATE ÎN DIFICULTATE ÎN PRIMELE DOUĂ LUNI ALE ANULUI (2012-2022)

sursa: Registrul Comerțului

SIERRA QUADRANT

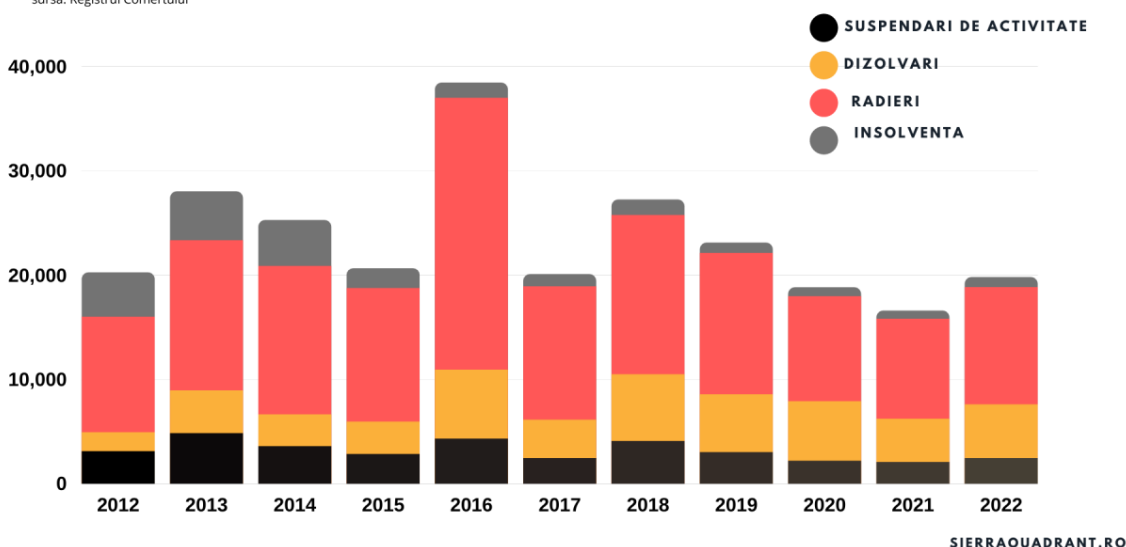

Fig. nr 12

Potrivit estimărilor, printre sectoarele ce vor avea cel mai mult de suferit în 2022 se va afla cel al construcțiilor.

Dincolo de cele aproape 2.000 de firme aflate în dificultate în primele două luni, experții estimează că numărul companiilor cu probleme ar putea trece de 15.000 până la finele anului.

La finele anului trecut, 1.044 de firme de construcții se aflau în insolvență, 900 își suspendaseră activitate, 2.999 erau declarate dizolvate și 6.201 fuseseră radiate de la ONRC.

În acest început de an, numai în primele două luni 480 de firme au fost dizolvate (+23%), 183 au intrat în insolvență (+28%), 1.030 au fost radiate (+18,1%) iar alte 161 și-au suspendat activitatea.

„Scumpirea puternică a materialelor de construcții alături de scumpirea utilităților a creat o presiune fără precedent pe această industrie. Războiul din Ucraina și embargoul la adresa Rusiei, de unde veneau cam 30% din materialele de construcții folosite pe piața noastră, au amplificat și mai mult criza din acest sector care, pe lanțurile economice, impactează alte zeci de mii de firme din domenii diverse, de la dezvoltatorii imobiliari la intermediari financiare și resurse umane”, arată analiza.

Consumul, principalul motor al economiei, se află în pericol

Potrivit aceleiași analize, creșterea puternică a prețurilor și scumpirea creditării vor accentua și mai mult problemele din economie, în condițiile în care acestea, dincolo de sectorul industrial, afectează puternic puterea de cumpărare a românilor.

Scăderea vânzărilor se simte mai ales în comerț, iar efectele se vor transmite multiplicat pe lanțurile economice. Scumpirea creditării și limitarea accesului la finanțare vor diminua potențialul de consum în mai toate ramurile economice, de la industria alimentară, la imobiliară și sectorul auto.

Încrederea, factorul esențial pentru depășirea crizei

Potrivit analiștilor, dincolo de eforturile absolut necesare de limitare a inflației, una dintre cheile ieșirii cu succes din această perioadă economică tulburătoare reprezintă depășirea stării de neîncredere în business.

Dacă nu există încredere în parteneri, o documentare temeinică a business-ului și o evaluare continuă a dinamicii partenerilor, va fi greu ca business-ul românesc să revină la dinamica dinaintea crizei COVID.

Urmare a neîncrederii, a amânării plăților, blocajul financiar din economie s-a accentuat semnificativ în ultimii 2 ani, depășind, în prezent, 350 de miliarde de lei, un nivel fără precedent în ultimii 10 ani.

Durata medie de plată a facturilor a crescut la 145 de zile, față de 120 zile în 2020.

Un sondaj recent arată, de altfel, că 7 din 10 companii întârzie să-și plătească facturile, principalele motive invocate fiind lipsa resurselor financiare disponibile, neîncasarea facturilor, creșterea costurilor operaționale și scăderea vânzărilor.

Indisciplinarea financiară, vulnerabilitate structurală

Potrivit celui mai recent raport al Băncii Naționale privind stabilitatea financiară, disciplina financiară laxă a companiilor rămâne o vulnerabilitate structurală importantă a companiilor din România.

Restanțele la nivel agregat către partenerii nebancari s-au majorat cu 2,5 la sută (2 miliarde lei), ajungând la 82,8 miliarde lei la finalul anului 2020.

O pondere semnificativă a firmelor din economie continuă să înregistreze pierderi, fenomenul fiind accentuat și de condițiile pandemice (respectiv 233 mii de firme, reprezentând circa 32 la sută din totalul companiilor active în economie în anul 2020).

În continuare, segmentul firmelor cu pierderi manifestă o persistență ridicată a rezultatelor negative.

Astfel, 32 la sută din firmele cu pierderi în anul 2020 au înregistrat pierderi în ultimii trei ani. Mai mult, 6,7 la sută din companiile cu pierderi au avut astfel de rezultate în fiecare din ultimii opt ani.

Persistența pierderilor rămâne una dintre principalele cauze ale erodării capitalului și a nivelului ridicat de necesar de capitalizare și arată o disciplină la plată scăzută a sectorului și o eficiență redusă a mecanismelor de închidere a firmelor neviabile.

La finalul anului 2020, în economie s-au regăsit 248,7 mii de firme cu valori ale capitalurilor proprii sub limita reglementată (reprezentând 34 la sută din numărul total al companiilor nefinanciare), în creștere cu 1,9 la sută față de anul 2019.

Acestea generau 6,5 la sută din valoarea adăugată brută la nivelul economiei, angajau 13,7 la sută din totalul salariaților și dețineau 11 la sută din portofoliul creditelor acordate companiilor nefinanciare de către instituțiile de credit și 29 la sută din expunerile neperformante, se spune în raportul BNR.

Analiza Sierra Quadrant a fost realizată pe baza datelor oficiale de la Registrul Comerțului, statisticilor Eurostat, Frames și rapoartele Băncii Naționale a României.

3.4 RAPORT privind activitățile în municipiul București în perioada mai 2018 – aprilie 2019

Municipiul București, primul dintre orașele țării ca mărime și importanță politică, economică, financiar-bancară, comercială, cultural-științifică și turistică, se întinde pe o suprafață de 238 kmp și are o populație de circa 2,1 milioane locuitori.

Municipiul București prezintă o serie de caracteristici deosebite față de oricare localitate sau regiune a țării (nivel superior al PIB, structura socială și profesională de un standard ridicat, potențial de afaceri, echipare instituțională și culturală la nivel internațional s.a.), fiind un puternic centru polarizator a cărui influență se extinde, practic, la nivelul întregii țări.

Majoritatea companiilor importante care își desfășoară activitatea pe teritoriul României (atât societățile multinaționale cu filiale sau sucursale în România, cât și marile firme autohtone) au sediul principal în Capitală.

Mediul economic al municipiului București este atractiv atât pentru investitorii români, cât și pentru cei străini, printre altele datorită structurii instituționale existente, a forței de muncă bine calificate și a sistemului de comunicații mai dezvoltat decât în alte regiuni ale țării.

Comerțul bucureștean deține aproape 30% din suprafața de vânzare și din desfacerile cu amănuntul. Cele mai importante rețele de hipermarketuri și supermarketuri – Carrefour, Cora, Metro, Sellgros, Kaufland, Auchan, Lidl, Mega Image, Penny Market etc. – sunt prezente în Capitală.

În București este localizat cel mai mare complex expozițional al țării, ROMEXPO, cu peste 100.000 mp suprafață de expunere, în cadrul căruia sunt organizate, anual, peste 40 de manifestări expoziționale internaționale.

Capitala este principalul centru financiar-bancar al țării, majoritatea băncilor care operează în România având sediul central în București.

Comunitatea de afaceri

Potrivit Oficiului Național al Registrului Comerțului, la 28 februarie 2019, dintre cei 1.336.618 profesioniști activi din punct de vedere juridic înregistrați la nivel național, 18%, respectiv 240.238 își desfășurau activitatea în București, în creștere cu 3,44% față de perioada similară a anului 2018.

Din numărul total de profesioniști activi din Capitală, 26.690 erau persoane fizice autorizate (PFA), respectiv 6,8% din totalul PFA înregistrate la nivel național, iar 213.548 erau persoane juridice (22,6% din totalul persoanelor juridice aflate în evidența ONRC).

În perioada analizată, în Capitală au fost înmatriculate 16.394 firme, respectiv 16,7% din totalul firmelor nou-înmatriculate în România, în scădere față de perioada corespunzătoare a anului 2018 (-

14%). De menționat că raportat la aceeași perioadă, la nivel național numărul firmelor înmatriculate a crescut cu 2,6%.

În aceeași perioadă, la nivelul Capitalei, 1.326 de companii au decis să-și suspende activitatea, Bucureștiul concentrând 9,4% din totalul suspendărilor înregistrate la nivel național. Comparativ cu perioada mai 2017 – februarie 2018, la nivelul Capitalei se constată o scădere cu 24% a numărului de firme suspendate. În aceeași perioadă, la nivel național s-a consemnat o scădere a suspendărilor de firme cu 8%.

În ceea ce privește dizolvările, 18,7% dintre firmele dizolvate la nivel național în perioada mai 2018 - februarie 2019 erau înregistrate în București. Față de perioada mai 2017 – februarie 2018 se observă că numărul firmelor dizolvate la nivelul Capitalei a scăzut cu 9,1%. La nivel național, în perioada mai 2018 – februarie 2019, au fost dizolvate 27.237 firme, consemnându-se o scădere cu 8,6% față de perioada mai 2017 – februarie 2018.

În intervalul mai 2018 – februarie 2019, numărul firmelor radiate în București s-a ridicat la 10.926, în scădere cu 16,8% față de perioada mai 2017 – februarie 2018, când s-au înregistrat 41.296 firme radiate. În intervalul analizat, la nivel național au fost consemnate 64.945 firme radiate (în scădere cu 7,4%), față de 70.110 firme radiate în perioada mai 2016 – februarie 2017.

Industria

La nivelul Capitalei, producția industrială a înregistrat în perioada analizată creșteri lunare cuprinse între 2,6% și 10,5% (comparativ cu luna corespunzătoare a anului precedent). În aceeași perioadă, la nivel național se consemnează creșteri lunare ale producției industriale cuprinse între 0,6% și 7,3%, cu excepția lunii decembrie 2018, când se consemnează o diminuare a acestui indicator cu 0,8%.

În ceea ce privește evoluția cifrei de afaceri în industrie, la nivelul Bucureștiului se constată faptul că, în perioada analizată, valoarea cifrei de afaceri a înregistrat creșteri lunare față de perioada corespunzătoare a anului precedent cuprinse între 4,3% și 15%.

În ceea ce privește evoluția cifrei de afaceri din industrie la nivel național, s-au înregistrat creșteri lunare cuprinse între 2,9% și 17%.

În structura diversificată a industriei prelucrătoare din Capitală se regăsesc companii din industria alimentară și a băuturilor, a produselor chimice, edituri și poligrafie, echipamente metalurgice, energetice și pentru industria alimentară.

Cercetarea-Dezvoltarea-Inovarea

Cercetarea-Dezvoltarea-Inovarea în România se caracterizează prin rezultate deosebite, o mare parte a acestora fiind transferate și implementate în industrie, economie și societate. În anul 2018, ponderea cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare din PIB s-a situat la mai puțin de 0,16% față de valoarea indicatorului de 1% din PIB înregistrată la UE pentru România.

La nivelul municipiului București se înregistrează 322 entități de cercetare-dezvoltare.

Entitățile de cercetare științifică din municipiul București au colaborat în perioada analizată cu parteneri din țară și din străinătate la nivel de: consorții; clustere; rețele; parcuri științifice/tehnologice, poluri de competitivitate (cu peste 610 entități și instituții de cercetare din România și străinătate), realizând peste 1300 de proiecte de cercetare. Cercetarea fundamentală este evidențiată în municipiul București prin marele proiect european de top „ELI-NP” pentru cel mai puternic laser (de 1000 ori mai puternic decât cel mai puternic laser din lume în prezent) prin marele proiect “ALFRED” în domeniul energiei nucleare, prin marele proiect DANUBIUS-ERI, etc. și prin alte proiecte de CDI elaborate

pentru Strategia UE pentru Regiunea Dunării și cooperare transfrontalieră. În perioada următoare, la nivelul municipiului București se preconizează o dezvoltare inteligentă, informațională și de transfer consistent care eficientizează domeniul de inovare, prin valorizarea rezultatelor cercetării în industrie, economie și societate.

De asemenea, se va pune accent, în continuare, pe dezvoltarea educației avansate și inteligente a inginerilor în domeniile specializate inteligente și pe dezvoltarea de noi competențe profesionale (mecatronică, adaptronică, cyber-mixmecatronică, micro-nanotehnologii, micronanorobotică, micro-nanoclatronică, biomedical, micro-nanofluidică etc.).

Forța de muncă

În perioada mai 2018 – decembrie 2018, numărul salariaților din București a înregistrat ușoare variații, consemnându-se un minim de 1.014,6 mii salariați în luna decembrie 2018 și un maxim de 1.018,2 mii salariați în luna noiembrie 2018.

În medie, în perioada analizată, Capitala a concentrat 20,6% din salariații înregistrați la nivel național. La nivelul lunii decembrie 2018, cea mai mare parte a personalului angajat din Capitală își desfășura activitatea în servicii, respectiv 79,6%, în industrie și construcții lucrau 20,1% din totalul salariaților bucureșteni, în timp ce în agricultură, vânătoare, silvicultură și pescuit activau 0,3% dintre salariați.

Salariații bucureșteni sunt cei mai bine plătiți la nivel național. Astfel, la nivelul Capitalei, în perioada mai 2018 - decembrie 2018, câștigul salarial mediu brut a fost cuprins între 5.709 lei și 6.505 lei, peste câștigul salarial mediu brut consemnat la nivel național.

În perioada analizată salariații bucureșteni care activează în servicii au fost plătiți cu un salariu mediu brut cuprins între 5.958 lei și 6.784 lei, în timp ce angajații din industrie și construcții au fost retribuiți cu un salariu mediu brut care a variat între 4.665 lei și 5.453 lei.

Rata șomajului în București s-a menținut, în perioada analizată, la un nivel mult mai redus decât cel înregistrat la nivel național. Astfel, în luna decembrie 2018 rata șomajului era, în Capitală, de 1,3%, față de 3,3% – rata șomajului la nivel național. Potrivit datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, în decembrie 2018, în Capitală erau înregistrați 15,7 mii șomeri, față de 289 mii persoane la nivel național.

În ceea ce privește populația civilă ocupată, potrivit datelor Direcției Regionale de Statistică a Municipiului București, din totalul înregistrat la nivelul Capitalei (cca.1,1 mil. persoane), 19% desfășurau activități de comerț, 13% lucrau în construcții, 10% în industria prelucrătoare.

Învățământul Profesional și Tehnic

Piața forței de muncă este influențată de schimbările actuale din economie generate de pandemia de coronavirus și războiul din Ucraina. Aceasta va trebui să se adapteze noului context. Companiile vor fi obligate să își adapteze politicile la noile situații, respective la lucrul de acasă și la programul flexibil.

Unele domenii care se aflau în perioada de dinaintea pandemiei în topul celor care absorbau cea mai mare parte a forței de muncă calificate se află acum în declin, iar altele, cum ar fi cel al transporturilor, au cunoscut o creștere substanțială.

Toate aceste schimbări și adaptări vor presupune competențe adecvate în rândul forței de muncă. Forța de muncă va trebui să dețină calificări corespunzătoare, să fie bine instruită și ușor adaptabilă schimbărilor.

Operatorii economici vor căuta din ce în ce mai mult personal pe care să îl formeze în sistem dual, încercând să își pună amprenta pe curriculum în dezvoltare locală (CDL) și aducând în practică în atelierele proprii cât mai mult posibil elevii, pentru asigurarea unei pregătiri tehnice temeinice.

Schimbările tehnologice și organizaționale vor trebui însoțite de o creștere a nivelului de calificare a elevilor, de dezvoltarea competențelor de IT și de o colaborare permanentă între școală, operatori economici și familie.

Școala și operatorii economici trebuie să realizeze parteneriate puternice pentru a putea atrage cât mai mulți tineri către calificările fără de care cei din urmă ajung în imposibilitatea de a-și mai continua business-ul. Aceștia vor promova în rândul tinerilor informații cu privire la competențele pe care le pot dobândi în ÎPT și îi vor ajuta să obțină cât mai multe informații pentru a-și putea alege o calificare în cunoștință de cauză.

În Uniunea Europeană, inițiativele europene pentru competențe urmăresc mobilizarea tuturor părților interesate pentru sprijinirea următoarelor direcții de acțiune: înțelegerea competențelor, dezvoltarea competențelor, asigurarea transparenței și recunoașterii competențelor. Investițiile în oameni, în special în tineri, reprezintă o prioritate majoră la nivelul uniunii, având în vedere că o educație de înaltă calitate pentru toți cetățenii ajută UE să își atingă obiectivele economice și sociale. În plus, sistemele solide de educație reprezintă punctul de plecare atât pentru o carieră profesională de succes, cât și cea mai bună protecție împotriva șomajului și a sărăciei.

4. PIAȚA MUNCII

4.1 Indicatori statistici ai pieței muncii

Pentru caracterizarea fenomenelor de pe piața forței de muncă din România se utilizează două serii de date statistice diferite: *Balanța forței de muncă* (BFM) și *Ancheta asupra forței de muncă în gospodării* (AMIGO). Indicatorii statistici din cele două serii de date nu sunt comparabili deoarece metodele de colectare, unele definiții și metode de calcul sunt diferite. Pe de altă parte, doar analiza datelor din ambele serii poate oferi o imagine completă și reală asupra pieței muncii din România și în particular din municipiul București. BFM permite comparabilitatea teritorială, la nivel național, pe regiuni și pe județe. AMIGO asigură comparabilitatea la nivel național între regiunile de dezvoltare și compatibilitatea cu statistica europeană (EUROSTAT). Totuși, majoritatea indicatorilor le vom studia comparativ între municipiul București și județul Ilfov din perspectiva mobilității forței de muncă din regiune și datorită specificității regiunii.

La nivelul Regiunii București-Ilfov

- Rata șomajului înregistrat reprezintă raportul dintre numărul șomerilor (înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă) și populația activă civilă (șomeri + populație ocupată civilă, definită conform metodologiei balanței forței de muncă).
- Rata șomajului BIM reprezintă raportul dintre numărul șomerilor BIM și populația activă, exprimat procentual.
- Rata de activitate reprezintă raportul dintre populația activă și populația totală în vârstă de 15 - 64 ani exprimat procentual.
- Rata de ocupare reprezintă raportul dintre populația ocupată și populația totală în vârstă de 15 - 64 ani exprimat procentual.
- Rata șomajului de lungă durată reprezintă ponderea șomerilor aflați în șomaj de 12 luni și peste în populația activă.
- Rata șomajului de lungă durată pentru tineri (15-24 ani) reprezintă ponderea șomerilor tineri aflați în șomaj de 6 luni și peste în populația activă tânără.
- Rata locurilor de muncă vacante reprezintă raportul dintre numărul locurilor de muncă vacante și numărul total al locurilor de muncă (ocupate și vacante, exclusiv cele blocate sau destinate numai promovării în interiorul întreprinderii sau instituției), exprimat procentual.

**STRUCTURA POPULAȚIEI, DUPĂ PARTICIPAREA
LA ACTIVITATEA ECONOMICĂ, ÎN 2018**
*POPULATION STRUCTURE, BY PARTICIPATION
IN ECONOMIC ACTIVITY, IN 2018*

Fig. nr 13

**STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE CIVILĂ,
PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE
CAEN REV2, ÎN 2018**
*CIVIL EMPLOYMENT STRUCTURE,
BY ACTIVITY OF NATIONAL ECONOMY, CAEN REV2, IN 2018*

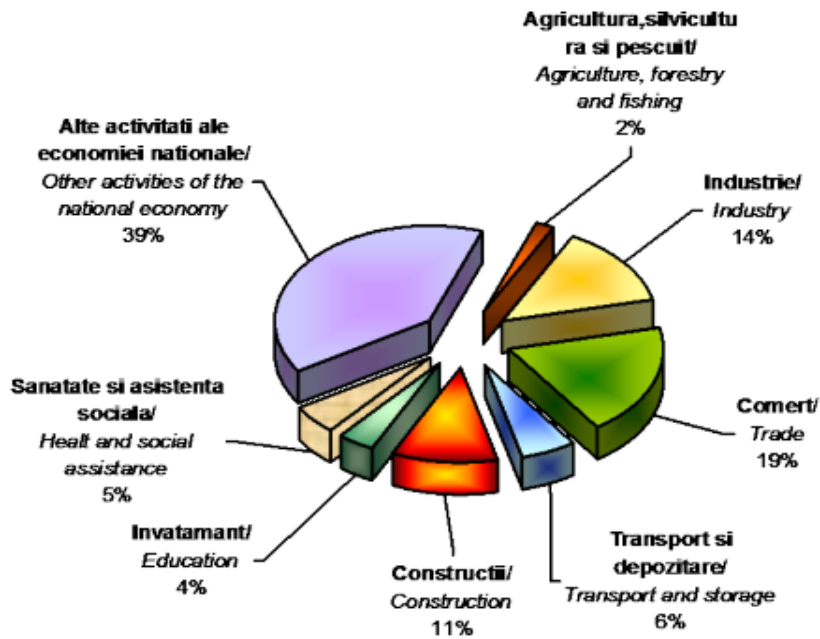

Fig. nr 14

**STRUCTURA POPULAȚIEI PE MEDII ȘI GRUPE DE VÂRSTĂ,
ÎN ANUL 2018**
*POPULATION STRUCTURE BY AREA AND AGE GROUP,
IN 2018*

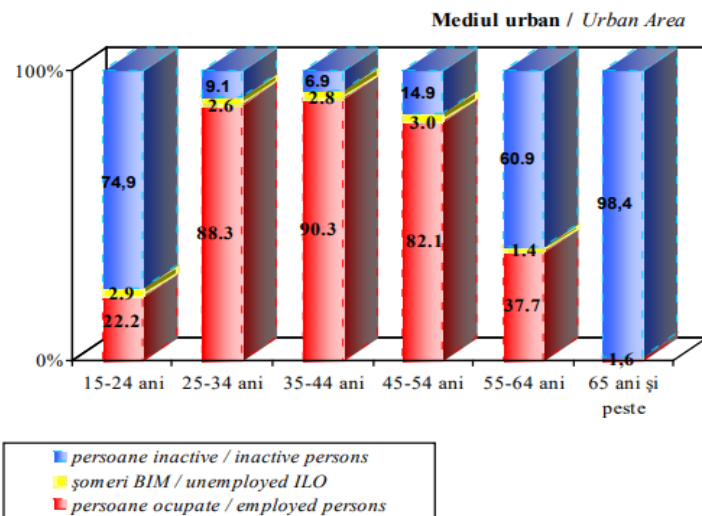

Fig. nr 15

STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE, DUPĂ NIVELUL DE EDUCAȚIE, ÎN 2018
EMPLOYMENT STRUCTURE, BY EDUCATIONAL ATTAINMENT, IN 2018

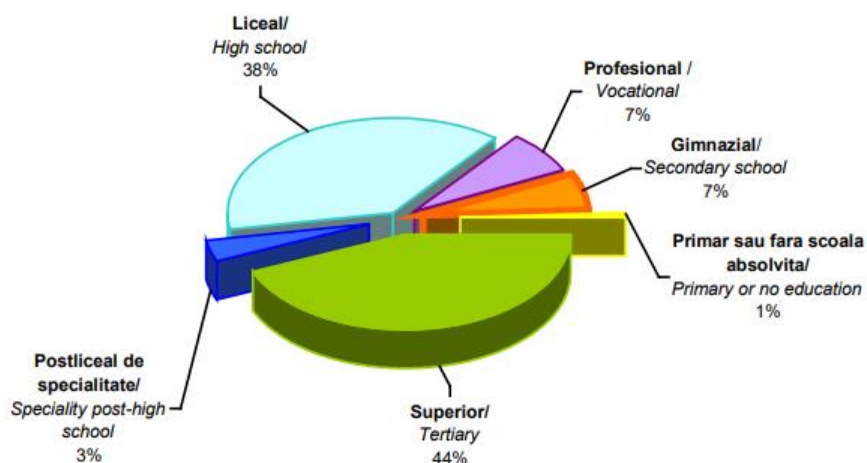

Fig. nr 16

STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE, PE GRUPE DE VÂRSTE ȘI NIVEL DE EDUCAȚIE, ÎN 2018
EMPLOYMENT STRUCTURE, BY AGE GROUP AND EDUCATIONAL ATTAINMENT IN 2018

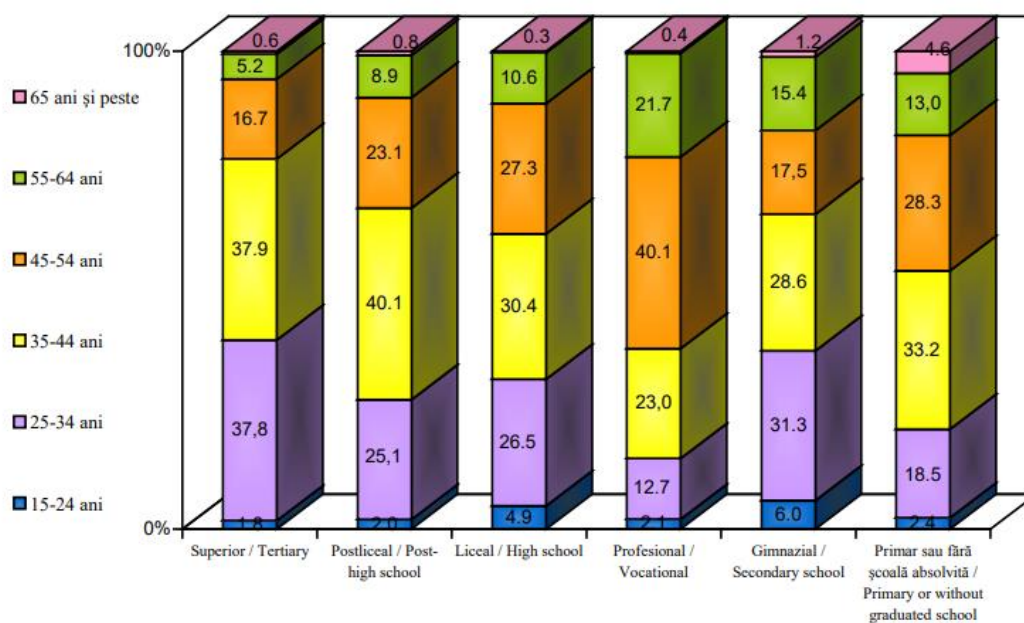

Fig. nr 17

STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE, DUPĂ STATUTUL PROFESIONAL, ÎN 2018
EMPLOYMENT STRUCTURE, BY STATUS IN EMPLOYMENT, IN 2018

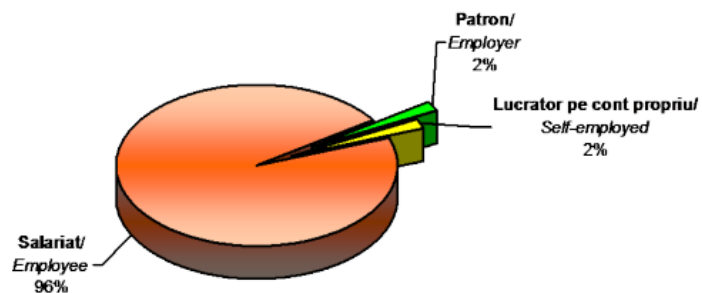

Fig. nr 18

STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE, PE GRUPE DE VÂRSTĂ ȘI STATUT PROFESIONAL, ÎN ANUL 2018
EMPLOYMENT STRUCTURE, BY AGE GROUP AND STATUS IN EMPLOYMENT, IN 2018

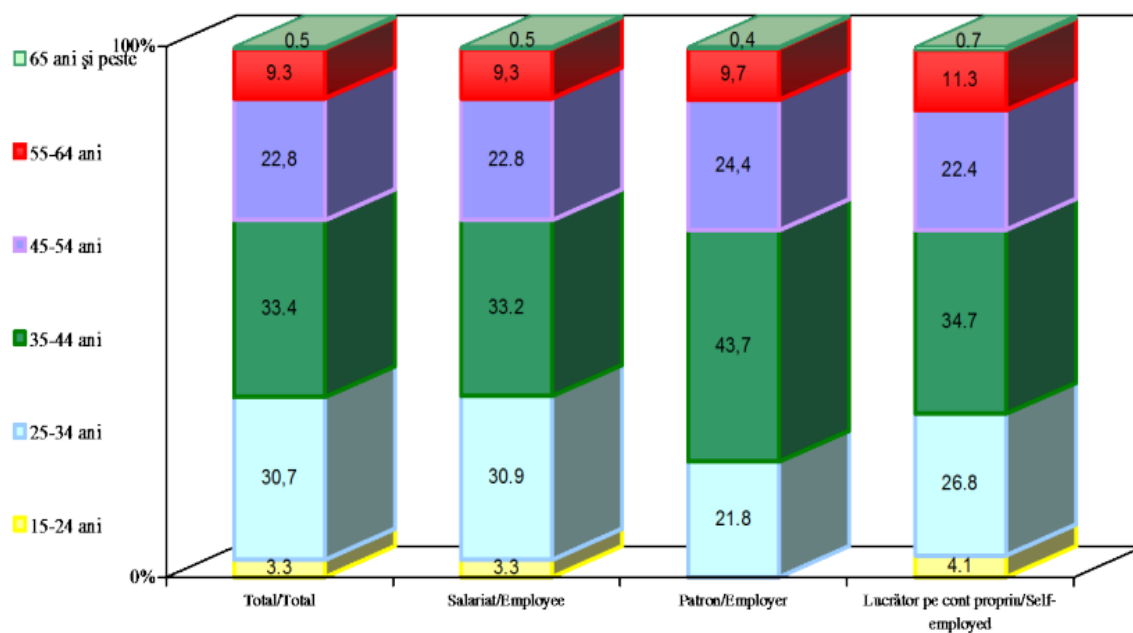

Fig. nr 19

ȘOMERI ÎNREGISTRAȚI ȘI RATA ȘOMAJULUI, LA 31 DECEMBRIE
REGISTERED UNEMPLOYED AND UNEMPLOYMENT RATE, ON DECEMBER 31

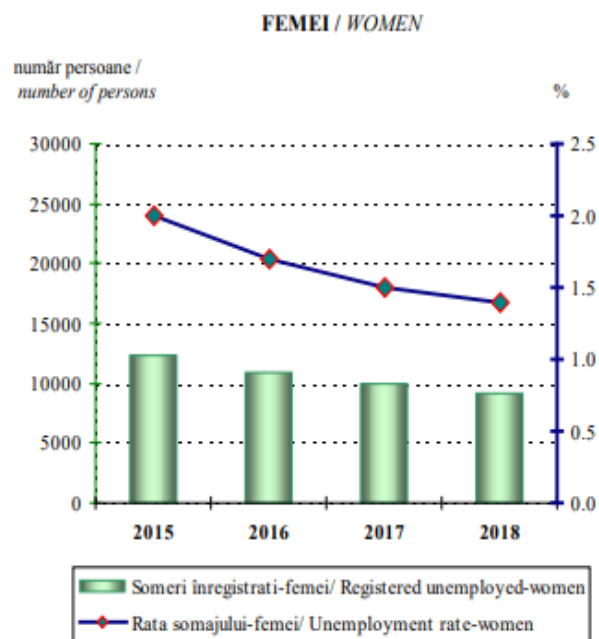
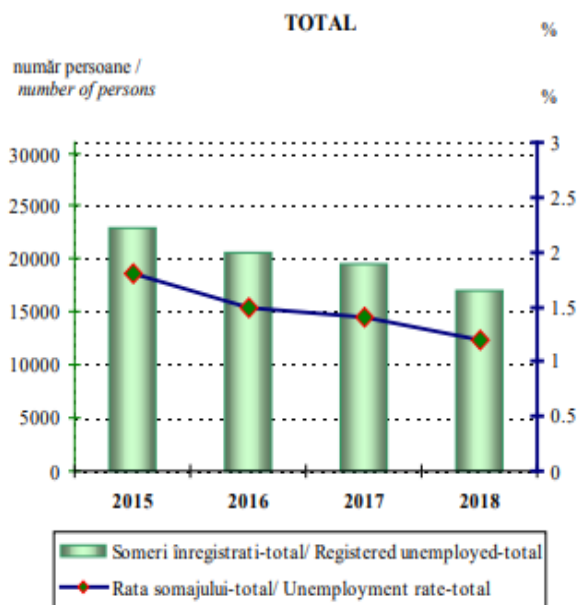

Fig. nr 20

4.2 Proiecția câștigului salarial mediu net lunar

În ceea ce privește estimarea câștigului mediu net pe salariat, conform aceleiași publicații, putem observa că acesta este superior ca valoare în regiunea București Ilfov, față de celelalte regiuni din țară, dar și față de media națională.

Anii	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total economie	2555	2815	3131	3418	3702	3977
Nord Est	2146	2398	2718	2955	3207	3431
Sud Est	2208	2431	2725	2961	3201	3421
Sud Muntenia	2360	2614	2948	3210	3466	3713
Sud Vest Oltenia	2240	2442	2734	2944	3148	3372
Vest	2448	2690	2971	3251	3511	3768
Nord Vest	2220	2484	2787	3043	3290	3534
Centru	2290	2534	2829	3084	3327	3567
București Ilfov	3620	3942	4296	4687	5072	5432

Tabel 3.

4.3 Prognoze privind cererea și oferta de locuri de muncă

Prognoza cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu și lung previzionale la nivel European – CEDEFOP

Datele din prognoza CEDEFOP Skill Supply and Demand up to 2025, disponibile online, prezintă evoluțiile previzionate la nivel european și detaliate în rapoarte de țară (CEDEFOP, 2015) privind populația ocupată, agregate pe sectoare mari ale economiei și detaliate pe ramuri de activitate (secțiuni NACE rev.2), ocupații (10 grupe majore, ISCO 08) și niveluri de calificare (înalt, mediu și scăzut).

Oportunități de locuri de muncă

CEDEFOP a utilizat tehnici de modelare econometrică pentru a estima proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen lung.

Locurile de muncă disponibile au fost calculate ca rezultat al sumei algebrice dintre expansion demand (aproximată prin modificarea cererii potențiale/populației ocupate) în intervalul analizat și cererea înlocuită ca urmare a retragerilor din activitate (pensionări, migrație etc.).

Distribuția procentuală a locurilor de muncă disponibile, trebuie interpretate cu multă precauție, nu în ultimul rând, datorită dinamicii anuale a joburilor pe piața muncii - ca rezultată combinată a locurilor de muncă nou create și a fluctuațiilor de personal - ceea ce este dificil de surprins într-o modelare matematică a evoluțiilor pe termen lung (motiv pentru care prognozele pentru acest indicator pot doar să estimeze, cu destulă aproximare, modificările între capetele intervalului analizat). În consecință, este prudent ca datele prognozate pentru acest indicator să fie interpretate, nu atât în cheia valorilor absolute, ci, mai degrabă, ca indicii privind incidența, mai mare sau mai mică, a locurilor de muncă disponibile în diverse grupe ocupaționale.

Distribuția procentuală a locurilor de muncă disponibile, pe grupe majore de ocupații, conform prognozei CEDEFOP, pentru România și Uniunea Europeană, este prezentată în figura de mai jos:

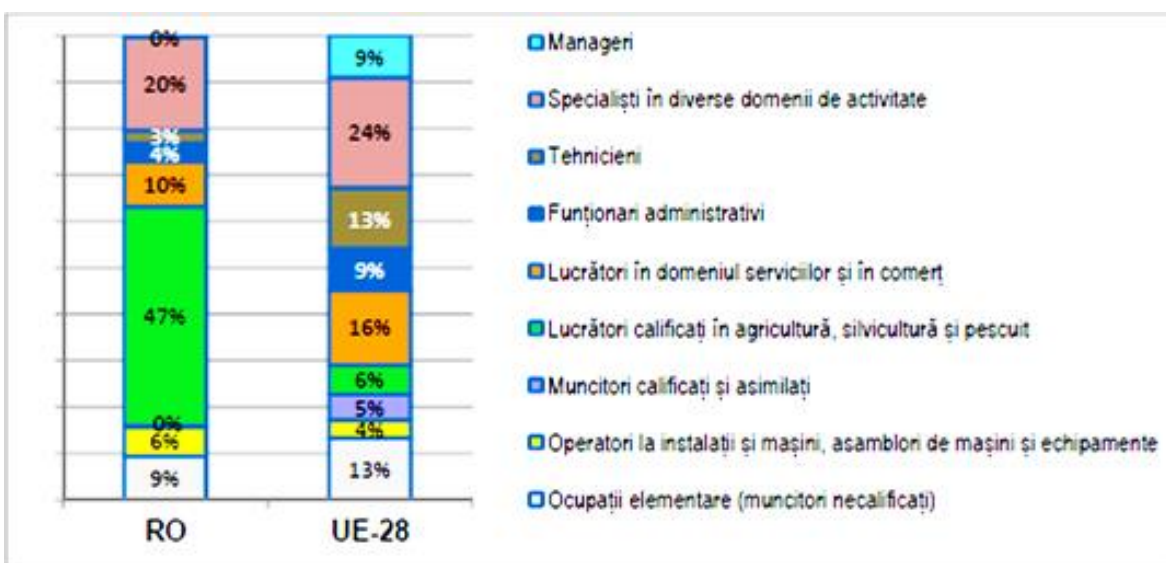

Fig. nr 21

Alte grupe ocupaționale pentru care datele în valori absolute furnizate de prognoza CEDEFOP pot fi judecate prin completarea analizei, luând în considerare repere oferite de alți indicatori economici sectoriali, ar fi grupa muncitorilor calificați și asimilați și grupa operatorii la instalații și mașini, asamblori de mașini și echipamente. Dacă avem în vedere ponderea de peste 20% a industriei din totalul populației ocupate, și de peste 28% din totalul salariaților din economie, din care cel puțin 50% reprezintă muncitori calificați și diverși operatorii la instalații și mașini, la care se adaugă muncitorii calificați și operatorii din alte sectoare economice, pare rezonabil să considerăm că ponderea acestora din totalul locurilor disponibile ar trebui să fie sensibil mai mare față de ponderea prognozată de 0% în cazul muncitorilor calificați și asimilați, respectiv de doar 6% în cazul operatorilor la instalații și mașini, asamblori de mașini și echipamente.

4.4 Prognoza cererii potențiale și a cererii înlocuite

Rezultatele prognozei cererii potențiale de forță de muncă (funcție de dinamica economică ce generează sau distruge locuri de muncă) la nivel național pentru perioada 2011 – 2020 indică scăderea acesteia în ipotezele scenariului pesimist și a celuimoderat și creșterea acesteia în ipoteza scenariului optimist.

Anul / Scenariu	Scenariu PESIMIST	Scenariu MODERAT (de bază)	Scenariu OPTIMIST
2009	9243	9243	9243
2010	9239	9239	9239
2011	8939	9161	9400
2012	8951	9095	9414
2013	8972	9045	9437
2014	8937	9032	9440
2015	8903	9021	9444
2016	8867	9009	9447
2017	8831	8996	9450
2018	8794	8982	9452
2019	8756	8968	9454
2020	8718	8954	9456

Tabel 4.

În ipotezele scenariului de bază (moderat) proiecția cererii potențiale relevante pentru învățământul profesional și tehnic indică, la nivel regional, trenduri de reducere continuă între 2012-2020 în regiunile Nord-Est, Nord-Vest, Sus-Est, Sud-Vest și trenduri de scădere în perioada 2012-2014 urmate de trenduri de creștere între 2015 și 2020 în regiunile Sud, Centru, Vest, București-Ilfov.

Evoluția *cererii de formare profesională pe domenii de pregătire ale învățământului profesional și tehnic* este estimată prin raportarea la distribuția cererii de forță de muncă într-o structură matriceală, realizată ca intersecție dintre structura pe grupe ocupații și structura pe activități CAEN. Calcularea proiecției cererii potențiale la intersecția COR și CAEN – în lipsa unor date valide cu privire la probabilitatea angajării într-o ocupație după finalizarea studiilor dintr-un anumit domeniu – permite o evaluare prin metode analitice a distribuției pe domenii de pregătire profesională a cererii potențiale de forță de muncă. Studiul menționează că pentru ocupațiile din subgrupa agricultori și lucrători calificați în agricultură, s-a luat în considerare numai populația salariată nu și alte categorii ale populației ocupate în această activitate (ca de exemplu lucrători familiari neremunerați). Prin această corecție s-a dorit să se evite inducerea unor concluzii eronate bazate pe o falsă cerere de înlocuire. Pe de altă parte, nu trebuie neglijat potențialul acestui sector, care reclamă ca o parte din forța de muncă îmbătrânită care se va retrage din agricultură să fie înlocuită de tineri fermieri pregătiți pentru o agricultură competitivă. Deoarece datele avute la dispoziție au permis realizarea proiecțiilor doar în intersecția subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN Rev2, pentru a detalia industria prelucrătoare pe diviziuni s-a utilizat structura pe ocupații și activități economice din Recensământul din anul 2002. Presupunând că structura populației ocupate pe diviziuni în cadrul industriei prelucrătoare nu s-a modificat de la data ultimului recensământ, s-a aplicat această structură la rezultatele proiecției cererii de forță de muncă pe subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN. Autorii studiului subliniază caracterul informativ al estimărilor deoarece acestea s-au bazat pe informații statistice incomplete și pe ipoteza că au avut loc alocări ale forței de muncă (și se va respecta înclinația și în viitor) strict în domeniul de activitate și în ocupația în care se face pregătirea.

În regiunea București-Ilfov, în scenariile moderat și optimist se întrevede o tendință ușor ascendentă a cererii potențiale de-a lungul perioadei 2011-2020, creșterea fiind de 2,1% în scenariul moderat și de 2,2% în scenariul optimist. Scenariul pesimist evidențiază o tendință de scădere a cererii potențiale, astfel că la finele intervalului de prognoză aceasta va fi cu 2% mai mică decât în 2011.

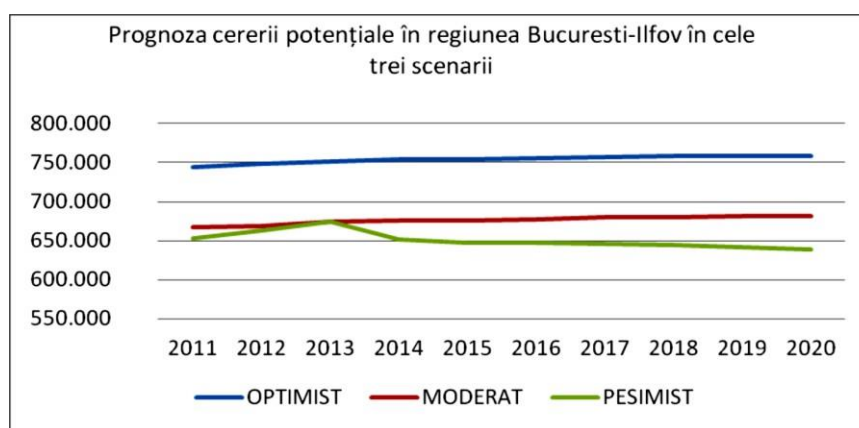

Fig. nr 22

În cazul scenariului pesimist, cererea potențială manifestă o tendință descendentă, previzionându-se o scădere de circa 2% pe întreg intervalul de prognoză. De asemenea, cererea înlocuită se încadrează pe un trend descrescător în perioada 2011-2020, iar scăderea de-a lungul perioadei se

previzionează a fi de circa 1%.

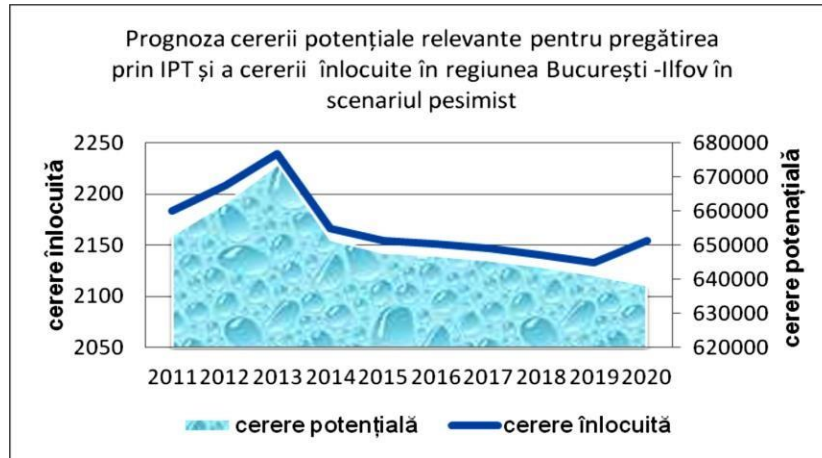

Fig. nr 23

În cazul scenariului moderat, cererea potențială în regiunea București-Ilfov manifestă o tendință ascendentă de-a lungul perioadei analizate, în timp ce pentru cererea înlocuită se prognozează o ușoară scădere de-a lungul intervalului de prognoză, astfel încât ea va fi cu 0,6% maimică în 2020 față de 2011.

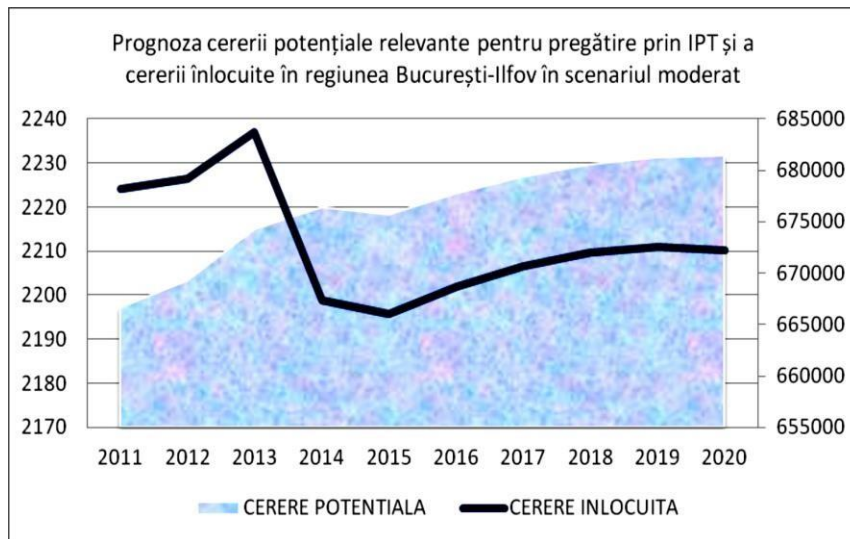

Fig. nr 24

În scenariul optimist, se estimează creșteri ale cererii potențiale și ale celei înlocuite, astfel că de-a lungul perioadei 2011-2020 cererea potențială va crește cu aproximativ 2.1%, iar cererea înlocuită cu aproximativ 3%.

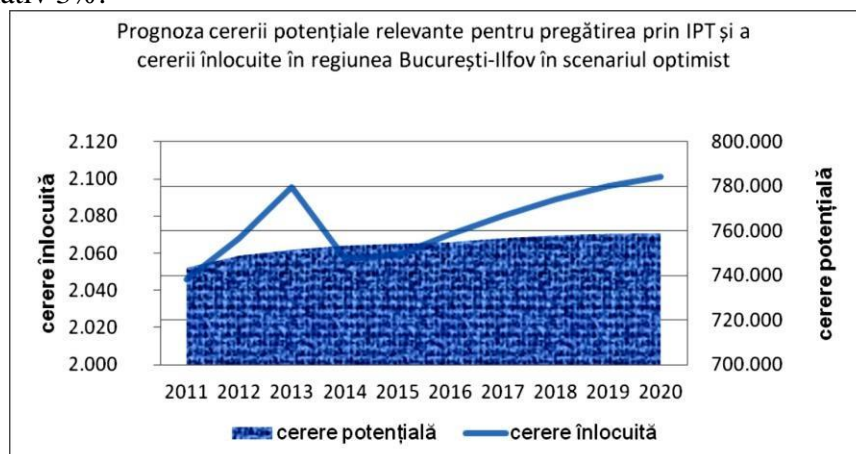

Fig. nr 25

În regiunea București-Ilfov, spre orizontul anului 2020, în ipotezele scenariului moderat, cererea potențială de forță de muncă înregistrează ușoare creșteri per total. Activitățile economice în cazul cărora se observă o cerere potențială de forță de muncă în scădere sunt agricultura, industria prelucrătoare, construcțiile și comerțul. Creșteri se pot nota în sectoarele transport, depozitare și comunicații, hoteluri și restaurante, tranzacții imobiliare, intermediari financiare, tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor, în învățământ și în sănătate și asistență socială.

Proiecția cererii potențiale de forță de muncă pentru regiunea București-Ilfov, în scenariul moderat, pe activități economice (persoane):

BUCUREȘTI-ILFOV	2009	2011	2013	2015	2017	2020
Agricultură, silvicultură și piscicultură	7.557	2.876	392	872	537	233
Industria extractivă	1.986	2.084	2.147	2.506	2.716	3.047
Industria prelucrătoare	156.861	144.377	128.384	132.291	126.598	119.423
Energie electrică și termică, gaze și apă	20.183	19.935	19.378	20.769	21.113	21.670
Construcții	105.823	112.885	124.603	103.379	100.835	112.193
Comerț	191.984	193.088	191.212	172.796	172.556	169.683
Hoteluri și restaurante	25.625	26.685	28.108	28.672	28.771	28.538
Transport, depozitare și comunicații	120.639	126.008	131.776	139.558	143.922	149.538
Intermedieri financiare	31.936	35.780	39.386	39.562	42.188	45.835
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii	73.404	73.989	74.771	80.088	81.256	82.515
Administrație publică și apărare	92.213	93.453	93.752	88.443	87.564	85.854
Învățământ	57.738	58.372	59.904	61.969	63.625	66.080
Sănătate și asistență socială	79.949	83.467	88.456	90.546	93.533	97.281
Celelalte activități ale economiei naționale	50.012	51.304	51.949	53.246	54.524	56.569
Total	1.015.910	1.024.305	1.034.219	1.014.697	1.019.738	1.038.459

Tabel 5.

4.5 Prognoza locurilor de muncă disponibile

În ipotezele scenariului pesimist, în regiunea București-Ilfov se previzionează o evoluție fluctuantă, cu locuri de muncă disponibile doar pentru primii ani ai intervalului de proiecție, după care se previzionează pierderi ale acestora, evoluția fiind similiară și la nivelul municipiului București. În județul Ilfov se previzionează o lipsă de locuri de muncă pe ansamblul perioadei 2012-2020 și chiar pierderi de locuri de muncă la începutul și sfârșitul intervalului de prognoză.

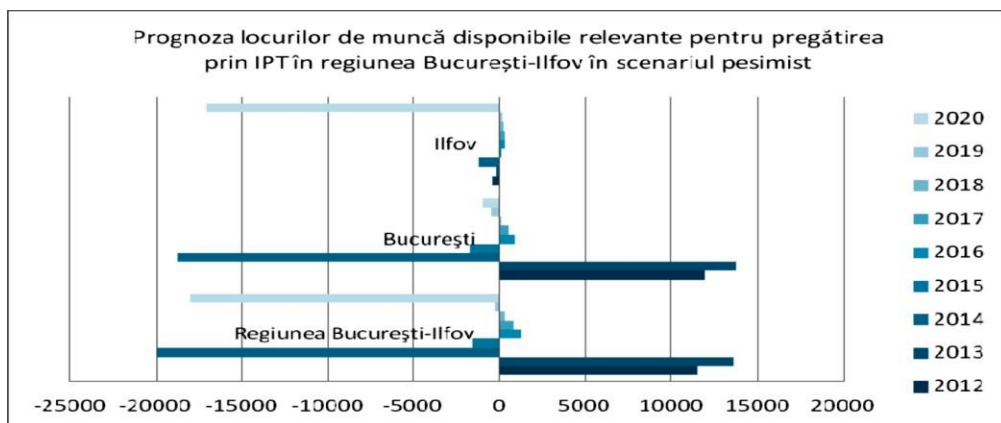

Fig. nr 26

În scenariul moderat, pentru ansamblul regiunii și pentru București, după o creștere în 2013 se estimează o tendință descrescătoare a locurilor de muncă disponibile. În județul Ilfov, evoluția prognozată este crescătoare până în 2016, apoi rămâne relativ constantă, numărul locurilor de muncă disponibile fiind însă mult mai mic decât în cazul Bucureștiului.

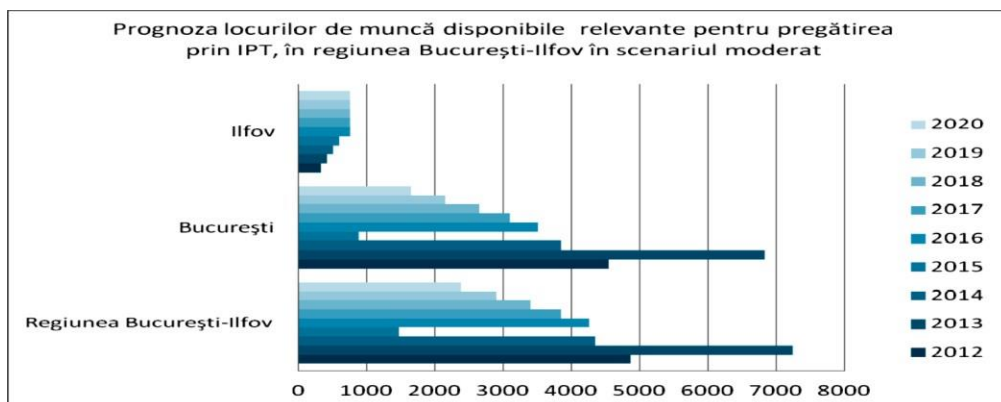

Fig. nr 27

În cazul scenariului optimist, după 2013 se estimează o scădere accentuată a numărului de locuri de muncă disponibile per total regiune și la nivelul Bucureștiului. În cazul județului Ilfov, se estimează un nivel redus al locurilor de muncă disponibile, în ușoară creștere în prima jumătate a intervalului de prognoză.

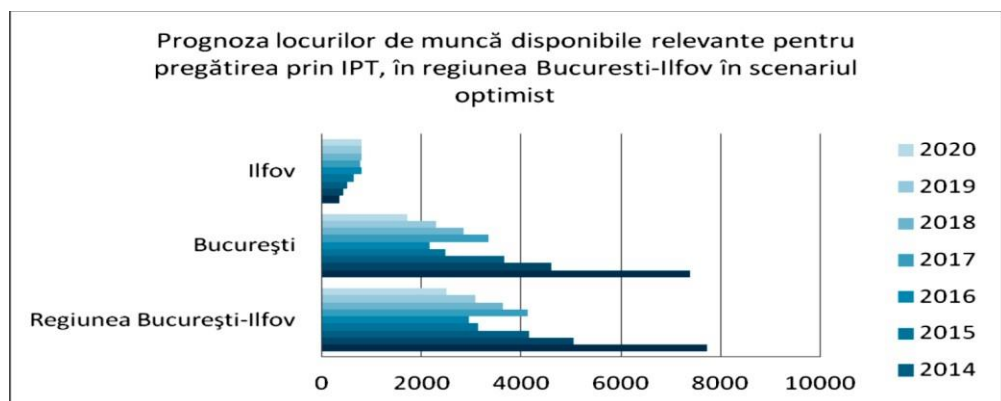

Fig. nr 27

În ceea ce privește analiza locurilor de muncă disponibile în funcție de principalele ocupații în scenariul pesimist sunt proiectate scăderi semnificative după primii doi ani în toate grupele ocupaționale

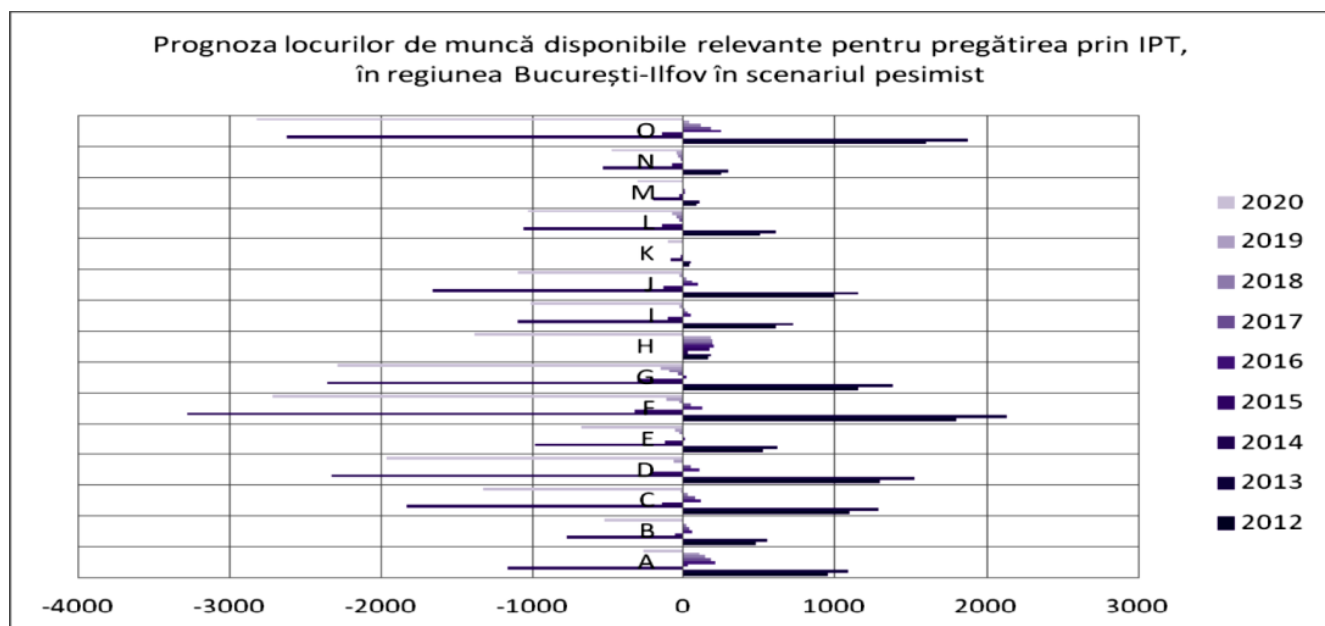

Fig. nr 29

Legenda

A Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii

B Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății

și asimilați C Alte ocupații asimilate tehnicienilor

D Funcționari de birou

E Funcționari în servicii cu publicul

F Lucrători în servicii personale și de protecție

G Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe

H Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit I Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții

J Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați

K Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați L Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meseri artizanale

M Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați

N Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse O Conducători de vehicule și operatori la instalații mobile

Analizând evoluția locurilor de muncă disponibile în funcție de principalele ocupații în cazul scenariului moderat de-a lungul perioadei 2012-2020, se poate observa faptul că cele mai multe locuri de muncă disponibile se estimează pentru Lucrători în servicii persoanele și de protecție, Conducători de vehicule și operatori de instalații mobile, Alte ocupații asimilate tehnicienilor, Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați, Funcționari de birou, evoluția proiectată fiind însă descendentă de-a lungul întregii perioade 2012-2020.

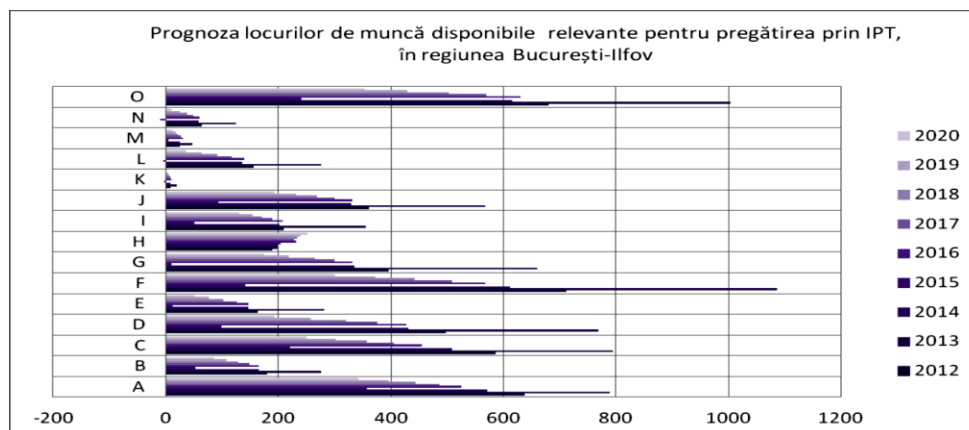

Fig. nr 30

Analizând evoluția locurilor de muncă disponibile în funcție de principalele ocupații în cazul scenariului optimist de-a lungul perioadei 2012-2020, se poate observa faptul că cele mai multe locuri de muncă disponibile sunt estimate pentru Conducătorii de vehicule și operatori de instalații mobile, Lucrători în servicii personale, Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați, Funcționarii de birou, Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe. Evoluția este una ascendentă doar până în 2013 pentru ca ulterior trendul să fie unul descendent de la an la an până la finele lui 2020.

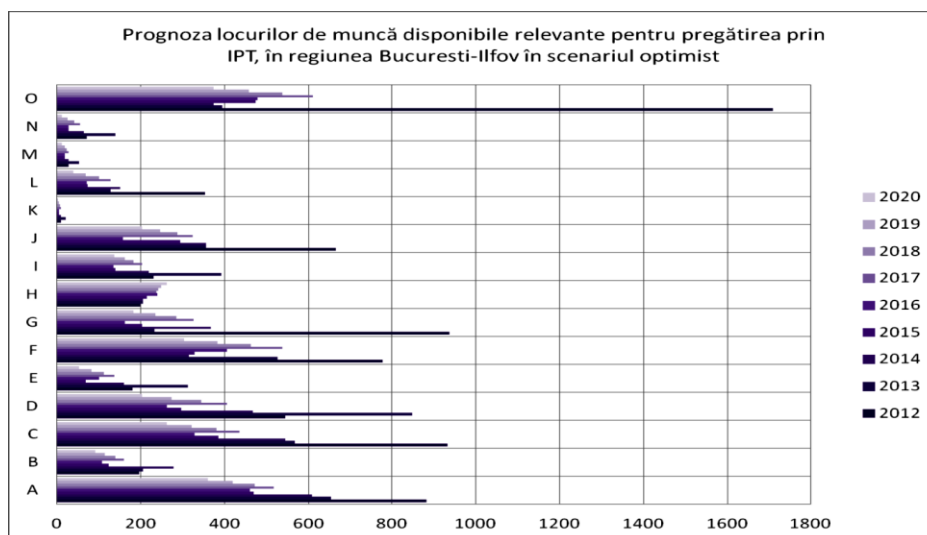

Fig. nr 31

4.6 Prognoza cererii de formare profesională

Structura cererii potențiale de forță de muncă în ipotezele scenariului moderat, la nivel național în funcție de domeniile de formare ale IPT este prezentată în tabelul de mai jos, în evoluție prognozată la orizontul anilor 2017-2020. Domeniul Mecanică concentrează în jur de un sfert din cererea potențială de forță de muncă, iar importanța acestuia pare să crească la orizontul 2020, la fel ca și domeniile Comerț și Economic care totalizează peste 25% din cererea potențială relevantă pentru IPT. Și domeniile Electric, Electromecanică și Electronică automatizări cresc ca și pondere în cererea potențială relevantă pentru absolvenții de IPT, însă ponderea lor se situează la nivele relativ reduse. Cererea potențială pentru absolvenții domeniilor Fabricarea produselor din lemn și Industrie alimentară este în scădere la orizontul 2020, la nivel național.

Prognoza structurii cererii potențiale, în ipotezele scenariului moderat, pe domenii de formare profesională din IPT, la nivel național în perspectiva 2017-2020 (%):

Domenii de formare	%
Agricultură	3,9
Chimie industrială	1,3
Construcții instalații și lucrări publice	8,2
Comerț	12,6
Economic	14,5
Electric	5,3
Electromecanică	3,6
Electronică automatizări	4,2
Fabricarea produselor din lemn	1,4
Industrie alimentară	0,8
Industrie textilă și pielărie	9,0
Materiale de construcții	1,3
Mecanică	24,1
Turism și alimentație	7,8
Resurse naturale și protecția mediului	1,9
Tehnici poligrafice	0,2

Tabel 6.

4.7. Împlicații pentru învățământul profesional și tehnic

Rata ridicată a șomajului de lungă durată în rândul tinerilor (11,1% în anul 2015) conduce la următoarele recomandări:

- adaptarea permanentă a ofertei educaționale la nevoile pieței muncii pentru liceul tehnologic și creșterea ponderii de răspuns pozitiv la solicitările directe ale operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional;

- creșterea numărului de acțiuni de consiliere și orientare profesională pentru elevii gimnaziu pentru a conștientiza avantajele parcurgerii unui traseu profesional, care poate să le ofere și un certificat de competențe, dar și posibilitatea continuării studiilor la nivel superior, inclusiv către învățământul superior;

- orientarea unităților de învățământ spre programe de formare profesională atât pentru formarea profesională inițială, cât și pentru cea continuă, din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții;

- informarea, folosind toate căile mass media, a unui număr considerabil de operatori economici din regiunea București Ilfov asupra posibilității de implicare în derularea stagiilor de pregătire practică a elevilor din învățământul profesional, în vederea selectării ulterioare din rândul absolvenților a viitoarei forțe de muncă;

- întărirea parteneriatului instituțional al Inspectoratelor Școlare cu Agențiile pentru Ocuparea Forței de Muncă din regiune și cu autoritățile publice locale în vederea adoptării de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă și pentru scăderea șomajului în rândul tinerilor.

Evoluțiile prognozate ale numărului de locuri de muncă la nivel sectorial și pe activități ale sectoarelor economice, ne conduc spre următoarele recomandări:

- identificarea periodică a necesarului de formare profesională prin realizarea de studii la nivel regional, cu detalieri la nivelul municipiului București și al județului Ilfov; acest studii se pot realiza în parteneriat cu asociațiile profesionale, confederațiile patronale din regiune, entități interesate în a se implica în asigurarea de forță de muncă bine pregătită și de calitate companiilor pe care le reprezintă;
- adaptarea proiectelor planurilor de școlarizare la solicitările pieței muncii, cu orientare spre noile tehnologii și către sectoarele economice cu potențial de creștere la nivel regional;
- actualizarea cunoștințelor de specialitate a cadrelor didactice care predau în învățământul profesional și tehnic prin participarea la stagii de pregătire la operatorii economici;
- îmbunătățirea competențelor pedagogice ale tutorilor de practică de la operatorii economici care se implică în stagiile de pregătire practică a elevilor;
- recunoașterea competențelor dobândite pe cale nonformală și informală;
- creșterea accesului la educație în condiții de calitate a procesului instructiv educativ, derulat în unitățile de învățământ profesional și tehnic și la operatorii economici;
- identificarea cauzelor pentru care elevii din gimnaziu și părinții acestora nu aleg într-o măsură mai mare continuarea studiilor în învățământul profesional și tehnic;
- identificarea măsurilor care se pot lua pentru elevii din rural și din categorii socio economice defavorizate care nu pot continua studiile.

Având la bază recomandările de mai sus, dar și structura cererii potențiale, în perspectiva anului 2020, se recomandă următoarele ponderi pe domenii de pregătire la nivelul regiunii București Ilfov:

Tabel 7.

Domeniul de pregătire	Ținte PRAI București Ilfov
Agricultură	1,5%
Chimie industrială	1,0%
Comerț	5,0%
Construcții, instalații și lucrări publice	4,0%
Economic	22,0%
Electric	4,5%
Electromecanică	4,0%
Electronică automatizări	4,5%
Estetica și igiena corpului omenesc	1,0%
Fabricarea produselor din lemn	0,5%
Industrie alimentară	3,0%
Industrie textilă și pielărie	1,0%
Materiale de construcții	0,0%
Mecanică	24,5%
Producție media	2,0%
Protecția mediului	3,5%
Silvicultură	1,0%
Tehnici poligrafice	1,0%
Turism și alimentație	16,0%
Total	100%

La nivelul Municipiului București

- **Populația ocupată civilă** cuprinde, potrivit metodologiei balanței forței de muncă, toate persoanele care, în anul de referință, au desfășurat o activitate economico-socială aducătoare de venit, cu excepția cadrelor militare și a persoanelor asimilate acestora (personalul din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații), a salariaților organizațiilor politice, obștești și a deținuților.
- **Numărul mediu al salariaților** cuprinde persoanele angajate cu contract de muncă/raport de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul), al căror contract de muncă/raport de serviciu nu a fost suspendat în perioada de referință.
Numărul mediu al salariaților se calculează ca medie aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice de salariați (exclusiv cei al căror contract de muncă/raport de serviciu a fost suspendat), din perioada de referință, inclusiv din zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare împărțită la numărul total al zilelor calendaristice (365/366 zile).
- **Repartizarea salariaților** pe activități ale economiei naționale s-a realizat după activitatea omogenă a întreprinderii, iar pe județe în funcție de localitatea în care aceștia își desfășoară activitatea
- **Șomerii înregistrați** reprezintă persoanele care îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute de Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă și care se înregistrează la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, reședința, ori alt furnizor de servicii de ocupare, care funcționează în condițiile prevăzute de lege, în vederea obținerii unui loc de muncă.
- **Rata șomajului înregistrat** reprezintă raportul dintre numărul șomerilor (înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă) și populația activă civilă (șomeri + populație ocupată civilă, definită conform metodologiei balanței forței de muncă).
- **Accident de muncă** reprezintă vătămarea violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care s-au produs în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, și care provoacă incapacitatea temporară de muncă de cel puțin trei zile calendaristice, invaliditate sau deces. În numărul accidentelor de muncă nu sunt incluse accidentele de traseu.

**STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE CIVILE,
PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE, ÎN 2020
CONFORM CAEN REV 2
CIVIL EMPLOYMENT STRUCTURE
BY ACTIVITIES OF NATIONAL ECONOMY, IN 2020
ACCORDING CAEN REV 2**

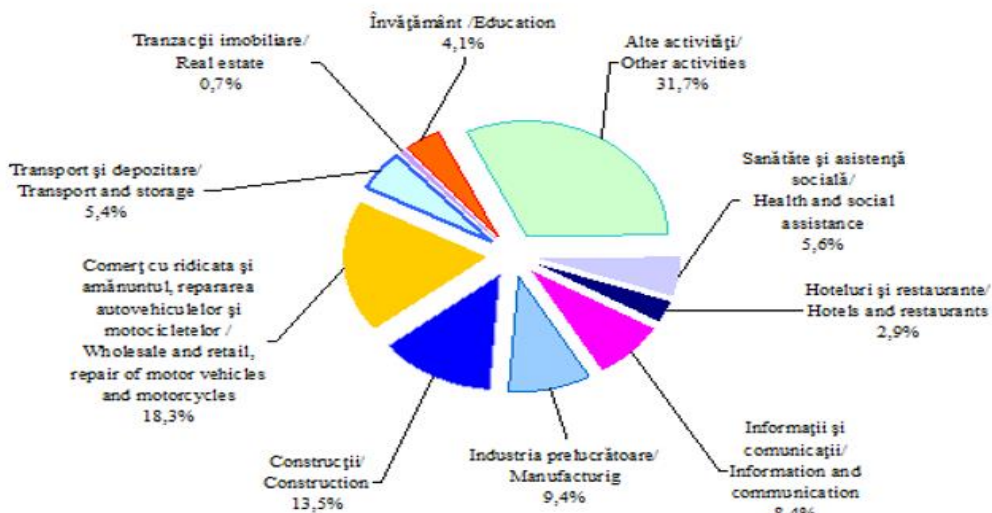

Fig. nr 32

**STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE CIVILE FEMINE, LA 31.12.2020
CONFORM CAEN REV 2
CIVIL EMPLOYMENT FEMININE STRUCTURE, ON 31.12.2020
ACCORDING CAEN REV 2**

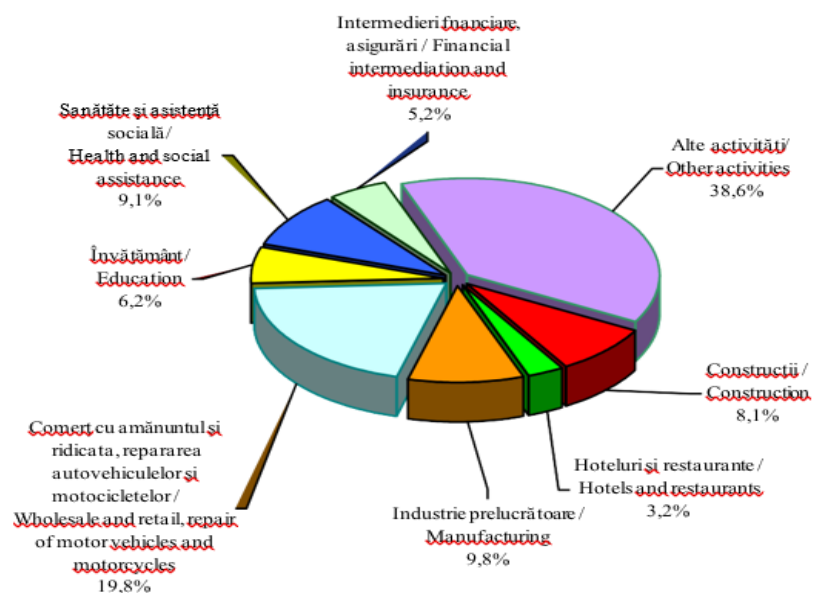

Fig. nr 33

STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE CIVILE MASCULINE, LA 31.12.2020
CONFORM CAEN REV 2
CIVIL EMPLOYMENT MALE STRUCTURE, ON 31.12.2020
ACCORDING CAEN REV 2

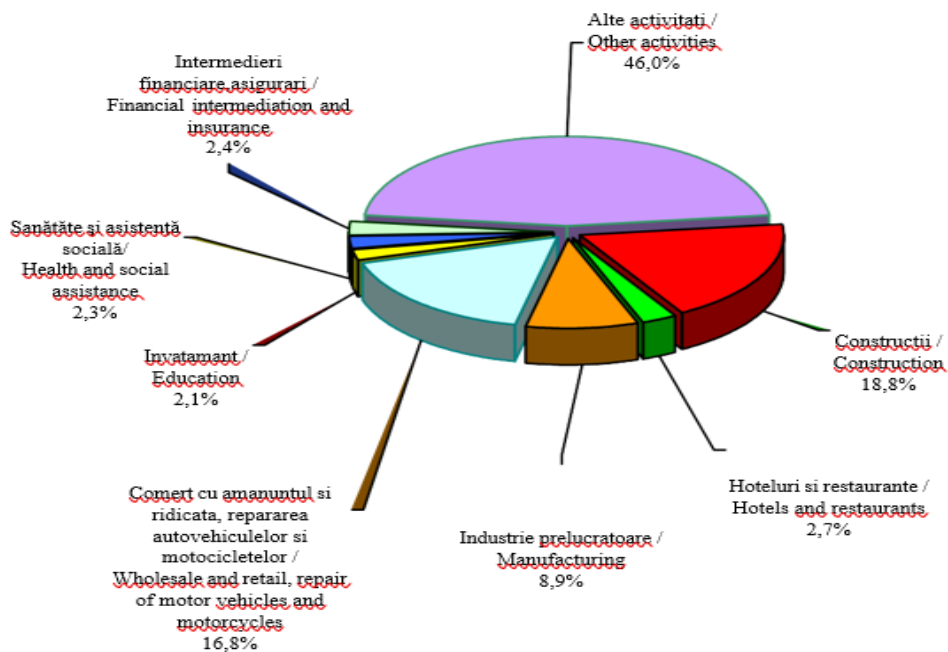

Fig. nr 33

Rata somajului
ianuarie - octombrie 2022

Populația activă civilă 2022	1224800

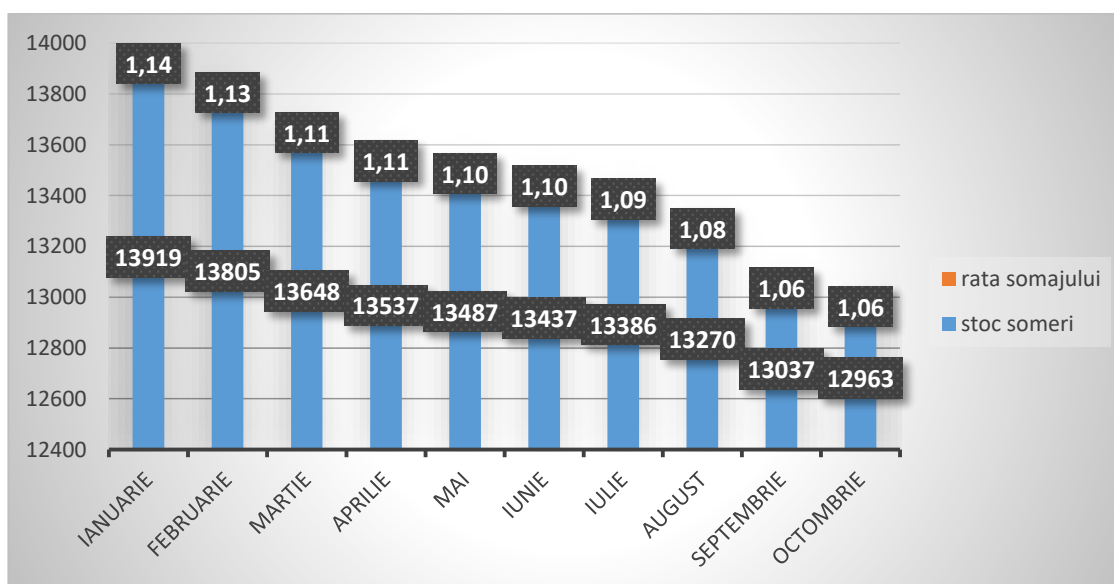

Fig. nr 34

Structura șomerilor înregistrați pe sex și pe vârste
ianuarie - octombrie 2022

luna	stoc someri	din care,		structura pe varste					
		femei	barbati	sub 25 ani	25 - 29 ani	30 - 39 ani	40 - 49 ani	50 - 55 ani	peste 55 ani
ianuarie	13919	7386	7201	249	1314	3142	3788	3115	2311
februarie	13805	7293	6512	238	1296	3065	3795	3102	2309
martie	13648	7210	6438	197	1217	3053	3752	3129	2300
aprilie	13537	7163	6374	175	1207	3037	3720	3107	2291
mai	13487	7139	6348	172	1197	3028	3708	3091	2291
iunie	13437	7109	6328	178	1191	3013	3691	3082	2282
iulie	13386	7023	6363	173	1205	2986	3679	3060	2283
august	13270	6926	6344	198	1189	2922	3648	3013	2300
septembrie	13037	6760	6277	207	1185	2857	3575	2967	2246
octombrie	12963	6718	6245	205	1199	2858	3533	2944	2224

Tabel 8.

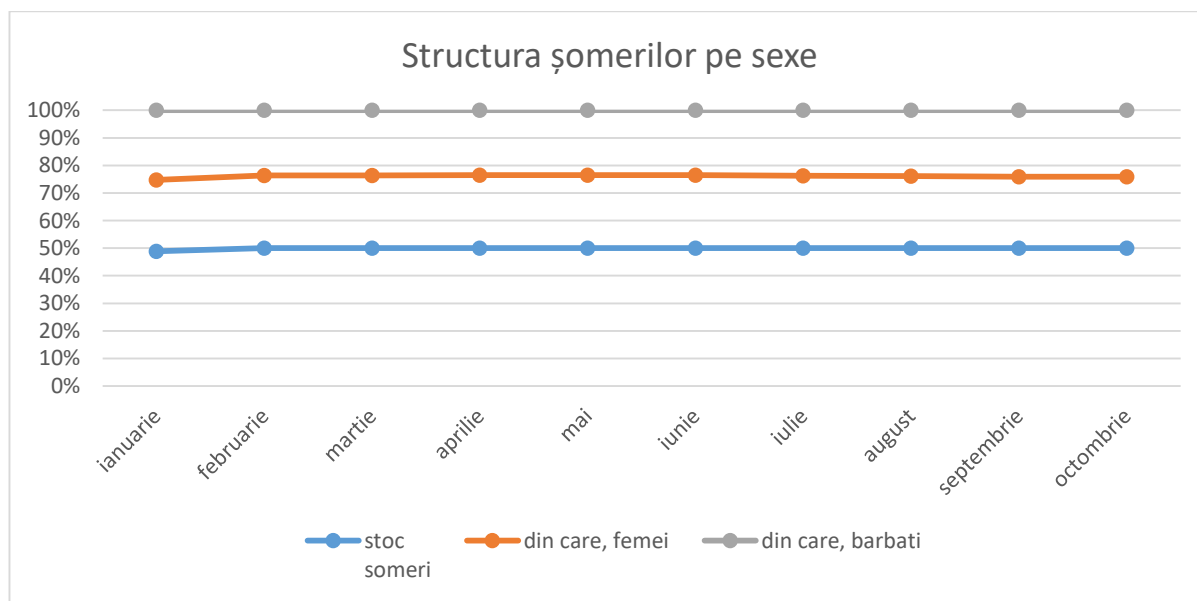

Fig. nr 35

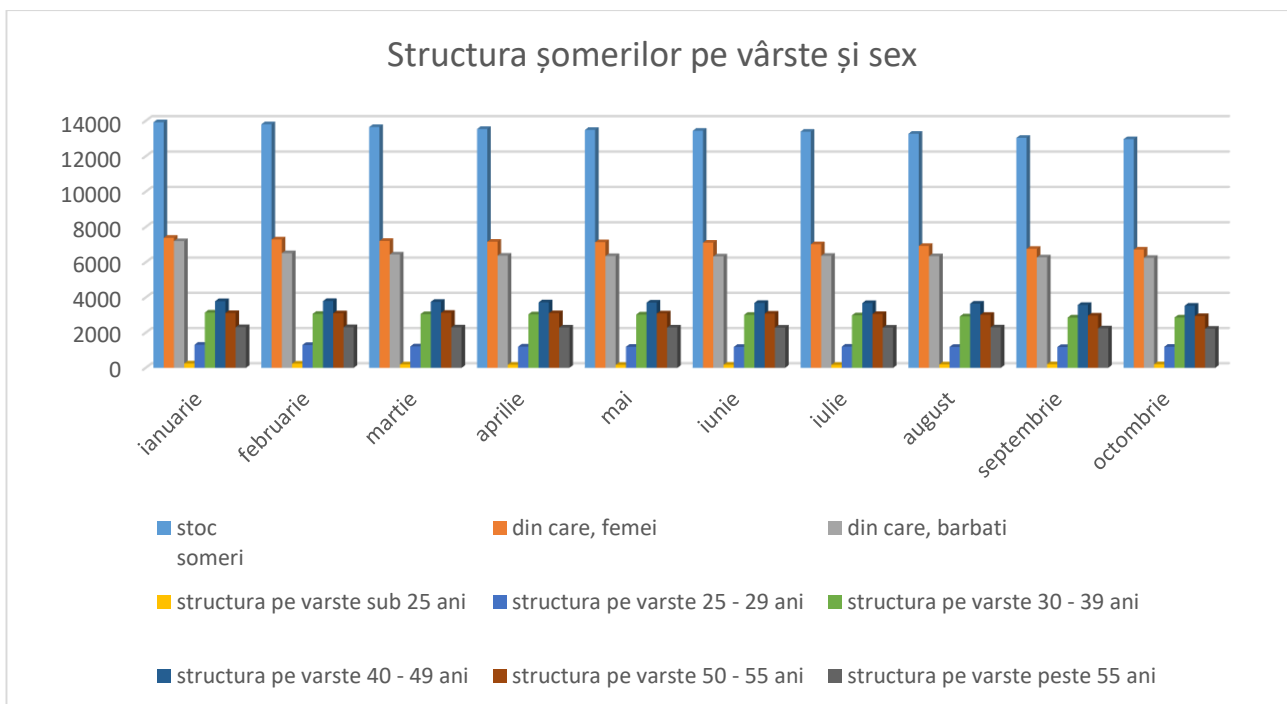

Fig. nr 36

Cererea locurilor de muncă la nivelul Bucureștiului este mare pentru anumite calificări profesionale pe care le școlarizăm în ÎPT, fapt care denotă că nu există o corelare între oferta educațională și cererea pe piața muncii. În tabelul de mai jos sunt prezentate ofertele declarate de angajatorii din București, privind *locurile de muncă vacante* din care au fost selectate acelea cu peste 50 de intrări.

**Lista locurilor de muncă vacante declarate de angajatori din București
ianuarie - octombrie 2022**

Cod COR	Denumire COR	Intrări
311201	Mastru construcții civile, industriale și agricole	262
311309	Tehnician mentenanță electromecanică – automatică echipamente industriale	60
311402	Tehnician electronică	55
311504	Mastru lăcătuș, construcții metalice	60
311505	Mastru lăcătuș mecanic	105
311943	Operator control nedistructiv pentru examinare vizuală	60
313902	Tehnician-operator la roboți industriali	300
325901	Asistent medical generalist	60
331302	Contabil	94
331309	Referent	127
332202	Reprezentant comercial	76
332203	Agent de vânzări	628
333304	Inspector/referent resurse umane	53
333306	Analist resurse umane	85
333907	Agent servicii client	588
333912	Operator vânzări prin telefon	80
334303	Asistent manager	215
343403	Bucătar-sef	50

Cod COR	Denumire COR	Intrări
351201	Programator ajutor	120
351202	Analist ajutor	62
411001	Funcționar administrativ	156
413201	Operator introducere, validare și prelucrare date	767
421201	Crupier	71
421203	Supraveghetor jocuri (cazino)	341
422401	Recepționar de hotel	95
422502	Funcționar informații clienți	204
422601	Recepționist	72
431102	Funcționar economic	63
432101	Gestionar depozit	73
432106	Sortator produse	51
432111	Lucrător gestionar	196
512001	Bucătar	829
512002	Pizzar	129
513101	Ajutor ospătar	1193
513102	Ospătar (chelner)	900
513201	Barman	268
513202	Barman preparator	67
514102	Frizer	88
514204	Maseur de întreținere și relaxare	178
515301	Îngrijitor clădiri	876
515302	Agent curățenie clădiri și mijloace de transport	569
516201	Cameristă hotel	318
522101	Vânzător	715
522303	Lucrător comercial	6183
523003	Casier	1766
524301	Vânzător la domiciliul clientului pe baza de comandă	1298
531102	Guvernantă	71
531201	Asistent maternal	493
532203	Asistent personal al persoanei cu handicap grav	556
541104	Servant pompier	98
541401	Agent de securitate	4725
611102	Grădinar	160
613003	Agricultor în culturi vegetale și crescător de animale	55
711203	Zidar pietrar	1010
711205	Zidar rosar-tencuitor	2116
711401	Betonist	105
711402	Fierar betonist	2490
711501	Dulgher (exclusiv restaurator)	1641
711502	Dulgher restaurator	1439
711911	Finisor terasamente	160
712201	Faianțar	1084
712202	Montator plăcaje interioare și exterioare	363
712204	Parchetar	60
712301	Ipsosar (exclusiv restaurator)	159
712405	Izolator termic	155

Cod COR	Denumire COR	Intrări
712406	Montator pereți și plafoane din ghips-carton	870
712409	Confecționar tâmplarie din aluminiu și mase plastice	56
712410	Montator tâmplarie din aluminiu și mase plastice	105
712602	Instalator apa, canal	658
712606	Instalator ventilare și conditionare apa	96
712609	Instalator instalații tehnico-sanitare și de gaze	863
712612	Instalator rețele termice și sanitare	154
712701	Frigoriferist (frigotehnist)	53
713102	Zugrav	2094
713202	Vopsitor industrial	52
713204	Vopsitor	96
713205	Vopsitor auto	118
721208	Sudor	2110
721303	Tinichigiu carosier	184
721305	Tinichigiu de santier	114
721410	Lăcătuș mecanic	2355
721421	Constructor-montator de structuri metalice	51
721432	Schelar	70
722312	Operator la mașini-unelte semiautomate și automate	53
722323	Operator la mașini-unelte cu comandă numerică	109
723101	Electrician auto	86
723103	Mecanic auto	498
723302	Mecanic utilaj	233
723307	Mecanic întreținere și reparații mașini de cusut industriale	73
731816	Țesător	80
741101	Electrician în construcții	584
741110	Electrician în construcții civile și industriale	100
741201	Electrician echipamente electrice și energetice	57
741307	Electrician de întreținere și reparații	296
751201	Brutar	213
751202	Cofetar	118
751203	Patiser	548
751204	Preparator de semifabricate și preparate culinare	193
752201	Tâmplar universal	823
752206	Confecționar-montator produse din lemn	54
752210	Tâmplar manual ajustor montator	58
753101	Croitor	99
753106	Modistă	68
753113	Confecționar, prelucrator în industria textilă	218
753201	Croitor-confecționar îmbrăcăminte, după comandă	92
754301	Controlor calitate	87
811106	Excavatorist pentru excavatoare cu rotor de mare capacitate	198
813108	Operator la fabricarea sticlei	90
815301	Operator confecționar industrial îmbrăcăminte din țesături, tricotaje, materiale sintetice	156
818301	Mașinist la mașini de ambalat	59
821103	Montator subansamble	167
821106	Operator fabricație flux	194

Cod COR	Denumire COR	Intrări
821908	Confecționar-asamblor articole din textile	211
832102	Conducător de motoscuter	190
832201	Șofer de autoturisme și camionete	1182
833201	Șofer autocamion/mașină de mare tonaj	801
834201	Mașinist la mașini pentru terasamente (ifronist)	459
834301	Macaragiu	54
834403	Stivuitorist	69

Sursă AMOFM București

Tabel 9.

5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN MUNICIPIUL BUCUREȘTI

5.1 Indicatori de context

5.1.1 Contextul european –

Proiectul **Strategia EUROPA 2020** propune o nouă viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu, care să ajute Uniunea să iasă din criza economică și financiară și să edifice o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și coeziune socială.

La **nivel european**, cadrul general al strategiei a fost adoptat la Consiliul European din 25-26 martie 2010 și definitivat la Consiliul European din 17 iunie 2010.

La nivel național: Strategia este implementată la nivelul Statelor membre prin intermediul Programelor Naționale de Reformă (PNR).

Proiectul PNR al României a fost adoptat în ședința de guvern din data de 17 noiembrie 2010 și transmis la Comisia Europeană.

Țintele proiectului *Strategia EUROPA 2020* :

- Creșterea ratei de ocupare a populației 20-64 ani, de la 69% în prezent, la peste 75%
- Alocarea a 3% din PIB pentru Cercetare-dezvoltare
- Rata abandonului școlar timpuriu: max 10%;
- Cel puțin 40% din tineri (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar
- “20/20/20”: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie, creșterea cu 20% a eficienței energetice, comparativ cu 1990
- Reducerea cu 25% a populației aflate sub pragul de sărăcie

Linii de acțiune principale ale proiectului *Strategia EUROPA 2020*:

- Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențele și excelență
- Investiții mai mari, mai țintite și durabile în educație și formare; asigurarea celui mai bun randament al resurselor publice; diversificarea surselor de finanțare
- Consolidarea acțiunilor pentru reducerea abandonului școlar timpuriu
- Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională: informații de bază pentru planificarea carierei (informații ref. la parcursurile educaționale și de formare, oportunități de

angajare); acțiuni de îmbunătățire a imaginii sectoarelor și profesiilor cu potențial de angajare.

- Promovarea învățării și predării de calitate
- Accentul pe competențele cheie pentru economia și societatea bazată pe cunoaștere, de exemplu a învăța să înveți, comunicarea în limbi străine, competențele antreprenoriale, TIC, învățarea online, competențele în domeniul matematicii (inclusiv competențele numerice) și științelor;
 - Creșterea atractivității, ofertei și calității EFP VET: conform proiecțiilor, cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pt. calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională.
 - Promovarea experienței timpurii la locul de muncă ca factor esențial pentru pentru facilitarea intrării pe piața muncii și orientarea carierei: programe de tip ucenicie și stagii de practică de calitate.
 - Propunerea unui cadru de calitate pentru stagii, inclusiv abordarea obstacolelor juridice și administrative ale stagiilor transnaționale. Sprijinirea unui acces mai bun și a unei participări mai bune la stagii de bună calitate, inclusiv prin încurajarea întreprinderilor să ofere locuri pentru stagii și să devină bune întreprinderi-gazdă (de exemplu, prin etichete de calitate sau premii), precum și prin acorduri între parteneri sociali și ca parte a politicii de responsabilitate socială a întreprinderilor (RSI).
 - Facilitarea parcursurilor și permeabilității dintre EFP și învățământul superior, inclusiv prin dezvoltarea unor cadre naționale de calificare și prin menținerea unor parteneriate strânse cu sectorul profesional.
 - Extinderea oportunităților de învățare non formală și informală; recunoașterea și validarea acestor tipuri de învățare
 - Promovarea atractivității învățământului superior pentru economia bazată pe cunoaștere:
 - Mărirea proporției tinerilor care urmează un program de studii superioare sau echivalent;
 - Îmbunătățirea calității, atractivității și capacității de adaptare a învățământului superior;
 - Ameliorare cantitativă și calitativă a mobilității și a capacității de inserție Profesională
 - Susținerea unei dezvoltări puternice a învățării transnaționale și a mobilității profesionale pentru tineri
 - Promovarea mobilității tinerilor în scop educațional: obiectivul ca până în 2020 toți tinerii din Europa să poată avea posibilitatea de a și petrece în străinătate o parte din timpul alocat parcursului educațional, inclusiv prin formare la locul de muncă;
 - Promovarea mobilității profesionale a tinerilor
 - Măsuri de reducere a șomajului și de sprijinire a încadrării în muncă a tinerilor:
 - Sprijin pentru obținerea primului loc de muncă și începerea unei cariere.
 - Comisia va stabili o monitorizare sistematică a situației tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare pe baza unor date comparabile la nivelul UE, ca sprijin pentru elaborarea politicilor și pentru învățarea reciprocă în acest domeniu.
 - Se recomandă Statelor membre asigurarea faptului că toți tinerii sunt încadrați în muncă, își continuă studiile sau fac parte dintre un program de activare *în termen de patru luni de la absolvirea școlii*, ca parte a unei „garanții pentru tineret”.
 - Sprijinirea tinerilor cu risc
 - Susținerea tinerilor antreprenori și a activităților independente

Pentru ca spațiul european al educației să devină realitate până în 2025, este necesar un nivel adecvat de investiții în educație și formare, asigurând în același timp calitatea, eficacitatea și eficiența acestora. După cum s-a anunțat în comunicarea privind realizarea spațiului european al educației până

în 2025, un grup de experți privind investițiile de calitate în educație și formare va sprijini acest proces contribuind la menținerea accentului pe investițiile naționale și regionale.

Investițiile în educație și formare vor contribui la tranziția verde și la cea digitală și la o redresare de durată în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Finanțarea semnificativă disponibilă prin intermediul Mecanismului de redresare și reziliență va furniza un sprijin major pentru reformele și investițiile în domeniul educației și formării, de la infrastructură și construcții la formări, dispozitive digitale și finanțare pentru resursele educaționale deschise.

Comisia va încuraja ecologizarea infrastructurilor educaționale pentru a respecta standardele energetice actuale și pentru a îmbunătăți spațiile verzi din jurul instituțiilor de învățământ. Acest lucru va favoriza interacțiunea și a

Cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (VET) a fost îmbunătățită prin Comunicatul Bruges și prin Concluziile de la Riga. Instituțiile UE, statele membre, țările candidate și din Spațiul Economic European, partenerii sociali și furnizorii VET europeni au convenit asupra unui set de rezultate pentru perioada 2015-2020:

- Să promoveze învățarea la locul de muncă în toate formele sale, cu o atenție specială asupra ucenicilor, prin implicarea partenerilor sociali, companiilor, camerelor și furnizorilor de educație profesională, precum și stimularea inovării și antreprenoriatului.
- Să dezvolte în continuare mecanisme de asigurare a calității în VET, în conformitate cu Recomandarea privind instituirea unui Cadru European de Referință pentru Asigurarea Calității pentru Educație și Formare Profesională (EQAVET) și pentru a stabili continuu informații și bucle de feedback în sistemele I-VET și C-VET privind rezultatele învățării.
- Să îmbunătățească accesul la educație profesională și calificări pentru toți prin sisteme mai flexibile și permeabile, în special prin oferirea de servicii de orientare eficiente și integrate și prin validarea învățării non-formale și informale.
- Să consolideze competențele cheie în programele VET și să ofere oportunități mai eficiente de a dobândi sau dezvolta aceste abilități prin I-VET și C-VET.
- Să introducă abordări sistematice în dezvoltarea profesională inițială și continuă a profesorilor, formatorilor și mentorilor VET, atât în mediul școlar, cât și la locul de muncă.

În decembrie 2018, Comitetul Consultativ pentru Formarea Profesională a emis un aviz cu privire la viitorul VET (AICI), care va contribui la activitatea politică a Comisiei după 2020.

Lucrările Comisiei Europene privind VET sunt susținute de două agenții:

- Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop) care ajută la dezvoltarea politicilor europene pentru educația profesională. Contribuie la punerea în aplicare a acestora, bazată pe cercetările, analizele și informațiile sale privind sistemele, politicile și practicile VET, nevoile și cerințele de calificare din UE.
- Fundația Europeană de Formare (ETF) care contribuie, în contextul politicii de relații externe a UE, la dezvoltarea competențelor și competențelor profesionale.

• *Prioritățile europene ale formării profesionale*

1. Utilizarea instrumentelor și mecanismelor europene din domeniul formării profesionale

Scop: Îmbunătățirea transparenței calificărilor și promovarea mobilităților

Măsuri:

1. *Realizarea instrumentelor necesare implementării mecanismelor care privesc EQF și ECVET*
2. *Îmbunătățirea coerenței diferitelor instrumente: Europas, EQF, ECVET, ECTS.*

2. Îmbunătățirea calității și atractivității educației și formării profesionale

Scop: Creșterea atractivității, accesibilității și a calității vor permite VET să aibă un rol important în politicile educaționale și strategiile privind învățarea pe parcursul întregii vieți în vederea realizării următoarelor 2 obiective: promovarea simultană a echității performanței afacerilor, competitivității și inovării (dublul rol al educației: social și economic); facilitarea posibilității ca cetățenii să poată dobândi acele competențe necesare schimbării unui loc de muncă, exercitării cetățeniei active și a dezvoltării personale.

Măsuri:

2.1 Măsuri care vizează accesul grupurilor dezavantajate:

- 1. Măsuri vizând grupurile dezavantajate aflate în risc de marginalizare, în particular cei care părăsesc timpuriu școala și care au nivel de calificare scăzut sau nu au nici o calificare;*
- 2. Eliminarea oricărei forme de discriminare în ceea ce privește accesul și participarea la VET prin asigurarea accesului atât a femeilor cât și a bărbaților;*
- 3. Promovarea VET în rândul elevilor, părinților, adulților;*
- 4. Îmbunătățirea consilierii și orientării pe parcursul întregii vieți.*

2.2 Măsuri la nivelul sistemului VET

- 1. Promovarea inovării și creativității în VET*
- 2. Îmbunătățirea permeabilității sistemului VET și a continuității învățării din VET în învățământul superior*
- 3. Promovarea participării active în ENQA - VET (European Network for Quality Assurance in Vocational Education and Training);*
- 4. Dezvoltarea profilului profesional al actorilor implicați în VET (profesori, formatori, consilieri)*
- 5. Fundamentarea politicilor VET pe date relevante și rezultate ale cercetărilor.*

3. Creșterea corelării ofertei VET cu cererea pieței muncii

Scop: Adaptarea politicilor VET la cerințele pieței muncii și implicarea partenerilor sociali pentru securizarea dezvoltării carierei și creșterea competitivității.

Măsuri:

- 1. Dezvoltarea instrumentelor de planificare anticipativă focalizate asupra locurilor de muncă și a competențelor.*
- 2. Corelarea VET cu piața muncii*
- 3. Creșterea mobilității persoanelor participante la cursuri de formare bazate pe învățare la locul de muncă având în vedere, în particular, formarea profesională inițială*
- 4. Creșterea contribuției învățământului superior la învățarea pe tot parcursul vieții și integrare profesională*

4. Eficientizarea guvernancei procesului Copenhaga și cooperării în VET

Scop: Consolidarea eficienței Procesului Copenhaga și asigurarea coerenței politicilor specifice în VET, învățământul secundar teoretic și învățământul superior

Măsuri:

- 1. Îmbunătățirea cooperării europene în VET*
- 2. Asigurarea implementării și monitorizării Procesului Copenhaga*
- 3. Creșterea vizibilității Procesului Copenhaga*

4. Consolidarea schimburilor de experiență și a cooperării cu țările terțe și organizațiile internaționale

Strategia EUROPA 2020

Învățământul profesional și tehnic capătă noi valențe în condițiile impuse de reforma cu deschidere europeană. În societatea contemporană, dinamică și mereu în transformare, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, iar concepția de educație regândită și modernizată. Din perspectiva tendinței de globalizare și mobilitate largă a forței de muncă cu calificare ridicată, educația este tot mai frecvent considerată a fi, în același timp, factor și efect. În acest context, o strategie actuală trebuie să ia în considerare diminuarea aspectelor negative și faptul că **învățământul profesional și tehnic trebuie să joace un rol hotărâtor în dezvoltarea unei societăți informaționale bazate pe comunicare și înțelegerea interesului fiecărui participant la acest proces.**

Strategia Europa 2020 propune o viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu și se bazează pe trei domenii prioritare, care se întrepătrund și se stimulează reciproc: creșterea economică inteligentă, dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare; creșterea economică durabilă, promovarea unei economii competitive, cu emisii scăzute de carbon și o utilizare eficientă a resurselor; precum și creșterea economică inclusivă, promovarea unei economii cu un grad ridicat de ocupare a forței de muncă, care să genereze coeziune socială și teritorială.

Progresele realizate în direcția acestor obiective vor fi măsurate față de cinci indicatori de referință reprezentativi la nivel UE, pe care statele membre vor fi invitate să le traducă în indicatori de referință naționali care reflectă punctele de plecare:

- 75% din populația în vârstă de 20-64 de ani trebuie să fie angajată.
- 3% din PIB-ul UE trebuie să fie investit în cercetare și dezvoltare.
- Obiectivele climatice și energetice „20/20/20” trebuie să fie îndeplinite.
- Ponderea abandonului școlar timpuriu trebuie să fie sub 10%, iar cel puțin 40% din generația tânără trebuie să aibă studii universitare.
- Trebuie redus cu 20 de milioane numărul persoanelor expuse riscului sărăciei.

Pentru îndeplinirea acestor obiective, Comisia propune o **agendă Europa 2020** constând dintr-o serie de inițiative-pilot. Punerea în aplicare a acestor inițiative este o prioritate comună, care necesită măsuri la toate nivelurile: organizațiile de la nivelul UE, statele membre, autoritățile locale și regionale.

- **O uniune a inovării** - reorientarea cercetării și dezvoltării și a politicii de inovare către provocările majore, reducând în același timp distanța dintre știință și lansarea pe piață, astfel încât invențiile să fie transformate în produse. Drept exemplu, brevetul comunitar ar putea permite întreprinderilor să economisească 289 de milioane EUR în fiecare an.

- **Tineretul în mișcare** - creșterea calității și a atractivității internaționale a sistemului european de învățământ superior, prin promovarea mobilității studenților și a tinerilor profesioniști. Ca acțiune concretă, posturile vacante în toate statele membre ar trebui să fie mai accesibile la nivelul întregii Europe, iar calificările profesionale și experiența să fie recunoscute în mod corespunzător.

- **O agendă digitală pentru Europa** - asigurarea unor avantaje economice și sociale durabile printr-o piață unică digitală bazată pe internet ultra rapid; toți europenii trebuie să aibă acces la internet de mare viteză până în 2020.

- **O Europă care își utilizează eficient resursele** - sprijinirea tranziției către o economie care utilizează eficient resursele, cu emisii reduse de carbon. Europa trebuie să își mențină obiectivele 2020 în ceea ce privește producția și consumul de energie și eficiența energetică. Acest lucru ar reduce cu 60 de miliarde EUR importurile de petrol și de gaze până în 2020.

- **O politică industrială pentru o creștere economică verde** - sprijinirea competitivității bazei industriale a UE în lumea de după criză, prin promovarea spiritului antreprenorial și dezvoltarea de noi competențe. Acest lucru ar crea milioane de noi locuri de muncă;

- **O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă** - crearea condițiilor pentru modernizarea piețelor forței de muncă, în scopul creșterii gradului de ocupare al forței de muncă și asigurării durabilității modelelor noastre sociale, în condițiile ieșirii la pensie a generației baby-boom; precum și

- **Platforma europeană împotriva sărăciei** – asigurarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, ajutând persoanele sărace și excluse social și permițându-le să joace un rol activ în societate.

Obiectivele ambițioase urmărite de strategia Europa 2020 presupun trecerea la un nou nivel de conducere și responsabilitate. Comisia invită șefii de stat și de guvern să își însușească această nouă strategie și să o aprobe la Consiliul European de primăvară. Rolul Parlamentului European va fi de asemenea amplificat.

Educația a avut dintotdeauna o influență formativă puternică asupra societății, totuși instrumentele sale au luat noi dimensiuni ca rezultat al globalizării și al revoluției cunoașterii. Fiecare strategie pe termen lung pentru creșterea competitivității economice, prosperității și coeziunii sociale în UE are ca bază educația și pregătirea.

5.1.2 Contextul național –

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă Orizonturi 2013-2020-2030

Provocări cruciale

- 1.1 Schimbările climatice și energia curată
- 1.2 Transport durabil
- 1.3 Producție și consum durabile
- 1.4 Conservarea și gestionarea resurselor naturale
- 1.5 Sănătatea publică
- 1.6 Incluziunea socială, demografia și migrația
- 1.7 Sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile

Educația și formarea profesională - Orizont 2020

Obiectiv național: Atingerea nivelului mediu de performanță al UE-27 în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010

Direcții strategice de acțiune:

➤ **Restructurarea ciclurilor de învățământ și redefinirea programelor de pregătire** în funcție de nivelurile de referință agreeate pentru Cadrul Național al Calificărilor, astfel încât să fie asigurate **transparența sistemului care sprijină învățarea pe tot parcursul vieții precum și mobilitatea ocupațională.**

➤ **Dezvoltarea capacității și inovației instituționale**, având la bază managementul cunoașterii; crearea rețelelor de cooperare care să includă parteneriatele public-privat în condițiile

descentralizării sistemului de învățământ și al autonomiei universitare;

➤ **Profesionalizarea managementului educațional** și a guvernanței prin formarea resurselor umane pentru leadership eficient, pentru promovarea atitudinilor participative proactive și anticipative și prin dezvoltarea competențelor specifice, acordând aceeași prioritate celor sociale și personale.

➤ formale și informale pe **3 dimensiuni: socio-culturală, ambientală și economică**

➤ **Deschiderea sistemului formal de educație prin recunoașterea achizițiilor de învățare dobândite în contexte non-formale sau informale.** Până în 2020 - acces real la centre de validare a competențelor dobândite în asemenea contexte.

➤ **Diversificarea ofertei educaționale non-formale și informale.** Cuprinderea în sisteme de învățare permanentă: minimum 15% din grupa de vârstă 25-64 ani.

➤ Accentuarea pregătirii tinerilor pentru învățare pe tot parcursul vieții și capacitate de a se adapta competitiv pe piața muncii din UE.

➤ **Dezvoltarea unor programe de studiu diferențiate** conform specificului regiunilor și nevoilor elevilor/studentilor

➤ **Extinderea învățământului și formării profesionale de calitate în mediul rural, cultivarea egalității de șanse** și atragerea în sistemul educațional a tinerilor din grupurile defavorizate.

➤ **Extinderea cooperării internaționale** prin programe și proiecte europene, bilaterale, transfrontaliere

Educația și formarea profesională - Orizont 2030

Obiectiv național: Situarea sistemului de învățământ și formare profesională la nivelul performanțelor superioare din UE-27; apropierea semnificativă de nivelul mediu al UE în privința serviciilor educaționale oferite în mediul rural și pentru persoanele provenite din medii dezavantajate sau cu dizabilități

Direcții strategice/priorități:

➤ **Principiile și practicile dezvoltării durabile - încorporate organic** în ansamblul politicilor educaționale.

➤ **Eficiența internă și externă a sistemului de educație** va fi în continuare obiectivul principal.

❑ Învățarea eficientă va rămâne o prioritate;

❑ Formele și metodele de predare vor fi caracterizate prin diversitatea și flexibilitatea abordărilor pedagogice și se vor concentra pe formarea deprinderii de a acumula cunoștințe utile și a capacității de a aplica aceste deprinderi într-un spectru larg de domenii;

❑ Metodologia de evaluare, certificare și atestare a calității actului educațional precum a relevanței acestuia pe piața muncii se va alinia la procedurile de benchmarking adoptate în UE și la cele mai bune practici existente pe plan mondial.

➤ Extinderea în continuare a cooperării internaționale.

Context epidemiologic

Anii școlari 2019-2021 au fost puternic afectați de pandemia de COVID 19, toate țările multiplicând posibilitățile de inovare și accelerare a transformării digitale a școlii și dezvoltând competențele digitale ale cadrelor didactice și ale elevilor, pentru a se putea adapta la situația epidemiologică și pentru a asigura incluziunea, egalitatea de șanse și calitatea proceselor educaționale.

Închiderea școlilor și a activităților școlare față în față a condus la necesitatea stabilirii la nivelul fiecărei școli a modalităților adecvate de a continua cursurile, iar echipele manageriale au decis cum s-au organizat activitățile de învățare la distanță și comunicarea cu elevii. Opțiunile principale au fost legate de: accesul la echipamente, existența unui spațiu online de învățare, echilibrul între activitățile sincron și cele asincron, existența unor resurse umane cu competențe IT ș.a.

Activitățile în școli au continuat în septembrie-octombrie 2020, în diferite forme și în continuare, în semestrul al II-lea, fizic, pe perioade diferite. Utilizarea platformelor educaționale și a aplicațiilor pentru activități sincron cu cadrele didactice, accesul la resurse TIC și conectivitatea la Internet au fost semnificativ mai reduse în mediul rural, comparativ cu cel urban.

Pentru asigurarea continuității procesului educațional și crearea unui sistem educațional rezilient, Ministerul Educației a realizat, în anul școlar 2020-2021, următoarele:

- colaborarea cu Ministerul Sănătății și cu alte autorități, pentru stabilirea măsurilor de organizare a activității în cadrul unităților de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică;
- colectarea și transmiterea datelor necesare demarării activității de vaccinare prioritară a personalului din învățământ în centre dedicate;
- publicarea periodică de date statistice, în scopul monitorizării vaccinării personalului din învățământ și a elevilor și aplicării măsurilor privind prevenirea și combaterea îmbolnăvirilor cu virusul SARS-CoV-2;
- derularea de programe pentru achiziționarea de materiale de protecție sanitară și dispozitive electronice, în vederea asigurării activităților didactice din cadrul unităților de învățământ preuniversitar de stat;
- suplimentarea numărului de posturi necesare pentru desfășurarea în condiții optime a activității în unitățile de învățământ preuniversitar de stat, în anul școlar 2020-2021;
- facilitarea accesului la informații a celor interesați de contextul educativ și sanitar în care s-a desfășurat procesul de învățământ în anul școlar 2020-2021;
- lansarea și utilizarea portalului educatiacontinua.edu.ro, mijloc complementar de informare directă pentru actorii din sistemul național de învățământ: elevi, studenți, părinți, cadre didactice, precum și pentru alte categorii de public.
- utilizarea platformei Digital pe educared.ro (digital.educared.ro);
- asigurarea resurselor tehnologice pentru educația digitală, în contextul desfășurării cursurilor în scenariile hibrid sau online.
- a fost semnat un parteneriat între Ministerul Educației și companiile Google și Microsoft, incluzând dezvoltarea și implementarea unor programe de formare pentru cadrele didactice în vederea utilizării platformelor digitale de predare și a resurselor-suport. Cadrele didactice și unitățile de învățământ au avut acces, în mod gratuit, la toate platformele educaționale dezvoltate de cele două companii, inclusiv la programele-suport și la resursele educaționale dezvoltate de acestea. Platformele G Suite for Education și Microsoft Office 365 A1 s-au utilizat în procesul de predare, cu interfață în limba română. Aceste aplicații le oferă profesorilor posibilitatea de a gestiona fluxul de lucru la clasă cu ajutorul Google Classroom sau Microsoft Teams (distribuire materiale suport de curs, distribuire teme, acordare de feedback personalizat, notare), de a organiza videoconferințe cu ajutorul Meet sau Teams, de a folosi tabla virtuală cu ajutorul Google Jamboard sau Microsoft Whiteboard și de a avea acces la tot ceea ce

- este necesar pentru a derula activitatea didactică prin aplicațiile online;
- continuarea parteneriatului cu TVR pentru realizarea de lecții în programe TELEȘCOALĂ, în special pentru elevii din clase terminale și cei care nu au acces sau au acces limitat la Internet;

5.2 Indicatori de context specifici

5.2.1 Contextul demografic și populația școlară

- contextul demografic și proiecția populației de vârstă școlară sunt prezentate în capitolul 3, unde putem observa principalele concluzii și implicații pentru ÎPT cu privire la structura și evoluția populației pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sex, structura etnică, fenomenul migrației. Pentru orizontul de planificare 2013, cele mai severe concluzii rezultate din prognozele INS, sunt în legătură cu declinul demografic general, accentuat pentru populația tânără, cu reduceri semnificative pentru populația de vârstă școlară, în paralel cu îmbătrânirea populației.

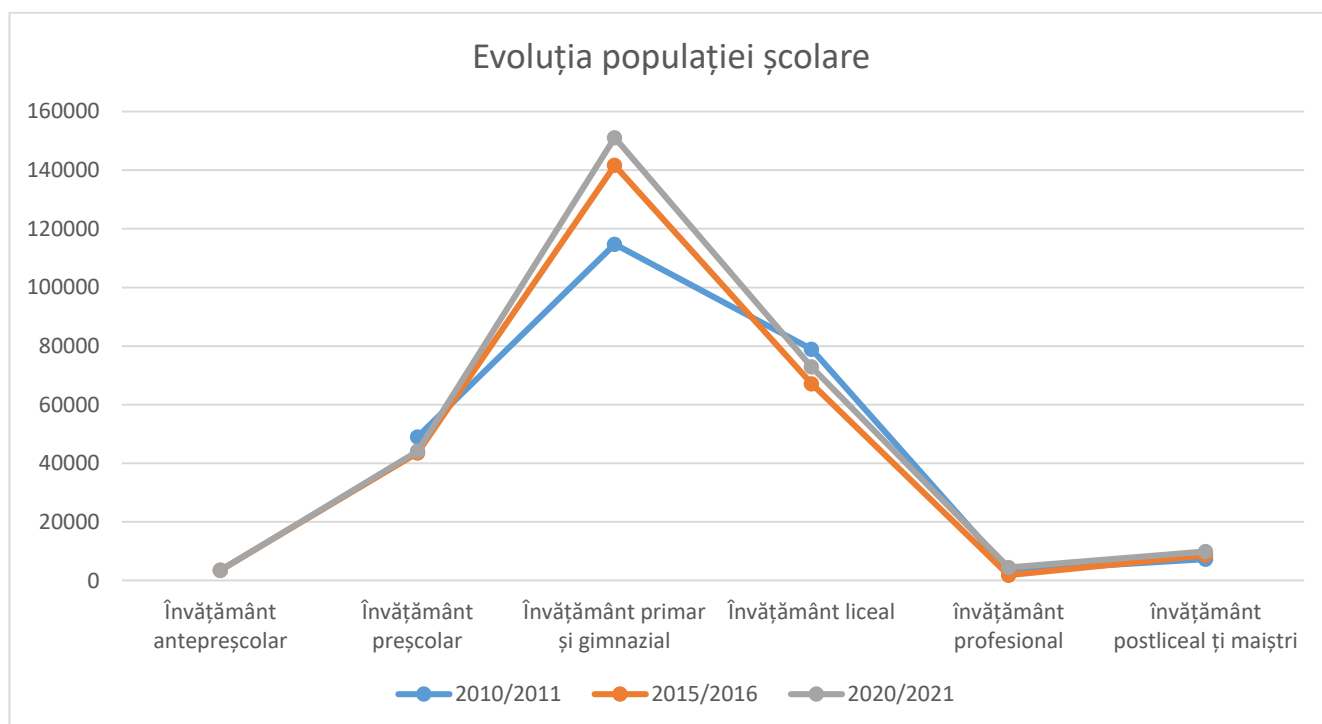

Fig. nr 36

Deși efectivele totale de elevi au crescut 2015-2016, **în învățământul profesional se constată o creștere din ce în ce mai accentuată a populației școlare**, ajungându-se în anul școlar 2020-2021 la o creștere de 143% față de anul 2015-2016. Se recomandă **adoptarea de măsuri pentru creșterea atractivității acestui segment** și conștientizarea elevilor și părinților că opțiunea pentru învățământul profesional este un real câștig pentru ei și o probabilitate mai mare de angajare după finalizarea studiilor.

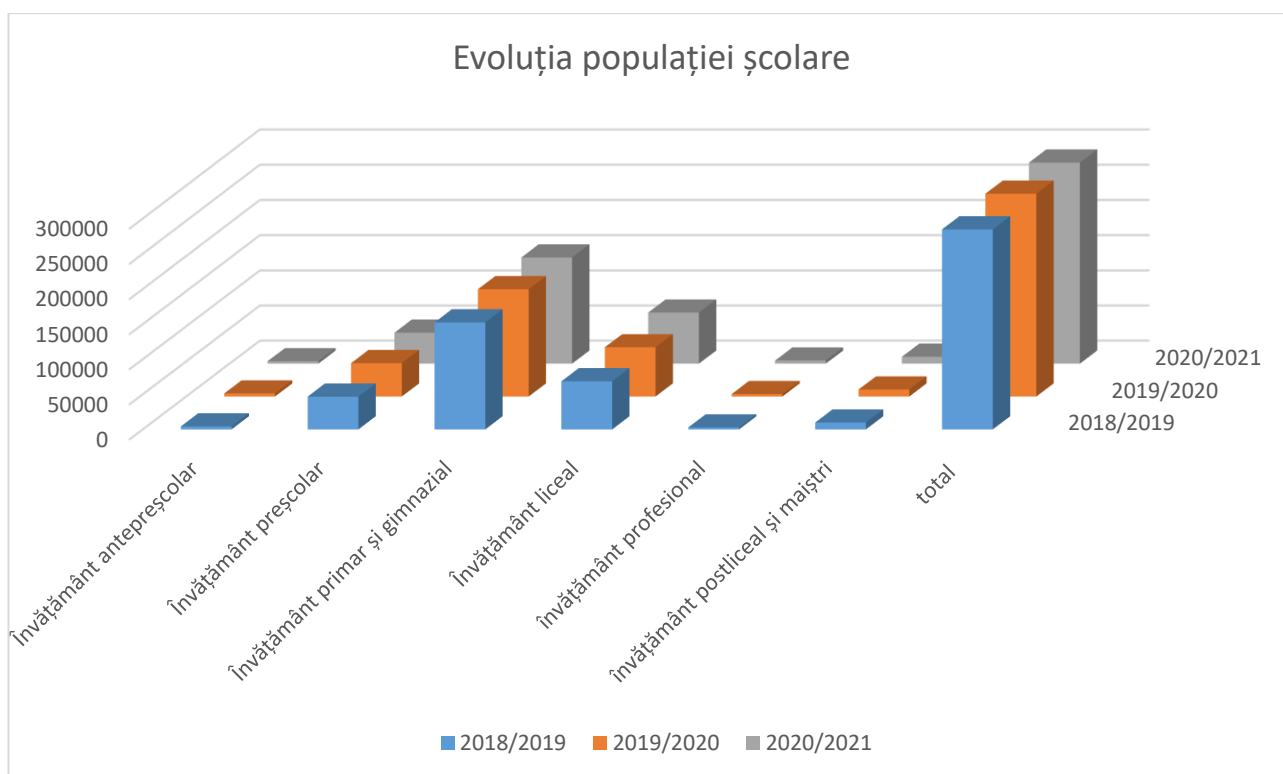

Fig. nr 37

Din Graficul, referitor la populația școlară în ultimii 3 ani, se poate aprecia o creștere **accentuată cu privire la populația școlară din învățământul primar-gimnazial se va repercuta direct în următorii ani prin scăderea intrărilor în ÎPT.**

Forme de învățământ	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Învățământ antepreșcolar	4226	4366	3485
Învățământ preșcolar	46732	47618	44103
Învățământ primar și gimnazial	152508	152891	151097
Învățământ liceal	68604	70116	72820
învățământ profesional	2824	3540	4434
învățământ postliceal și maiștri	9801	9938	9886
Total	284695	288469	285825

Tabel 11.

Se mai poate observa că efectivele în învățământul postliceal în perioada 2020-2021 (0,5%) au scăzut față de perioada anterioară, învățământul profesional a avut o creștere 50% în perioada 2020-2021, comparativ cu anul 2018-2019

5.3 Indicatori de intrare în perioada 2020-2022

5.3.1 Numărul de elevi care revin unui cadru didactic

- situația numărului de elevi raportat la numărul de norme didactice poate fi analizată la nivelul învățământului profesional și tehnic prin tabelul ce urmează:

Tabel 10.

Nr.elevi / cadru didactic (norme didactice) – Municipiul București		
An școlar	Învățământ tehnologic	Pregătire și instruire practică
2020-2021	819,22	281,75
2021-2022	825,95	308,69
2022-2023	807,08	343,39

Sursa: ISMB din situația statistică de la începutul anului școlar

Acest indicator, *calculat prin raportare la numărul de norme didactice*, oferă un indiciu în legătură cu eficiența utilizării resurselor și calitatea actului didactic. Reducerea sa până la o limită rezonabilă poate să asigure creșterea eficienței fără să afecteze calitatea demersului didactic. *Indicatorul poate deveni critic din perspectiva declinului demografic și a introducerii finanțării per elev, presând în direcția măsurilor de concentrare a resurselor în școli viabile.*

5.3.2 Resursele umane din ÎPT

- evoluția normelor didactice pentru profesorii de discipline tehnologice și maiștrii instructori din ÎPT, din perspectiva ponderii cadrelor didactice calificate respectiv titulare și suplitori. Ca o concluzie generală, gradul de acoperire pentru anul școlar 2022-2023 cu profesori pentru discipline tehnologice calificați a scăzut cu aproximativ 2% față de perioada 2021-2022 și maiștrii instructori calificați a crescut cu aproximativ cu 11 %, este foarte bun pentru municipiul București, acest lucru fiind justificat de scăderea accentuată a numărului de elevi care a condus la scăderea numărului de norme disponibile în sistem, astfel, rămânând la catedră profesori / maiștrii foarte buni care au trecut printr-un proces de selecție.

Schimbările accelerate introduse de reformele din ÎPT, pe de o parte, și cele din mediul economic și social, pe de altă parte, impun un efort susținut de ***adaptare din partea profesorilor***. Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze atât ***competențele metodice***, cât și ***actualizarea competențelor de specialitate*** cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic.

Trebuie adoptate măsuri adecvate de atenuare a impactului reducerilor de activitate datorate reducerii populației școlare și în vederea facilitării restructurării ofertei școlare în concordanță cu cerințele pieței muncii, cum ar fi:

- ***o mai mare mobilitate în cadrul sistemului*** (reglementări mai flexibile pentru încadrarea profesorilor pe domenii/specializări mai largi);
- programe de formare continuă pentru ***reconversia profesională*** și creșterea mobilității ocupaționale a profesorilor (în interiorul și în afara sistemului).

Pentru facilitarea adaptărilor la schimbările din sistem se recomandă ca măsură de fond anticiparea evoluției personalului didactic și adoptarea, în cadrul unei strategii pe termen lung, a unor măsuri însoțitoare, ținând cont de efectele combinate ale reducerii populației școlare și restructurării planurilor de școlarizare din ÎPT pentru adaptarea la nevoile de calificare.

5.3.3 Resurse materiale și condiții de învățare

- în București există școli foarte vechi, **adevărate monumente arhitecturale** (Școala Comercială Superioară „N. Kretzulescu”, Colegiul Economic „Xenopol”, Colegiul Economic Hermes), care, în mare măsură, mai au nevoie de lucrări de reabilitare. În ultimi 3 ani au fost unități școlare care au intrat în programe de reabilitare și modernizare cu echipamente IT de ultimă generație, finanțate prin fonduri europene administrate de autoritatea locală. Există la nivelul capitalei unități de învățământ cu profil tehnic cu tradiție de peste 70 de ani, care au fost modernizate prin diferite programe de finanțare Colegiul Tehnic Anghel Saligny, Colegiul Tehnic Iuliu Maniu, Colegiul Tehnic Mihai Bravu, Colegiul Tehnic Dinicu Golescu.

În cea mai mare parte a unităților școlare din ÎPT fie lipsesc o parte din ateliere, cabinete și laboratoare, fie **dotarea este învechită**; multe din atelierele existente nu au beneficiat de nici o investiție relevantă în echipamente după 1990. Cu excepția școlilor cuprinse în Programele PHARE-BEI-POCA-POCU pentru ÎPT, în cele mai multe cazuri dotările după 2020 s-au limitat la ceea ce s-a putut obține din efortul de autofinanțare, donații sau sponsorizări - insuficient cantitativ și calitativ. Se simte **lipsa dotărilor moderne și a echipamentelor de simulare necesare unui învățământ eficient, centrat pe elev pentru majoritatea unităților de învățământ**, dar există și unități școlare care dispun de dotări cum ar fi Colegiul Economic Virgil Madgearu, Colegiul Economic Viilor, Școala Comercială Superioară N. Kretzulescu, Colegiul Tehnic Anghel Saligny, Colegiul Tehnic Iuliu Maniu, Colegiul Tehnic Mihai Bravu.

Deși dotarea laboratoarelor de informatică s-a îmbunătățit substanțial în ultimii ani, **se simte nevoia completării cu calculatoare a dotării tuturor laboratoarelor și cabinetelor de specialitate** pentru dezvoltarea activităților de predare-învățare asistate de calculator.

Un număr mic de școli din ÎPT din regiune au beneficiat de programul privind înființarea unor **Centre de Documentare și Informare** - Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații Gheorghe Airinei și Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară Dumitru Moțoc, Colegiul Tehnic Anghel Saligny. Este importantă extinderea programului pentru celelalte școli.

5.4 Indicatori de proces

5.4.1 Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

- Strategia de descentralizare a învățământului preuniversitar vizează transferul de autoritate, responsabilitate și resurse, de la nivel central către comunitatea locală și către unitățile de învățământ în privința adoptarea deciziilor și exercitarea managementului general și financiar.

Descentralizarea funcțională implică și antrenarea sporită în mecanismele decizionale a **partenerilor sociali**, pentru a garanta apropierea deciziei de beneficiarii serviciului public de educație. **Cadrul instituțional** pentru dezvoltarea parteneriatului social în educație și formare profesională se bazează pe structurile consultative inițiate în sprijinul deciziei la nivel local și regional. Aceste structuri sunt:

- la nivel național: **Comitetele sectoriale**, care are ca atribuție validarea Standardelor de Pregătire Profesională;

- la nivel regional: **Consortiul Regional** - organism consultativ al Consiliului de Dezvoltare Regională, care are ca atribuție identificarea nevoilor de calificare la nivel regional, elaborarea Planurilor Regionale de Acțiune pentru Învățământ pe termen lung (PRAI);

- la nivel local: **Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS)** - ca organism consultativ al Inspectoratului Municipiului București, care are ca atribuție identificarea nevoilor de

calificare la nivel județean și elaborarea Planurilor Locale de Acțiune pentru Învățământ pe termen lung (PLAI); avizarea planurilor anuale de școlarizare;

- la nivelul școlilor: **Consiliile de administrație/Consiliile școlare**, care au ca atribuție sprijinirea elaborării și avizarea Planului de Acțiune a Școlii (PAS), **în concordanță cu documentele de planificare strategică PRAI și PLAI**. Având în vedere mecanismele de finanțare în vigoare și autonomia comunității locale, este esențială antrenarea autorităților locale în procesul de planificare strategică pe termen lung în ÎPT. Un alt domeniu al descentralizării funcționale este **curriculum în dezvoltare locală** (CDL - componentă importantă a planului de învățământ la școala de arte și meserii) care vizează adaptarea conținutului pregătirii la cerințele locale din partea beneficiarilor instruirii (operatori economici, comunitate locală, elevi). Din păcate, în practică se constată de multe ori o **antrenare redusă sau formală din partea școlilor a operatorilor economici în elaborarea CDL**.

Un alt aspect de importanță strategică și practică pentru validarea rezultatelor procesului de ÎPT este în legătură cu **organizarea și derularea examenelor de absolvire**, care conform metodologiilor în vigoare implică obligatoriu **cooptarea agenților economici** ca membri ai comisiilor de examinare.

5.4.2 Asigurarea calității în ÎPT

- Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic a fost elaborat de Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, pornind de la Cadrul European de Referință pentru Asigurarea Calității în formare profesională (EQARF), cu care este perfect compatibil la nivel de principii, metodologie și instrumente. Prin implicarea activă a tuturor actorilor sociali și în special a angajatorilor, Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic are un rol esențial în atingerea obiectivelor majore privind formarea profesională, stabilite la nivel european:

- o mai bună corelare dintre cererea și oferta de formare;
- creșterea capacității de ocupare a unui loc de muncă;
- îmbunătățirea accesului la formare profesională, în special pentru grupurile vulnerabile.

Instrumentele de asigurare a calității din CNAC în IPT sunt: Manualul de Autoevaluare; Manualul de Inspecție pentru monitorizarea externă a calității educației și formării profesionale.

Pentru a putea implementa în învățământul preuniversitar profesional și tehnic aspectele tehnice de asigurare a calității, este necesar să fie creată **cultura organizațională în domeniul calității și implicarea conducerii de vârf în acest proces**. La nivel național **activitățile privind asigurarea calității în sistemul de învățământ sunt coordonate** pentru învățământul preuniversitar de **ARACIP**.

5.4.3 Serviciile de orientare și consiliere

Analiza comparativă a intențiilor exprimate de elevi și părinți pe parcursul clasei a VIII-a, înregistrate în studii elaborate de Centrul Municipiului București de Asistență Psihopedagogică între anii școlari 2003-2004 și 2011-2012 evidențiază preferința categorică a acestora spre filiera teoretică. Variația opțiunilor elevilor pentru liceul teoretic are la bază o motivație care confirmă slaba informare a elevilor și a părinților despre oportunitățile sistemului de învățământ postgimnazial indiferent de filiera aleasă. Astfel, părinții și elevii aleg liceul teoretic pentru că le oferă posibilitatea continuării studiilor universitare și le asigură un nivel de educație ridicat, **necunoscând faptul că și filiera tehnologică asigură aceleași oportunități de formare și**

specializare până la nivel universitar/postuniversitar, diferența fiind ca absolvenții de liceu tehnologic au în plus două/trei niveluri de calificare recunoscute în UE (conform Legii educației naționale nr. 1/2011 elevii din filiera tehnologică care decid să nu continue studiile după clasa a X-a pot participa la stagii de pregătire practică care, după examene de certificare le oferă posibilitatea primirii certificatului de competență de nivel 3; elevii care finalizează clasa a XII-a, filiera tehnologică pot primi certificat de competență de nivel 4. Studiul OSP realizat în anul școlar 2019-2020 arată că **un procent de aproximativ 50% din părinți optează pentru un anumită filieră ținând cont de aptitudinile copilului**, care nu sunt stabilite profesionist prin consilierea și orientarea profesională, deoarece un procent scăzut din părinți țin cont de părerea profesorului consilier școlar în alegerea opțiunii.

Concluzia acestei stări de fapt este aceea că *elevii urmează o formă de învățământ fără să ia în considerare finalizarea ei cu beneficii personale în planul realizării inserției profesionale adecvate pe piața muncii*. Aceste constatări implică realizarea **unui proces intens de consiliere a elevilor asupra nevoii de cunoaștere a intereselor și aptitudinilor și de realizare/valorificare a lor printr-o formă de învățământ adecvată și, concomitent, un proces de consiliere a părinților prin care să fie estompate prejudecățile și etichetele negative aplicate filiei tehnologice**.

5.5 Indicatori de ieșire la nivel național 2021

5.5.1 Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional

În ultimii ani, rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior a înregistrat un trend ascendent, cu diferențe pe rute de formare: valori relativ constante în învățământul liceal și valori în creștere în învățământul profesional. În anul școlar 2020/2021, liceul a continuat să aibă cea mai mare rată brută de cuprindere (75,3%), comparativ cu învățământul profesional (17,7%). Diferența de participare pe sexe (aproximativ 10 puncte procentuale) s-a înregistrat în favoarea populației școlare feminine la liceu, respectiv în favoarea populației școlare masculine în învățământul profesional.

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional reprezintă procentul elevilor cuprinși în aceste niveluri de studiu din totalul populației de vârstă corespunzătoare (15-18 ani).

Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior (învățământul liceal și cel profesional):

□ Valorile acestui indicator au fost influențate în ultimii zece ani de măsurile educaționale din domeniu. Parcurgerea acestui nivel de studiu de cele două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004 (la 6 ani și la 7 ani concomitent) a determinat creșterea ratei brute în intervalul 2011-2014 (aceștia au intrat în clasa a IX-a în 2011/2012 și au ieșit din clasa a XII-a în 2014/2015).

□ Ulterior, valoarea indicatorului a scăzut brusc, dar reorganizarea învățământului profesional cu durata de 3 ani (începând cu anul școlar 2014/2015) a condus la o creștere treptată a ratei brute de cuprindere.

□ Anul școlar 2020/2021 se încadrează în acest trend ascendent, valoarea indicatorului ajungând la 88,7% (mai mare cu 1,2 p.p. față de anul anterior).

□ Analiza ratei brute de cuprindere pe sexe evidențiază valori mai mari în cazul populației școlare feminine, comparativ cu cea masculină; diferențele sunt în creștere de la un an la altul.

Tabel 12.

Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior (liceu și învățământ profesional)

	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	96,0	94,9	91,2	90,0	85,6	84,8	85,3	86,2	87,5	88,7
Feminin	95,3	94,2	91,1	90,3	85,9	85,5	86,4	87,2	88,7	90,1
Masculin	96,6	95,6	90,8	89,6	85,4	84,2	84,3	85,1	86,3	87,3

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului secundar superior.

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-20

La nivelul învățământului liceal:

○ Rata brută de cuprindere a înregistrat trenduri diferite în ultimii zece ani: a crescut semnificativ până în 2011 (ca urmare a desființării învățământului profesional, fapt ce a dus la înscrierea absolvenților de gimnaziu doar în liceu), apoi a scăzut în perioada următoare (pe fondul reorganizării învățământului profesional).

- În ultimii trei ani școlari, rata de cuprindere în liceu a înregistrat valori aproximativ constante, fiind de 75,3% în anul școlar 2020/2021.
- Rata de participare la liceu a populației școlare feminine a fost mai mare cu peste 10 p.p., comparativ cu populația masculină (pe fondul reorganizării învățământului profesional). Această diferență s-a accentuat de la un an școlar la altul.

Tabel 13.

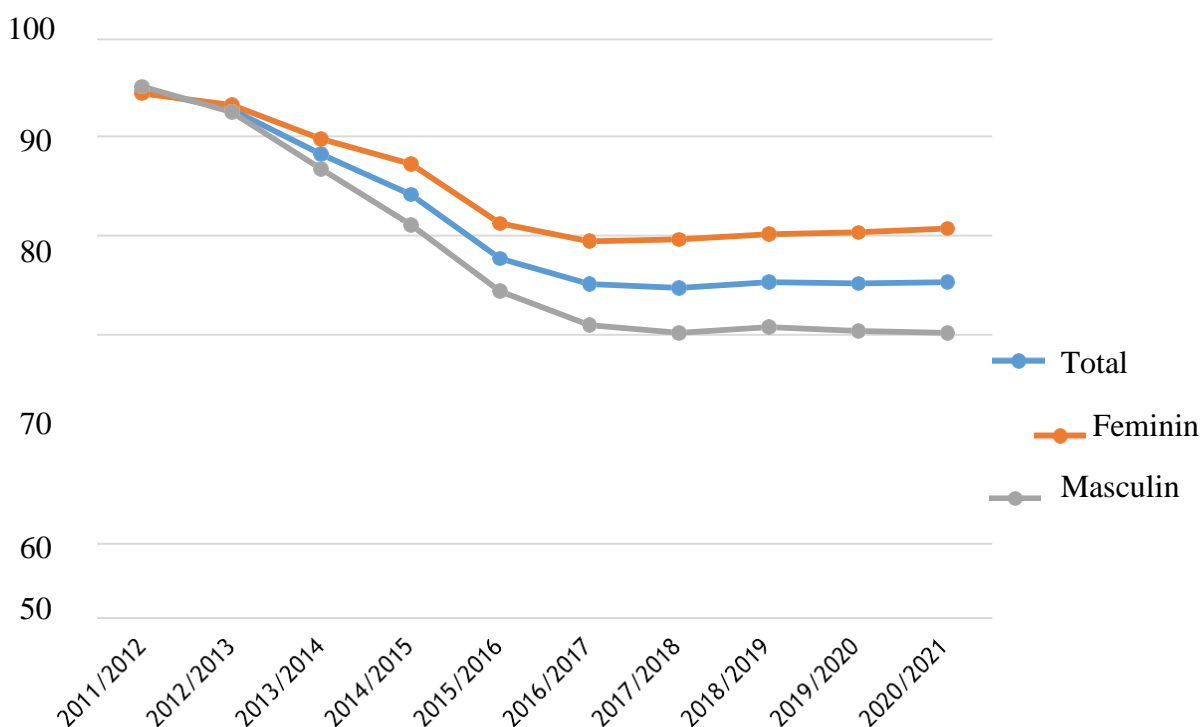
Rata brută de cuprindere în învățământul liceal

	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	94,6	92,7	88,2	84,1	77,7	75,1	74,7	75,3	75,2	75,3
Feminin	94,3	93,1	89,7	87,2	81,2	79,4	79,6	80,1	80,3	80,7
Masculin	95,0	92,4	86,7	81,1	74,4	71,0	70,2	70,8	70,4	70,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-2021

Fig. nr 38

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal, pe sexe

La nivelul învățământului profesional:

- După o scădere bruscă determinată de desființarea învățământului profesional în 2009, rata brută de cuprindere în acest nivel de studiu a început să crească începând cu anul 2012, pe fondul unor măsuri tranzitorii de implementare a învățământului profesional (stagii de pregătire practică pentru dobândirea calificării profesionale de nivel 3, conform Cadrului Național al Calificărilor).
- Reorganizarea învățământului profesional de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015, a determinat creșterea constantă și semnificativă a ratei brute de cuprindere, de la un an la altul.
- Anul școlar 2020/2021 se înscrie în același trend ascendent, indicatorul ajungând la valoarea de 17,7%.
- Distribuția pe sexe a valorilor indicatorului evidențiază o mai mare cuprindere în învățământul profesional a populației școlare masculine față de cea feminină, cu o diferență de peste 10 p.p. în ultimul an școlar.

Tabel 14.

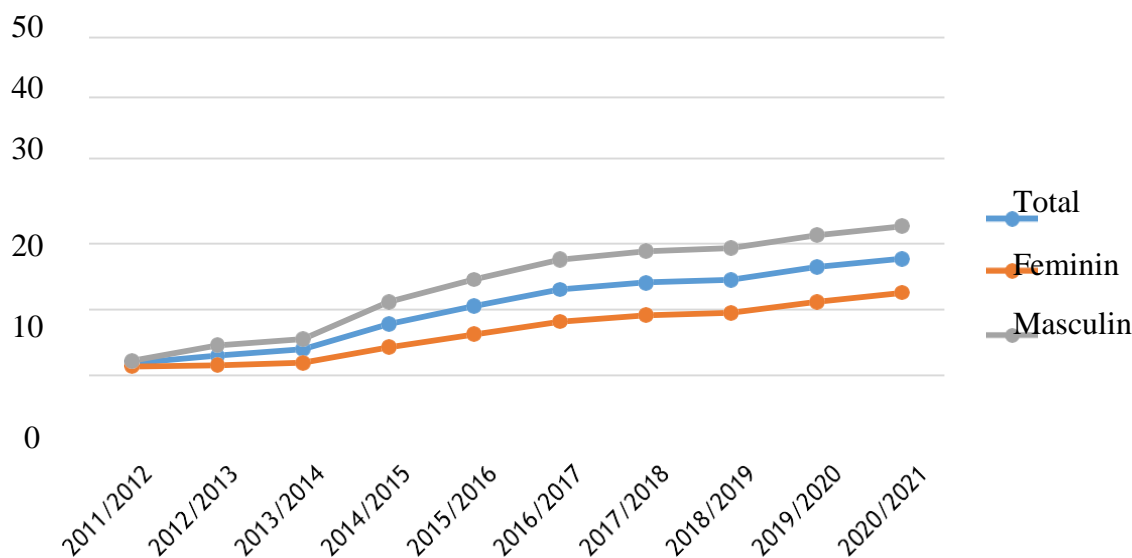
Rata brută de cuprindere în învățământul profesional, pe sexe

	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	1,8	3,0	4,0	7,8	10,5	13,0	14,1	14,5	16,4	17,7
Feminin	1,3	1,5	1,9	4,2	6,2	8,1	9,1	9,5	11,2	12,5
Masculin	2,2	4,5	5,5	11,2	14,6	17,6	18,9	19,3	21,3	22,7

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-2021

Fig. nr 39

Rata brută de cuprindere în învățământul profesional, pe sexe

Analiza participării la învățământul secundar superior în anul școlar 2020/2021 în funcție de filiere și profiluri de formare evidențiază următoarele aspecte:

- La nivelul învățământului secundar superior – rata brută de cuprindere a continuat trendul ascendent al ultimilor ani; liceul continuă să aibă cea mai mare rată brută de cuprindere (75,3%), comparativ cu învățământul profesional (17,7%).
- La nivelul liceului – rata brută de cuprindere în liceele teoretice și vocaționale a crescut constant în ultimii patru ani (până 45,1% în 2020/2021), comparativ cu scăderea constantă a ratei brute de cuprindere în filiera tehnologică a liceului (30,2% în 2020/2021).
- La nivelul învățământului profesional și tehnic – rata brută de cuprindere a scăzut după anul 2009, pe fondul desființării învățământului profesional; în ultimii patru ani școlari s-au înregistrat ușoare creșteri, până la valoarea de 43,6% în 2020/2021 (determinate de o participare mai amplă la învățământul profesional).

5.2.2. Ratele specifice de cuprindere în învățământul liceal și profesional

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal și în cel profesional înregistrează evoluții oscilante, influențate direct de schimbările de structură implementate în sistemul de educație. În învățământul liceal se constată o cuprindere mai mare a populației școlare feminine decât a celei școlare masculine, pentru toate vârstele; situația este inversă în cazul învățământului profesional.

Ratele specifice de cuprindere în aceste niveluri de studiu se calculează prin raportarea numărului de elevi de liceu/școală profesională de o anumită vârstă la totalul populației rezidente de aceeași vârstă.

La nivelul învățământului liceal:

- În ultimii ani, ratele specifice de cuprindere au înregistrat evoluții specifice în cazul fiecărei vârste, cu ușoare creșteri sau scăderi de la un an la altul. Valorile ratelor au fost influențate de cuprinderea în liceu, în perioada 2011-2014, a celor două generații de elevi care au avut debutul școlar simultan (la 6 și 7 ani, în 2003/2004) și de restructurarea învățământului profesional.
- În anul școlar 2020/2021, în liceu au fost cuprinse ponderi între 59-65% din populația de 15 ani, de 16 ani și de 17 ani, respectiv puțin peste jumătate din populația de 18 ani.
- Pentru fiecare interval de vârstă, rata specifică de cuprindere a fost mai mare în cazul

populației școlare feminine, comparativ cu populația școlară masculină.

- Pe lângă elevii de vârstă teoretică corespunzătoare (15-18 ani), în unitățile de învățământ liceal sunt cuprinși și elevi cu vârste mai mici (16% din totalul populației de 14 ani – în creștere față de anul anterior), dar și elevi cu vârste mai mari (peste 9% din populația de 19 ani și un număr semnificativ de elevi de 20 de ani și peste această vârstă). Situațiile care depășesc vârsta corespunzătoare acestui nivel de studiu pot fi determinate de: debut școlar întârziat, repetenție multiplă, amânarea continuării studiilor liceale în raport cu momentul absolvirii clasei a VIII-a, ruta progresivă de formare în învățământul secundar superior etc. Majoritatea acestor elevi se află înscriși în forme alternative, precum învățământul cu frecvență redusă, învățământul seral.

Tabel 15.

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal

Vârsta		2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
15 ani	Total	79,3	75,8	73,6	65,7	62,6	60,0	60,7	60,3	57,9	58,9
	Feminin	80,9	77,6	75,6	71,0	68,5	65,8	66,6	66,0	63,6	65,0
	Masculin	77,8	74,1	71,6	60,7	56,9	54,5	55,1	54,8	52,5	53,1
16 ani	Total	76,1	76,4	75,3	72,5	67,4	64,7	63,0	63,6	63,5	61,0
	Feminin	77,4	79,1	78,3	76,5	72,4	70,4	68,7	69,5	69,2	66,7
	Masculin	74,9	73,8	72,5	68,6	62,7	59,2	57,6	58,1	58,1	55,7
17 ani	Total	74,8	74,8	73,5	72,5	70,8	66,3	64,8	63,2	64,3	64,5
	Feminin	76,5	77,3	76,7	75,6	74,6	70,9	70,1	68,6	70,1	70,0
	Masculin	73,2	72,4	70,4	69,5	67,2	62,0	59,8	58,2	58,9	59,4
18 ani	Total	60,1	62,2	61,6	63,5	52,4	53,2	52,4	53,4	51,5	51,3
	Feminin	60,7	63,1	63,0	65,7	52,9	55,1	54,3	55,4	53,1	54,0
	Masculin	59,5	61,4	60,3	61,4	51,9	51,5	50,6	51,6	49,7	48,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-2021

La nivelul învățământului profesional:

- Ratele specifice de cuprindere au crescut semnificativ de la un an la altul, începând cu 2014/2015 (anul școlar corespunzător reorganizării acestei rute de formare).
- În anul școlar 2020/2021, învățământul profesional a cuprins ponderi între 13-17% din populația de 15 ani, de 16 ani și de de 17 ani, toate valorile fiind în creștere față de anul școlar anterior.
- Pentru toate vârstele corespunzătoare învățământului profesional, ratele specifice au valori mai mari în cazul populației școlare masculine, comparativ cu populația feminină.
- Ca și la nivel liceal, în învățământul profesional sunt incluși și elevi cu vârste mai mici sau mai mari decât intervalul corespunzător acestui nivel de studiu, dar în ponderi mult mai reduse (3% din populația de 14 ani; 4% din populația de 18 ani).

Tabel 16.

Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul profesional

Vârsta		2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
15 ani	Total	0,0	1,1	1,1	8,0	10,5	10,6	11,0	11,3	13,9	14,5
	Feminin	0,0	0,5	0,6	4,8	6,6	7,0	7,5	7,6	10,1	10,7
	Masculin	0,0	1,6	0,0	11,0	14,1	14,1	14,3	14,9	17,4	18,0
16 ani	Total	0,0	3,0	4,1	6,2	10,2	12,4	12,0	13,1	14,2	16,8
	Feminin	0,0	1,4	1,9	3,1	5,9	7,7	8,2	8,5	9,6	12,0
	Masculin	0,1	4,6	6,2	9,2	14,3	17,0	16,7	17,5	18,7	21,2
17 ani	Total	0,7	2,2	4,2	4,7	5,5	9,6	11,1	11,1	11,6	12,8
	Feminin	0,3	0,8	1,9	2,1	2,9	5,6	6,7	7,0	7,3	8,3
	Masculin	1,1	3,5	6,4	7,1	8,1	13,3	15,3	15,1	15,6	17,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-2021

5.3.3. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

În anul școlar 2020/2021, aproape opt din zece elevi de clasa a VIII-a și-au continuat studiile în liceu, iar doi din zece s-au înscris în învățământul profesional. 2,7% dintre elevi nu și-au continuat studiile în clasa a IX-a. Față de anul anterior, rata de tranziție a crescut la nivelul învățământului liceal, concomitent cu o ușoară scădere în învățământul profesional. Continuă să se înregistreze diferențe pe sexe: tranziția în învățământul liceal este mai mare în cazul fetelor, iar în învățământul profesional este mai mare în cazul băieților.

Rata de tranziție de la învățământul secundar inferior (gimnaziu) la cel secundar superior (liceu și învățământ profesional) se calculează prin raportarea numărului de elevi înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a, la numărul de elevi înscriși în clasa a IX-a (liceu și școală profesională). Indicatorul este relevant pentru analiza accesului la învățământul secundar superior, precum și a capacității sistemului educațional de cuprindere a elevilor în acest nivel de studiu (care include și clasele a IX-a – a X-a de învățământ obligatoriu).

Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional:

- Acest indicator a avut valori oscilante în ultimii zece ani; în anul școlar 2020/2021, valoarea indicatorului a crescut față de anul anterior cu 2 p.p.
- O pondere de 97,3% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a și-au continuat studiile în clasa a IX-a.
- O pondere de 2,7% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a nu și-au continuat studiile în clasa a IX-a (abandon pe parcursul anului școlar, repetenție sau alte cauze ale pierderilor școlare) – valoare mai redusă față de anul anterior cu 2 p.p.

Tabel 17.

Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

		2011/ 2012*	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Învățământ liceal și profesional	Total	-	96,7	96,7	94,4	93,9	93,7	94,9	94,3	95,3	97,3
	Feminin	-	94,4	94,6	93,4	93,9	93,8	94,7	94,5	95,4	97,1
	Masculin	-	98,8	98,7	95,4	93,8	93,6	95,2	94,2	95,1	97,5
Învățământ liceal	Total	92,2	92,2	91,9	79,6	78,0	77,4	77,8	77,1	73,2	75,9
	Feminin	92,6	92,3	92,4	84,9	84,0	83,4	83,5	83,1	79,5	81,8
	Masculin	91,8	92,0	91,5	74,4	72,3	71,7	72,3	71,4	67,1	70,3
Învățământ profesional	Total	-	4,5	4,8	14,9	15,9	16,3	17,1	17,2	22,1	21,4
	Feminin	-	2,1	2,2	8,5	9,9	10,4	11,2	11,4	15,9	15,3
	Masculin	-	6,9	7,2	20,9	21,6	21,8	22,9	22,8	28,0	27,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-2021

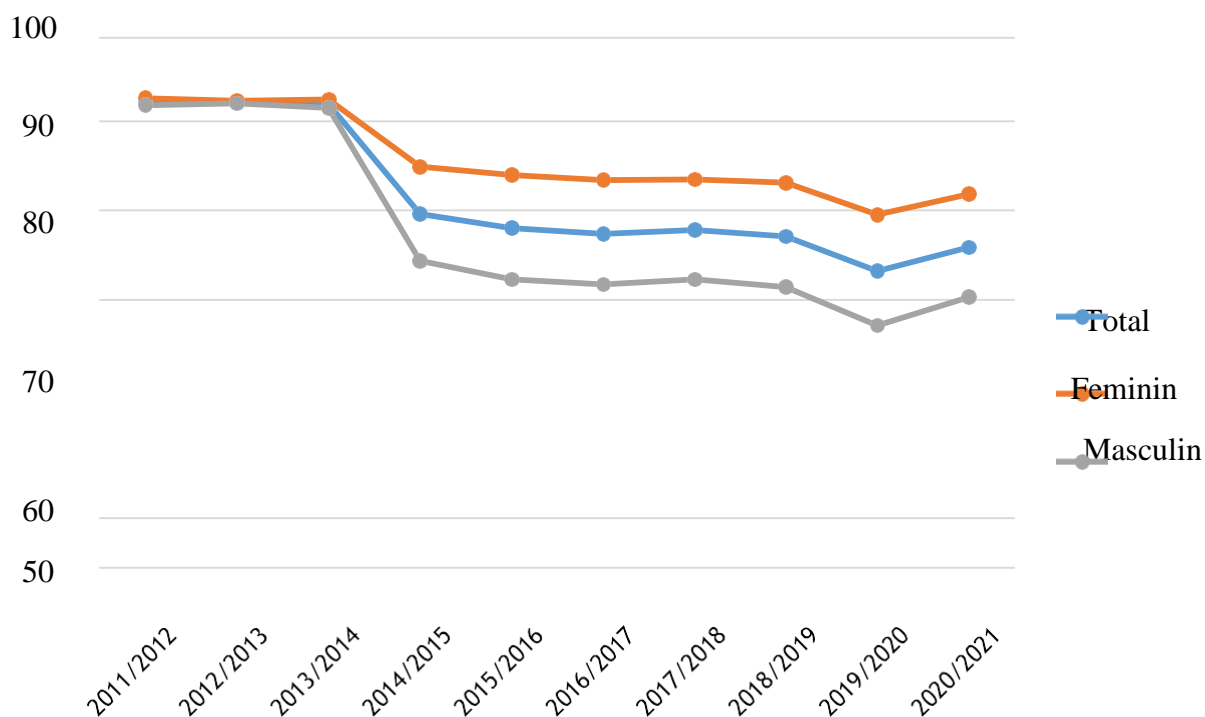
* Începând cu anul școlar 2009/2010, ruta de formare SAM/învățământ profesional a intrat în lichidare. În anii școlari 2010/2011 și 2011/2012 nu s-au mai realizat înscrieri în anul I de învățământ profesional.

Rata de tranziție în învățământul liceal:

- În perioada 2011-2013, desființarea învățământului profesional a condus la rate ample de tranziție în învățământul liceal (aproximativ 92%). Ulterior, reînființarea învățământului profesional (în anul școlar 2014/2015) a determinat scăderea bruscă a tranziției elevilor către liceu.
- La nivelul anului școlar 2020/2021, aproape opt din zece elevi (75,9%) au optat pentru liceu – în creștere față de anul anterior.
- Tranziția la liceu a fost mai mare în cazul populației școlare feminine (cu aproape 12 p.p.), comparativ cu populația școlară masculină. Această diferență s-a păstrat în ultimii șapte ani.

Fig. nr 40

Rata de tranziție în învățământul liceal, pe sexe

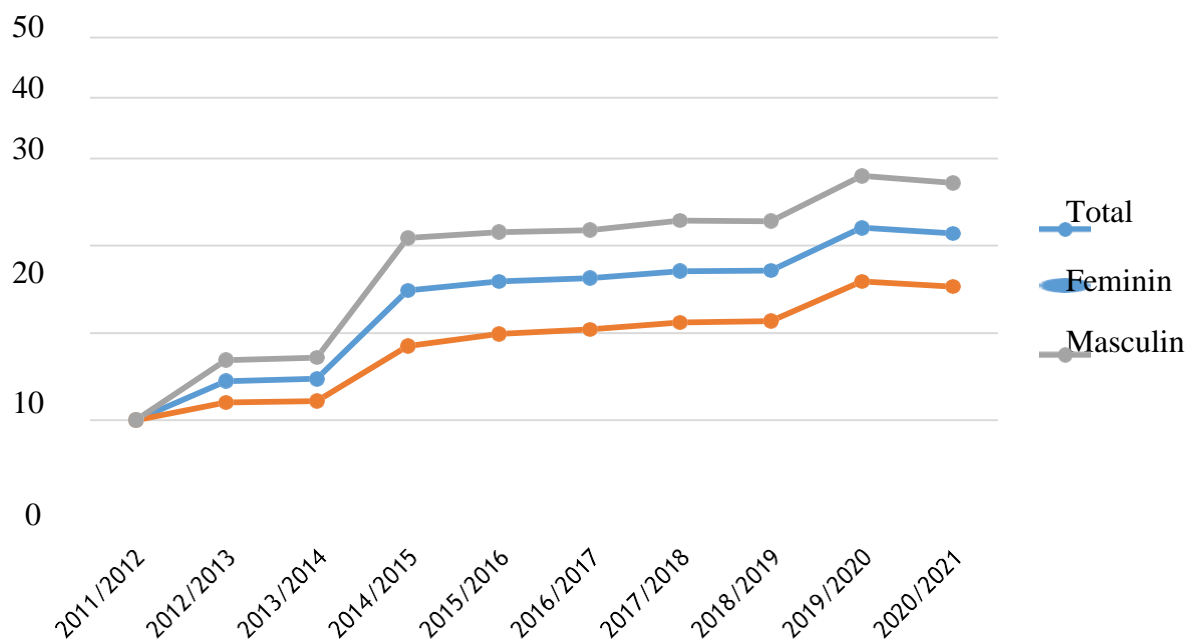

Rata de tranziție în învățământul profesional:

- Valoarea indicatorului a crescut semnificativ de la un an școlar la altul, începând cu 2014/2015, odată cu reînființarea învățământului profesional.
- În anul școlar 2020/2021, doi din zece elevi (21,4%) au optat pentru învățământul profesional.
- Diferența pe sexe s-a menținut în favoarea populației școlare masculine (cu aproape 12 p.p.), comparativ cu populația școlară feminină.

Fig. nr 41

Rata de tranziție în învățământul profesional

5.5.4. Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional

În anul școlar 2019/2020, rata abandonului școlar a înregistrat scăderi atât la nivelul liceului, cât și al învățământului profesional. Cei mai mulți dintre elevii de liceu care au abandonat studiile provin din filiera tehnologică, iar cei mai puțini din filiera vocațională. Ponderea populației școlare masculine care abandonează studiile este mai amplă în învățământul liceal și mai redusă în învățământul profesional, comparativ cu ponderea populației școlare feminine aflate în situație de abandon la nivelul celor două rute de formare.

În contextul raportului de față, rata abandonului școlar este calculată prin raportarea numărului de elevi aflați în evidență la sfârșitul unui an școlar la numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar (metoda intrare-ieșire).

Rata abandonului școlar în învățământul liceal:

- Valorile indicatorului au înregistrat creșteri și scăderi succesive în ultimii zece ani, determinate de schimbarea rutelor de formare.
- Reînființarea învățământului profesional în 2014/2015 a determinat scăderea treptată a ratei abandonului școlar la liceu, până la valoarea de 1,9% (11660 de elevi) la finalul anului școlar 2019/2020.

Pe toată perioada analizată s-au păstrat diferențele pe sexe cu privire la abandonul școlar: în mod constant, o pondere mai mare a băieților abandonează liceul, comparativ cu fetele.

Tabel 18.

Rata abandonului școlar în învățământul liceal

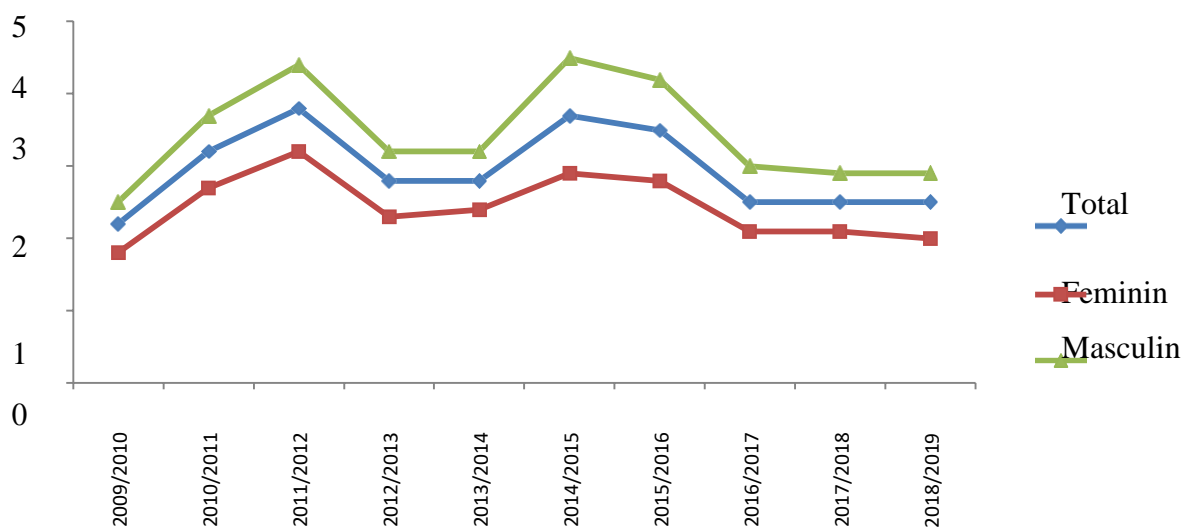
	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	3,2	3,8	2,8	2,8	3,7	3,5	2,5	2,5	2,5	1,9
Feminin	2,7	3,2	2,3	2,4	2,9	2,8	2,1	2,1	2,0	1,6
Masculin	3,7	4,4	3,2	3,2	4,5	4,2	3,0	2,9	2,9	2,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-2021.

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul „A doua șansă”.

Fig. nr 42

Rata abandonului școlar în învățământul liceal

Analiza situației abandonului școlar din ultimii ani pe filiere de formare ale învățământului liceal evidențiază următoarele aspecte:

- Ratele abandonului școlar au scăzut la toate filierele.
 - Filiera teoretică – rata abandonului școlar a scăzut de la un an la altul, odată cu reînființarea învățământului profesional. La finalul anului 2019/2020, a înregistrat cea mai scăzută rată de abandon (0,7%). Valoarea indicatorului este ușor mai crescută la profilul real, față de profilul uman.
 - Filiera tehnologică – rata abandonului rămâne amplă (3,6% în 2019/2020). Există diferențe între profiluri: cele mai mari valori ale abandonului se înregistrează la profilul tehnic și la profilul resurse naturale și protecția mediului, iar cele mai mici la profilul servicii.
 - Filiera vocațională – ratele de abandon au avut valori reduse pe toată perioada analizată, ajungând la 0,8% în 2019/2020).

Tabel 19.

Rata abandonului școlar în învățământul liceal, pe filiere și profiluri de formare, la finalul anului școlar 2019/2020

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	2,8	2,8	3,5	3,5	2,5	2,5	2,5	1,9
Filiera teoretică	1,1	1,6	1,8	1,9	1,1	1,1	1,1	0,7
-real	1,7	2,2	2,2	2,4	1,3	1,3	1,4	0,8
-uman	0,4	0,8	1,2	1,1	0,9	0,8	0,7	0,6
-special	-	-	-	-	-	2,2	1,0	2,1
Filiera tehnologică	4,1	4,2	5,4	5,7	4,3	4,3	4,5	3,6
-tehnic	5,0	5,1	6,9	7,3	5,7	5,7	5,8	4,6
-resurse naturale si protecția mediului	4,4	4,1	5,4	6,1	4,8	4,5	5,1	3,9
-servicii	2,7	2,8	3,4	3,5	2,7	2,9	2,9	2,5
-special	-	-	-	-	-	5,0	7,6	2,6
Filiera vocațională	1	0,1	1,6	1,4	1,5	1,2	0,8	0,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2021

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul „A doua șansă”.

Rata abandonului școlar în învățământul profesional:

- Intrarea în lichidare a învățământului profesional în perioada 2009-2011 a dus la creșterea foarte amplă a abandonului școlar la nivelul acestei rute de formare.
- Odată cu reorganizarea învățământului profesional în 2014/2015, rata abandonului scăzut semnificativ, până la valoarea de 2,7% la finalul anului 2019/2020.
- Se constată o pondere mai mare a abandonului în cazul populației feminine, în comparație cu populația masculină.

Tabel 20.

Rata abandonului școlar în învățământul profesional

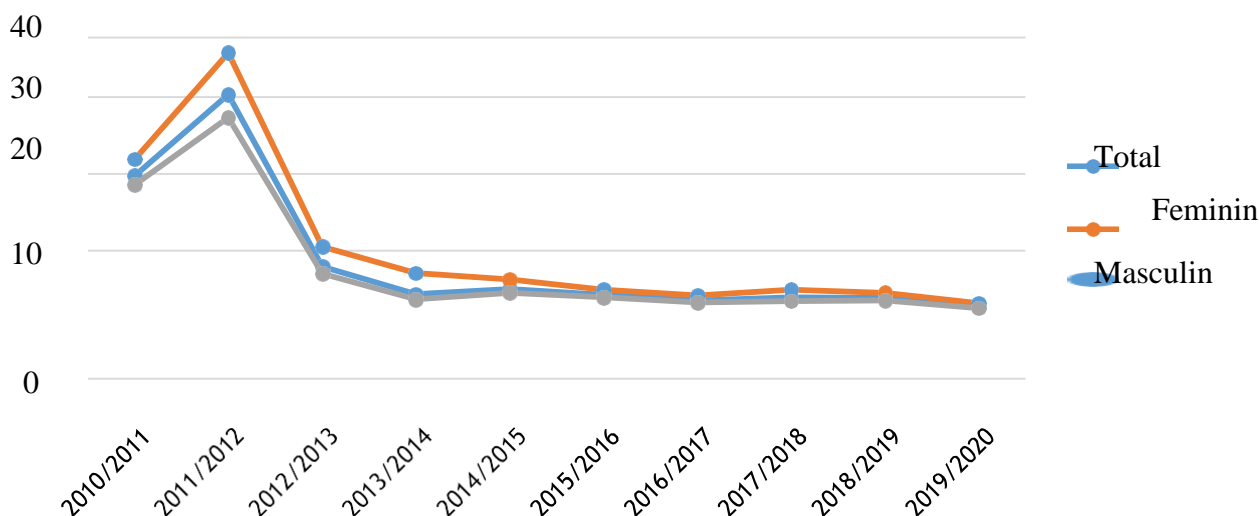
	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	19,8	30,4	7,9	4,3	5,0	4,2	3,5	3,9	3,8	2,7
Feminin	21,9	35,8	10,5	7,1	6,2	4,9	4,1	4,9	4,5	3,1
Masculin	18,6	27,4	7,0	3,6	4,5	3,9	3,2	3,4	3,5	2,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-2021.

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul „A doua șansă”

Fig. nr 43

Rata abandonului școlar în învățământul profesional

Învățământul postliceal

Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal în anul școlar 2020/2021:

- Valorile indicatorului au fost relativ constante în ultimii doi ani.
- La toate vârstele corespunzătoare învățământului postliceal, populația școlară feminină înregistrează valori de peste două ori mai mari, comparativ cu populația școlară masculină.
- La nivel general, ratele specifice de cuprindere cresc odată cu vârsta elevilor; se poate estima că intrarea în învățământul postliceal se face, în general, după vârsta de 20 de ani. Opțiunea pentru școlile postliceale la o vârstă mai mare decât cea teoretică corespunzătoare este, cel mai probabil, determinată de aspecte variate (nevoia absolvenților de liceu angajați pe piața muncii de a-și completa formarea profesională; creșterea ponderii absolvenților de liceu fără diplomă de bacalaureat, care au acces direct la această rută de învățământ).

Tabel 21.

Rata specifică de cuprindere, pe vârste, în învățământul postliceal

		2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
19 ani	Total	2,7	3,5	4,2	4,3	4,5	4,4	4,3	4,1	3,9	3,8
	Feminin	4,2	5,3	5,9	6,0	6,2	6,1	6,0	5,7	5,6	5,5
	Masculin	1,3	1,9	2,5	2,6	2,8	2,8	2,7	2,5	2,3	2,3
20 ani	Total	3,4	4,4	5,1	5,6	5,1	5,1	5,0	4,7	4,6	4,6
	Feminin	5,2	6,3	7,1	7,9	7,0	7,1	7,1	6,6	6,6	6,7
	Masculin	1,6	2,5	3,1	3,5	3,2	3,3	2,9	2,8	2,7	2,7
21 ani și peste	Total	18,4	28,4	31,3	38,3	35,0	33,2	34,2	35,6	35,8	35,7
	Feminin	26,0	39,4	42,3	51,9	46,9	45,2	47,0	50,0	50,9	51,5
	Masculin	11,0	18,0	20,8	25,7	23,6	21,7	27,8	21,7	21,5	20,7

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal:

- Valorile indicatorului au crescut de la un an la altul în perioada 2010-2014, apoi s-aupăstrat relativ constant.
- La finalul anului școlar 2019/2020 s-a înregistrat o scădere, valoarea indicatorului fiindde 7,5% (cu 3,6 p.p. mai mică față de anul anterior).
- Se păstrează diferențele pe sexe, populația feminină înregistrând rate de abandon maiscăzute decât cea masculină.

Tabel 22.

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
Total	5,5	6,1	8,9	7,9	10,7	9,7	10,0	9,2	9,7	7,5
Feminin	5,4	5,9	8,6	7,8	9,8	8,6	9,5	8,7	9,7	7,1
Masculin	5,9	6,7	9,5	8,2	12,4	11,8	11,0	10,3	9,8	8,5

5.6. Indicatori de impact

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

- acest impact al sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului ar putea fi observat mai ușor dacă ar fi disponibile mai multe date privind inserția socio-profesională a absolvenților din acest sistem pe piața muncii.

În cadrul Programului de modernizare a învățământului profesional și tehnic asistat de Uniunea Europeană prin POSDRU și POCU au fost planificate o serie de activități printre care și perfecționarea și pilotarea metodologiei de investigare a inserției socio-profesionale a absolvenților învățământului profesional și tehnic realizată.

5.6.2. Rata de inserție a absolvenților la 6/12 luni de la absolvire, pe niveluri de educație

Relevanța ofertei de formare profesională pentru piața muncii este evaluată prin analiza inserției socio-profesionale a absolvenților. Informațiile obținute din investigația inserției socio-profesionale a absolvenților pe două căi: prin anchete în întreprinderi și studii de inserție a absolvenților; acestea sunt complementare și oferă o apreciere cantitativă asupra gradului de adecvare a ofertei la cererea de forță de muncă. De asemenea, aceste informații dau și măsura calității formării profesionale inițiale apreciată prin gradul de adecvare a competențelor dobândite de absolvenți la cerințele locurilor de muncă. Rezultatele analizei inserției sunt utilizate în procesul de actualizare a PRAI, PLAI, PAS, prin redefinirea priorităților și țintelor.

În data de 14 aprilie 2013 a fost emis OMEN nr. 3547 privind aprobarea Metodologiei pentru inserția socio-profesională a absolvenților de învățământ profesional și tehnic la 6 luni, respectiv 12 luni de la absolvire, care are drept obiectiv „determinarea gradului de inserție socio-profesională a absolvenților de învățământ profesional și tehnic, precum și a caracteristicilor procesului de tranziție de la școală la muncă; de asemenea, se investighează rata de tranziție a absolvenților de învățământ profesional și tehnic la următorul nivel de educație, precum și determinanții acestor rate”.

Realizatori ai Studiului privind monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional și tehnic pot fi universități, inspectorate școlare, Centre Județene de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE), RESPECTIV Centrul Municipiului București pentru Resurse și Asistență Educațională (CMBRAE).

5.6.3 Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă

- indicatorul face parte dintre indicatorii de calitate propuși de Comisia Europeană - Grupul de lucru pentru calitate în VET. În această etapă nu este definit. Date cu privire la acest indicator este posibil să fie colectate, potrivit recomandărilor Comisiei Europene, prin *Ancheta asupra forței de muncă*.

Este de recomandat ca fiecare unitate școlară din sistemul ÎPT să realizeze chestionare în rândul angajatorilor, parteneri de practică pentru a verifica gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenții ÎPT la locul de muncă și pentru modul în care se pot adapta aceste competențe în parteneriat cu aceștia la cerințele agenților economici.

Conform Studiului pilot realizat la nivelul regiunii București-Ilfov privind „Inserția pe piața muncii a absolvenților de școală de arte și meserii și an de completare”, din perspectiva absolvenților investigați ocupați la momentul anchetei, cunoștințele și competențele cele mai utilizate la actualul loc de muncă sunt reprezentate de competențele sociale, de rezolvare de probleme și de organizare a timpului și altor resurse. De altfel, competențele sociale sunt înalt valorizate de toți absolvenții indiferent de domeniul lor de calificare. Cel mai puțin necesare competențe și cunoștințe se dovedesc a fi cele de geografie, istorie, fizică, chimie și cele profesionale teoretice. *Nivelul de adecvare a ocupației practicate la specificul calificării deținute* reprezintă un indicator important al calității tranziției de la școală la muncă.

5.7 Oferta școlilor din ÎPT al municipiului București

5.7.1 Evoluția planurilor de școlarizare

- în general, sistemul formării profesionale inițiale, denumit și învățământ profesional și tehnic (ÎPT), se bazează în România pe următoarele orientări strategice: nevoia de a asigura un cadru național coerent; ÎPT bazat pe competențe și nu pe durata pregătirii; **ÎPT fundamentat prioritar pe cerere și nu numai pe ofertă**; ÎPT oferit prin contexte de învățare multiple și flexibile; ÎPT bazat pe rute educaționale și forme multiple de organizare, într-un sistem deschis care permite intrări și ieșiri bazate pe validarea achizițiilor anterioare și certificarea competențelor dobândite în perspectiva facilitării învățării de-a lungul întregii vieți; susținerea fermă și aplicarea consecventă a principiilor accesului și echității; asigurarea calității ofertei învățământului profesional și tehnic.

Fundamentarea planului de școlarizare pentru IPT la nivelul municipiului București se realizează pe baza documentelor programatice PRAI și PLAI prin care se diseminează analiza mediului economic și al pieții muncii de la nivel regional și local. **În anul școlar 2022-2023 (7.006 elevi în IPT față de 17.886 elevi înscriși în clasa a IX-a la nivelul municipiului București), ceea ce a reprezentat o pondere de 39,17% din totalul elevilor de clasa a IX-a.** Nu este de mirare că piața muncii aclamă o necorelare între cerere și ofertă deoarece cei care finalizează liceul nu au nicio calificare dacă termină liceul teoretic. Chiar dacă părinții și elevii doresc să urmeze cu precădere liceul teoretic, aceștia este necesar a fi consiliați și de profesorii diriginți și de consilierii școlari să aibă o orientare către acele licee care le oferă o continuitate în alegerea carierei deoarece niște absolvenți de liceu economic, de exemplu, se va putea pregăti mult mai ușor și se va putea integra mult mai ușor într-o facultate de profil decât unul cu studii generale dintr-un liceu teoretic.

Evoluția planurilor de școlarizare în anii școlari trecuți, datele cuprise demonstrează ca exercițiul de planificare în ÎPT pe baza PRAI și PLAI au contribuit la o mai bună orientare a ofertei de pregătire, însă, scăderea generală a populației școlare la nivel local s-a reflectat în special, în scăderea numărului de elevi înscriși în clasa a IX-a în ÎPT.

Evoluția populației școlare

Forme de învățământ	Învățământ antepreșcolar	Învățământ preșcolar	Învățământ primar și gimnazial	Învățământ liceal	Învățământ profesional	Învățământ postliceal și maiștri
2018/2019	4226	46732	152508	68604	2824	9801
2019/2020	4366	47618	152891	70116	3540	9938
2020/2021	3485	44103	151097	72820	4434	9886

Tabel 23.

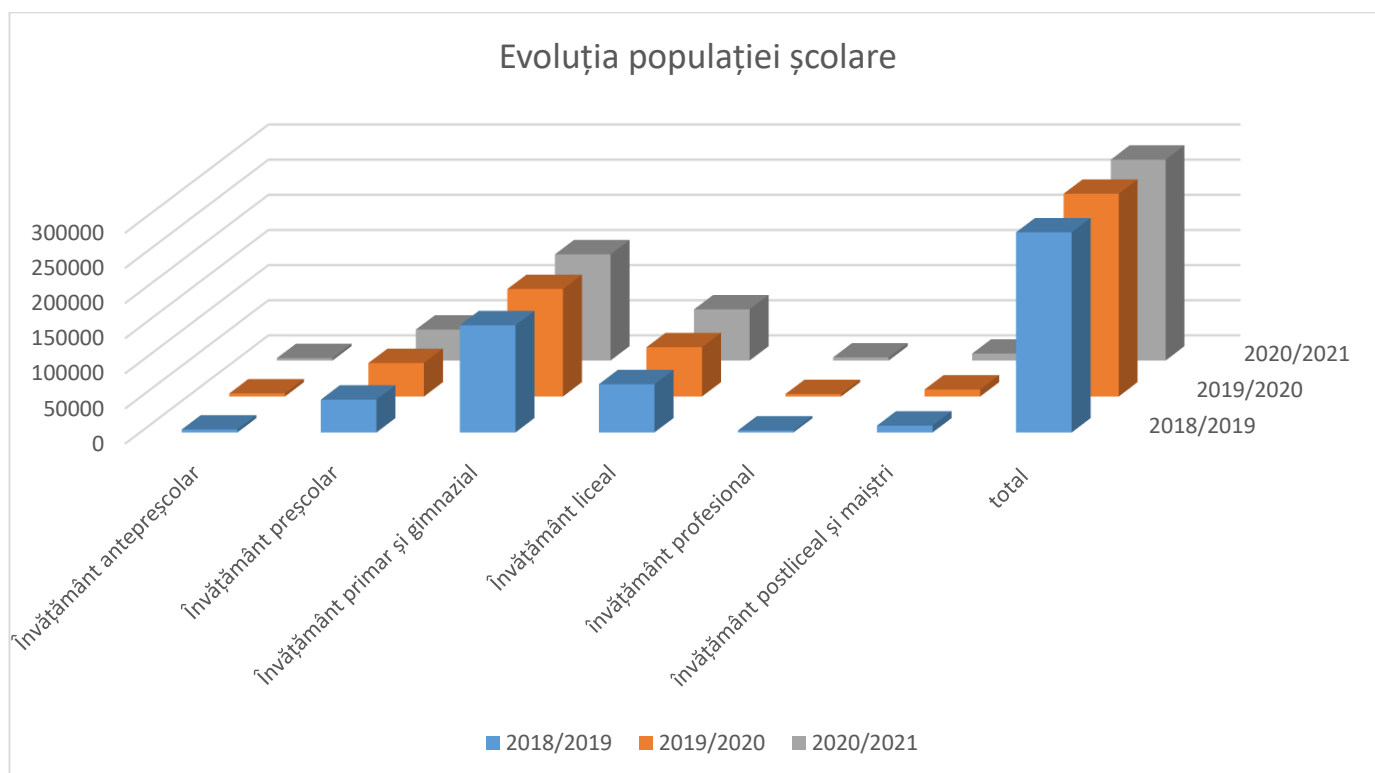

Fig. nr 44

5.7.2 Analiza ofertei curente pentru anul școlar 2022 – 2023

- Din totalul cifrelor de școlarizare existente pentru anul școlar 2022-2023 (clasa a IX-a, învățământ de zi), **ÎPT are ponderea planificată de 73,3% învățământ liceal, 18,2% învățământ profesional și 8,5% învățământ dual.** În cadrul IPT planul de școlarizare realizat în **2022-2023** este reprezentat de profilul Tehnic de 75,3% față de ținta de 65,8% rezultă o creștere 9,5%; profilul Servicii, 85,1% față de ținta de 79,3% rezultă o creștere de 5,8% și profilul Resurse naturale și protecția mediului de 78,5% față de ținta de 77,7% rezultă o creștere de 0,8%, *învățământ liceal. Învățământul profesional* a fost realizat, profilul Tehnic 14,7% față de ținta de 24% rezultă o scădere de 9,3%; profil Servicii 9,5% față de ținta de 12,5% rezultă o scădere de 3% și profilul Resurse naturale și protecția mediului de 21,5% față de ținta de 22,3% rezultă o scădere de 0,8%. *Învățământul dual* a fost realizat pentru profilul tehnic de 100%, profilul Servicii de 5,5% față de ținta de 8,4% rezultă o scădere de 2,9%.

În cadrul liceului tehnologic ponderea cea mai mare pe domenii de formare profesională este înregistrată de Electric (86,4% față de 78,8% - ținta 2023) Electronică automatizată (90,9% față de 87% - ținta 2023), Economic (100% față de 100% - ținta 2023), Turism și alimentație (77,9% față de

71,5% - ținta 2013). Pentru anul școlar 2022-2023 distribuția pe profile și sectoare economice a ofertei IPT - cl. a IX-a (zi) - (plan școlarizare realizat) este prezentată în figurile de mai jos:

**Plan de școlarizare planificat IPT
2022-2023**

Filieră	Învățământ liceal	Învățământ profesional	Învățământ dual
Tehnică	65,8%	24%	10%
Servicii	79,3%	12,3%	8,4%
Resurse naturale și protecția mediului	77,7%	22,3%	0

Tabel 24. Sursa: ISMB

Plan de școlarizare realizat IPT 2022-2023

Filieră	Învățământ liceal	Învățământ profesional	Învățământ dual
Tehnică	75,3%	14,7%	10%
Servicii	85%	9,5%	5,5%
Resurse naturale și protecția mediului	78,5%	21,5%	0

Tabel 25. Sursa: ISMB

Se observă că în continuare IPT din municipiul București este orientat spre sectorul Servicii, un sector care are o valoare adăugată brută considerabilă și care oferă în continuare locuri de muncă mai multe față de celelalte sectoare economice. Se poate observa că, în cadrul planului de școlarizare, distribuția ponderilor pe domenii de formare profesională este destul de apropiată de țintele pentru anul 2023. Mai trebuie ajustat însă, numărul de locuri oferit pentru IPT, mai ales prin ofertarea unui număr mai mic de locuri pentru 2023 – 2024, cât mai apropiat de numărul absolvenților de clasa a VIII-a din municipiul București, cu un număr mai mic de locuri ofertate pentru cei care vin din exteriorul capitalei.

5.7.3 Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar 2023 - 2024. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire

- chiar dacă regiunea București Ilfov are specificul ei și în special, municipiul București, este nevoie pentru o mai bună pregătire ulterioară a elevilor să fie atinsă o cifră de cel puțin **50%** din **proiectul planului de școlarizare pentru clasa a IX-a pentru anul școlar 2023-2024 pentru municipiul București** să fie alocată pentru IPT. Este necesar să ținem cont că în Strategia Europa 2025 se precizează că **învățământul profesional și tehnic trebuie să joace un rol hotărâtor în dezvoltarea unei societăți informaționale bazate pe comunicare și înțelegerea interesului fiecărui participant la acest proces**. Trebuie să se depună eforturi considerabile pentru creșterea atractivității IPT, căci, și în condițiile în care numărul de absolvenți de clasa a VIII-a este mare, fără o consiliere adecvată, aceștia vor alege tot liceul teoretic. **În procesul de consiliere se va pune accent pe importanța învățământului profesional și tehnic ca premisă a dezvoltării infrastructurii de afaceri prin stimularea antreprenoriatului în rândul tinerilor absolvenți cu meserii deficitare în economie și orientarea acestora spre înființarea de PFA, IF, etc.** În tabelul următor se precizează ponderile corespunzătoare țintelor PLAI pentru 2025 în vederea proiectării planului de școlarizare pentru anul școlar 2022-2023:

Domeniu de pregătire	Ținta PLAI pe domenii pt. 2022-2025	
	Min.-max. (%)	Ținta (%)
Chimie industrială	0-1%	1%
Agricultură	0-2%	2%
Silvicultură	0-1%	0%
Industrie alimentară	2-8%	6%
Fabricarea produselor din lemn	0-1%	1%
Protecția mediului	2-4%	4%
Comerț	1-5%	4%
Turism și alimentație	4-8%	4%
Estetica și igiena corpului omenesc	0-1%	1%
Economic	18-20%	19%
Mecanică	25-29%	28%
Electromecanică	2-4%	4%
Electric	3-7%	7%
Electronică automatizări	2-6%	6%
Construcții, instalații și lucrări publice	5-8%	6%
Materiale de construcții	0-1%	1%
Industrie textilă și pielărie	3-7%	4%
Tehnici poligrafice	0-1%	1%
Producție media	0-1%	1%
TOTAL		100,0

Tabel 26.

Proгноza absolvenților de gimnaziu / intrări în clasa a IX-a pentru perioada 2022 – 2025 pentru a vedea o evoluție coerentă a proiectării planului de școlarizare, trebuie să avem în primul rând o imagine asupra numărului de elevi care vor finaliza gimnaziul în acei ani școlari și care vor opta să urmeze liceul.

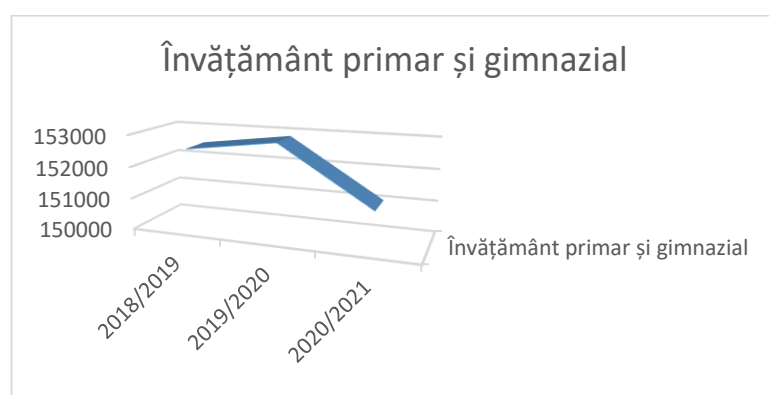

Fig. nr 45

Evoluția numărului de elevi care sunt cuprinși în gimnaziu și se preconizează să finalizeze clasa a VIII – a în următorii ani este prezentată în figura alăturată, unde observăm că avem de-a face cu un trend descrescător până în 2020-2021.

Distribuția teritorială a unităților școlare IPT – în municipiul București sunt un număr de 68 de unități școlare IPT, distribuite pe sectoare astfel: 10 în sectorul 1, 9 în sectorul 2, 10 în sectorul 3, 5 în sectorul 4, 5 în sectorul 5, 8 în sectorul 6. Fiind toate în capitală, nu avem prea multe de precizat cu privire la locația lor, însă, în condițiile de trafic de aici, de foarte multe ori, a ajunge la una din acestea înseamnă mult mai mult ca timp decât a ajunge în una din localitățile din jurul Bucureștiului.

Direcții de restructurare a rețelei școlare – principala recomandare pentru unitățile școlare IPT din București este aceea de a încerca să-și realizeze o politică adecvată pentru atragerea elevilor către acest segment de învățământ, iar atunci când aceștia aleg IPT să poată face opțiunea pentru calificări care sunt în concordanță cu cererea pieței muncii. Și nu în ultimul rând, se recomandă ca ***ponderea IPT în aceste unități școlare să fie cât mai apropiată de maxim.***

5.7.4 Oferta școlilor din IPT pentru formarea adulților

- în unitățile școlare din municipiul București trebuie dezvoltate programe care să determine schimbarea atitudinii persoanelor și instituțiilor implicate în favoarea creșterii motivării participării la formare profesională continuă și a învățării pe tot parcursul vieții. Aceasta înseamnă: campanii mass media destinate unor grupuri țintă; publicarea în mod regulat de materiale relevante pentru factorii interesați, referitoare la Formarea Profesională Continuă; seminarii; conferințe; programe de pregătire.

Programele au în vedere ***crearea unei atitudini pozitive și favorabile a tinerilor din sistemul formal de educație pentru învățarea continuă.*** Au fost diseminate ***exemple de „bune practici” și „istorii de succes”*** pentru a sensibiliza persoanele, companiile, partenerii sociali asupra ***beneficiilor pe care le poate aduce formarea profesională continuă asupra carierei persoanei*** (prin găsirea mai facilă a unui loc de muncă, salarizare la un nivel superior, mobilitate ocupațională și geografică crescută, pe piața muncii națională și europeană, dezvoltarea spiritului antreprenorial), ***asupra creșterii productivității și competitivității companiilor pe o piață globalizată, asupra evoluției societății românești către o societate bazată pe cunoaștere.***

Pentru o mai bună reușită a acestor programe de formare profesională continuă se recomandă:

- diseminarea informațiilor privind oferta de servicii de informare, consiliere și orientare profesională, oferta de servicii de formare, posibilitățile de acces la aceste servicii, modalitățile de finanțare a formării profesionale continuă (inclusiv schemele de sprijin pentru dezvoltarea resurselor umane și ***perspectiva utilizării Fondului Social European***);

- dezvoltarea colaborării interinstituționale și asumarea responsabilităților pentru asigurarea tuturor tipurilor de informații necesare centrelor de consiliere în vederea eficientizării serviciilor oferite (locuri de muncă vacante, oferta de formare profesională, informații despre calificări, informații despre agenții economici, studii și prognoze privind piața muncii);

- elaborarea unui set de standarde de calitate a serviciilor de informare, consiliere și orientare profesională;

- dezvoltarea capacității instituționale existente prin încurajarea și sprijinirea furnizorilor de formare, în special unitățile din învățământul profesional și tehnic, precum și a altor organizații relevante, pentru a deveni ***centre de evaluare a competențelor dobândite în contexte de învățare nonformale și informale, astfel încât să se asigure șanse egale pentru toți cetățenii;***

- consolidarea structurilor de planificare și implementare a Fondurilor Structurale Europene, ca un instrument important în dezvoltarea pieței forței de muncă și a ocupării;

- adoptarea Cadrului Național pentru asigurarea calității în formarea profesională inițială și continuă, pe baza Cadrului European pentru asigurarea calității în educație și formare profesională, stabilindu-se totodată și rolurile și responsabilitățile instituțiilor cu atribuții în managementul calității la nivel *de sistem* a FPC și *de furnizori* de FPC (publici, privați, inclusiv angajatori autorizați ca furnizori de FPC);

- îmbunătățirea criteriilor pentru autorizarea furnizorilor sub responsabilitatea CNFPA, cu consultarea comitetelor sectoriale, în vederea aplicării acestora de către comisiile județene de autorizare. Criteriile trebuie să asigure conformitatea cu prevederile din standardele ocupaționale și din standardele de pregătire profesională și un sistem de calitate, operațional la nivel instituțional;

- îmbunătățirea competențelor manageriale la nivelul furnizorilor de formare, prin elaborarea standardelor ocupaționale pentru personalul implicat în managementul FPC și prin dezvoltarea unor programe de formare specifice.

Din datele înregistrate de EUROSTAT rata de participare a populației din grupa de vârstă 25-64 ani la formare profesională continuă a scăzut la nivel național. România are cel mai mic procent, de numai 1%, fiind urmată de Bulgaria, Slovacia, Croația, Polonia, Grecia și Cipru, care nu depășesc 5%.

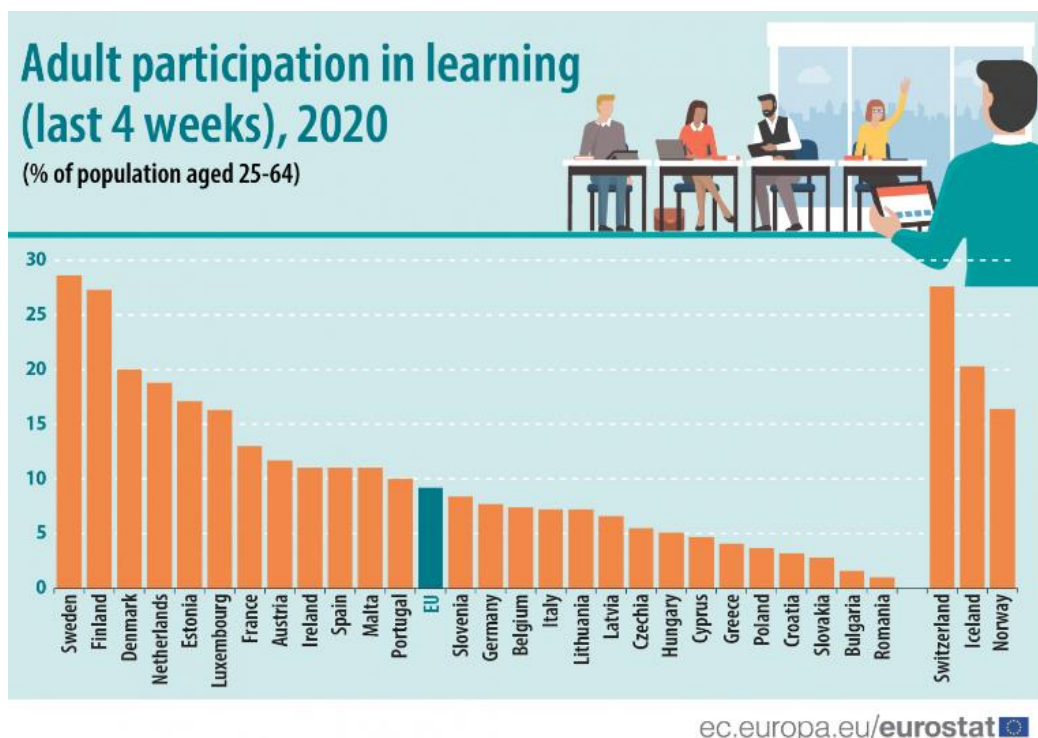

Fig. nr 46

5.7.5 Rețele școlare

- la nivel național școlile implicate în programul PHARE TVET au fost incluse în rețele de colaborare, coordonarea lor fiind realizată de către cele 22 centre de resurse. Rolul rețelelor școlare vizează schimbul de bune practici între școlile implicate, diseminarea activităților privind asigurarea calității, învățarea centrată pe elev, dezvoltarea parteneriatului social, planificarea ofertei educaționale etc.

În regiunea București-Ilfov există centre de resurse din municipiul București, respectiv: Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gh. Airinei“; Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară “Dumitru Moțoc“; Colegiul Economic „Viilor“, Colegiul Tehnic ”Anghel Saligny”.

La nivelul capitalei există o rețea școlară formată din unități de învățământ profesional și tehnic la nivelul sectoarelor, coordonate de către o astfel de unitate școlară din sector, având ca scop schimbul de bune practici privind: planificarea ofertei educaționale, realizarea Planului de Acțiune al Școlii (PAS), învățarea centrată pe elev, asigurarea calității.

5.7.6 Parteneriatul cu întreprinderile

- pentru asigurarea unui ÎPT care să răspundă cerințelor pieței muncii nu trebuie să pierdem din vedere că un parteneriat real, activ și eficient cu agenții economici este absolut necesar pentru realizarea practicii elevilor, orientarea carierei acestora, evaluarea și validarea competențelor dobândite de elevi, planificarea ofertei de școlarizare, adaptarea curriculumului în dezvoltare locală (CDL) la solicitarea partenerilor, contactul profesorilor cu schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi, formarea adulților.

Având la bază *harta parteneriatului* realizată putem observa că la nivelul capitalei *s-a micșorat numărul agenților economici care au încheiată cu unitățile de învățământ Contracte de pregătire practică pentru efectuarea stagiului de pregătire practică a elevilor din învățământul profesional și tehnic conform OM nr. 3539 /2012*. La nivelul fiecărei școli, prin PAS trebuie surprinse acele aspecte relevante pentru desfășurarea stagiilor de pregătire practică a elevilor, în principal, dar și alte modalități de colaborare cu întreprinderile. Nu trebuie neglijat faptul că, după lansarea Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane *întreprinderile pot să-și califice/recalifice angajații prin programe FPC desfășurate în unitățile școlare*, o mare parte din cheltuielile aferente acestora fiind eligibile din FSE.

Parteneriatul încheiat între unitățile școlare și operatorii economici trebuie să devină o prioritate în vederea inserției ulterioare a elevilor din IPT. În momentul în care agenții economici, parteneri ai unei unități școlare vor fi implicați concret în activități de consultare în vederea fundamentării planului de școlarizare, în evaluarea și certificarea competențelor profesionale, în elaborarea unor politici de formare a angajaților proprii în colaborare cu unitățile școlare, aceștia vor beneficia ulterior de viitori absolvenți capabili să se adapteze mult mai bine cerințelor lor și astfel, poate crește productivitatea muncii și satisfacția angajatorilor față de competențele angajaților. De asemenea, angajatorii pot alege dinntre elevii pe care îi urmăresc pe parcursul stagiilor de pregătire practică numai persoane de foarte bună calitate.

5.7.7. Ținte strategice ale I.S.M.B. 2022-2025
Obiectiv Strategic ME 2019-2022

Dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional și tehnic, adaptat la cerințele pieței muncii și ale beneficiarilor direcți; îmbunătățirea participării la învățarea pe tot parcursul vieții

- 1. Adaptarea ofertei educaționale pentru învățământul profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii și informarea viitorilor absolvenți asupra posibilităților de continuare în învățământul superior sau de găsire a unui loc de muncă.**
- 2. Creșterea calității parteneriatului social pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic.**
- 3. Dezvoltarea infrastructurii educaționale a unităților de învățământ profesional și tehnic.**
- 4. Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ profesional și tehnic .**
- 5. Promovarea învățământului profesional și tehnic.**

5.7.8. Resurse umane (cadre didactice)

Cadrele didactice din învățământul profesional și tehnic din București joacă un rol important în fundamentarea unei educații de bază pentru elevi în vederea inserției de succes a absolvenților pe piața forței de muncă, dar și pentru a susține dezvoltarea adecvată a acestora în cadrul învățământului superior din București. Pentru a-și atinge aceste deziderate, profesorii se preocupă în permanență de formarea lor continuă prin cursuri de formare derulate de Casele Corpului Didactic, dar și în cadrul altor formări în parteneriat cu operatorii economici. Nu este de neglijat faptul că ar fi necesar la nivel de sistem de acțiuni de formare periodică a cadrelor didactice care predau în învățământul profesional și tehnic în raport cu noile tehnologii care apar pe piața muncii, cu necesitățile în continuă schimbare a operatorilor economici, iar acest lucru ar fi posibil numai cu implicarea directă a celor din urmă. Scopul final al acestor acțiuni comune este acela de oferire de către sistemul de educație a unor absolvenți bine pregătiți, capabili să facă față provocărilor unui loc de muncă în România, dar și în străinătate.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic se recomandă a se derula în strânsă legătură cu dezvoltarea competențelor pedagogice ale tutorilor din cadrul operatorilor economici la care elevii își desfășoară pregătirea practică. Un astfel de exemplu îl constituie formarea în echipă a câte un profesor și a câte un tutor în cadrul proiectului ”Dezvoltarea programelor de tip ucenicie în formarea profesională inițială din România (DALIVET)”, derulat de Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic în perioada 2014-2016. Programul pilot de formare a avut denumirea ”Împreună construim puni – stagiile de pregătire practică din învățământul profesional și tehnic”, la care au participat mai multe echipe de profesori și tutori din regiunea București Ilfov.

În Legea Educației Naționale, nr. 1/2011, ”idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii” (Art 2 (3)). Pentru a pregăti sistemul de educație pentru provocările unei piețe a muncii într-o continuă schimbare, curriculumul pentru învățământul profesional și pentru învățământul liceal tehnic se centrează pe dobândirea rezultatelor învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite pe parcursul diferitelor situații de învățare și sunt definite în funcție de specializare sau calificare. Rezultatele învățării sunt descrise prin standardele de pregătire profesională care, la rândul lor, sunt elaborate pe baza standardelor ocupaționale în vigoare. În curriculumul pentru învățământul profesional și tehnic, competențele cheie sunt integrate în unitățile de competențe tehnice generale și specializate.

5.7.9. Populația școlară – număr elevi din învățământul preuniversitar de stat în anul școlar 2022-2023

Forma de învățământ	Învățământ de masă	Învățământ special	Total
Învățământ antepreșcolar	3749	-	3749
Învățământ preșcolar	36276	163	36439
Învățământ primar	76100	183	76913
Învățământ gimnazial	66349	1097	67446
Învățământ liceal	67068	113	67181
Învățământ profesional	3323	601	3924
Învățământ postliceal	4782	90	4872
Total	257647	2877	260524

Tabel 27. Sursă ISMB

Evoluția efectivelor de elevi

Municipiul București cuprindea cea mai vastă rețea școlară la nivel național, populația școlară a Capitalei reprezentând aproximativ 10% din totalul preșcolarilor și elevilor din România. La nivelul anului școlar 2022-2023, numărul elevilor din *învățământul de masă* a fost de 257.647 elevi dintre care, cei mai mulți s-au înregistrat în cadrul învățământului primar 76.100 elevi. Pentru învățământul liceal s-a înregistrat un număr de 67.068 elevi, iar la nivelul învățământului gimnazial au fost 66.349 elevi. În ceea ce privește *învățământul special*, cei mai mulți elevi au fost în învățământul gimnazial (1.097 elevi), numărul elevilor din învățământul primar a fost de 183 elevi, cei mai puțini elevi fiind înregistrați în cadrul învățământului postliceal (90 elevi). În învățământul profesional, la nivelul anului școlar 2022-2023, au fost înscriși 3.323 elevi și . În învățământul postliceal de masă în anul școlar 2022-2023 s-a înregistrat un număr de 4.782 elevi. Numărul total al elevilor din învățământul preuniversitar de stat, pentru anul școlar 2022-2023, a fost de 257.647 elevi.

NUMĂR TOTAL DE ELEVI PE NIVELURI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN ANUL ȘCOLAR 2022-2023

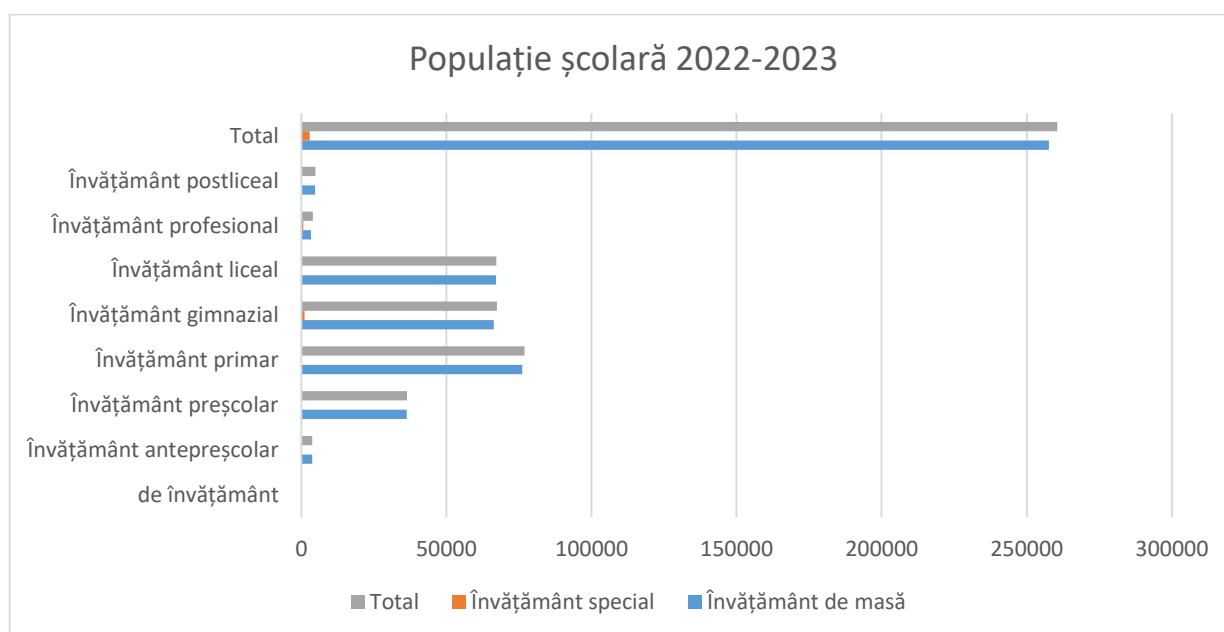

Fig. nr 47

5.7.10. *Învățământ Profesional și Tehnic și Învățământ Profesional în sistem Dual*

La nivelul Municipiului București există **68 de unități** de Învățământ Profesional și Tehnic, din care 7 unități de învățământ special, 5 unități de învățământ particular, 16 unități de învățământ postliceal 36 de unități de învățământ liceal, învățământ profesional și învățământ dual și 4 unități de învățământ liceal.

Număr total de elevi înscriși în clasa a IX-a, învățământ liceal și profesional de stat de masă, cu frecvență zi, ani școlari 2021-2022 și 2022/2023

Învățământ	Filiera	Profil	Nr. elevi înscriși, an școlar 2022-2021	Nr. elevi înscriși, an școlar 2022-2023
Liceal	Teoretică	Real	5198	5653
Liceal	Teoretică	Umanist	3523	3848
TOTAL	Teoretică		8721	9501
Liceal	Tehnologică	Tehnic	924	2265
Liceal	Tehnologică	Servicii	1985	3066
Liceal	Tehnologică	Resurse naturale și protecția mediului	301	538
TOTAL	Tehnologică		3210	5869
Liceal	Vocațională		1249	1379
Nr. total elevi clasa a IX-a, învățământ liceal			13180	16749
Profesional			647	647
Dual			380	490
Nr. total elevi clasa a IX-a, învățământ profesional			1027	1137
TOTAL ELEVI CLASA A IX-A			14207	17886

Tabel 28. Sursă ISMB

Număr total de elevi înscriși în clasa a IX-a, învățământ liceal și profesional de stat de masă, cu frecvență zi, an școlar 2022-2023

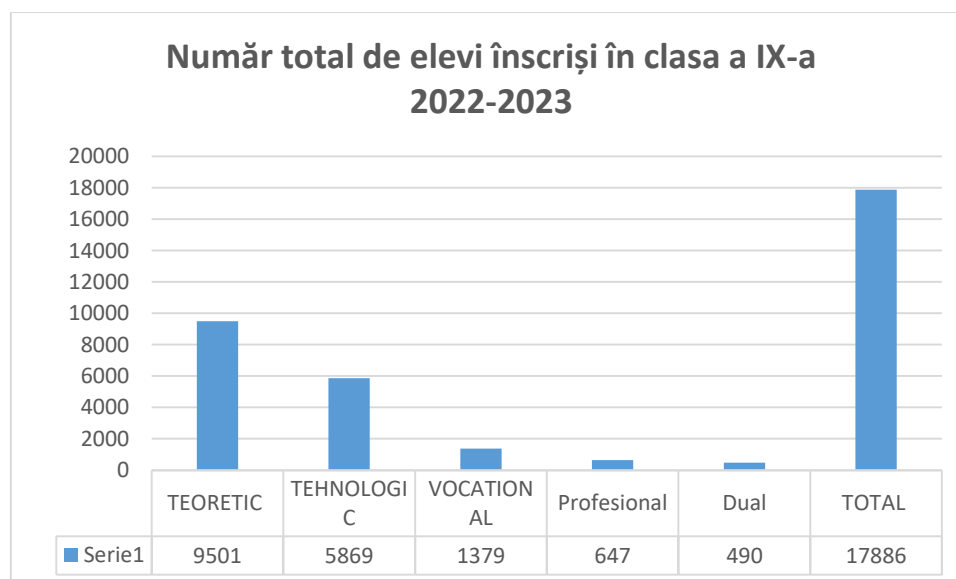

Fig. nr 48

Număr total de elevi înscriși în clasa a IX-a, învățământ liceal și profesional de stat de masă, cu frecvență zi, an școlar 2021/2022

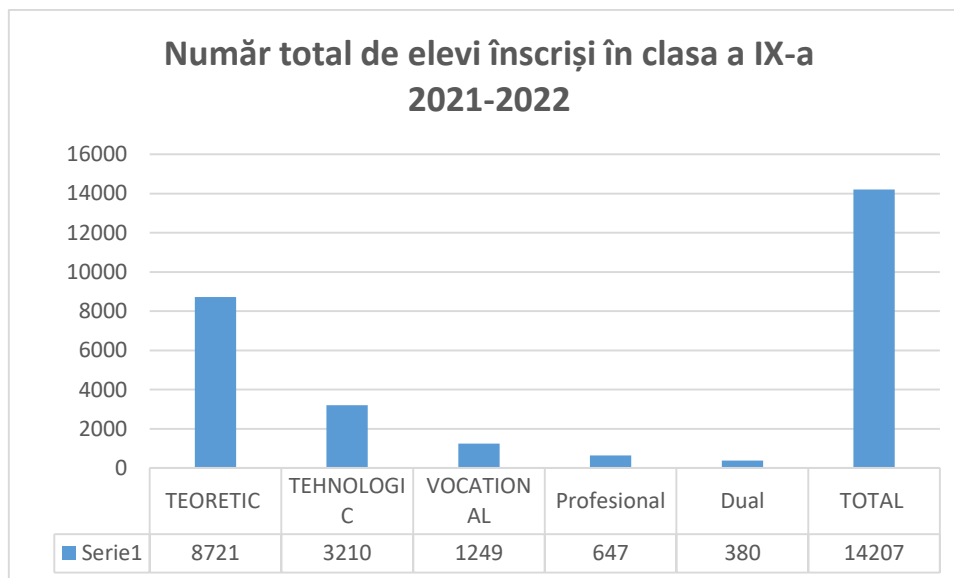

Fig. nr 49

5.8 Principalele concluzii din analiza ÎPT la nivelul municipiului București

Concluzii din analiza comparativă a ofertei de formare profesională cu cererea pieței muncii: în planul de școlarizare realizat pentru clasa a IX-a pentru anul școlar 2022-2023 toate domeniile de formare profesională au fost aliniate la cererea pieței muncii, așa cum a fost identificată în cadrul ședințelor de CLDPS. Țintele PLAI sunt expresia identificării cererii pieței muncii, iar analiza ofertei planului realizat este răspunsul dat de IPT la cererea previzionată.

Concluzii din analiza comparativă a evoluției populației de vârstă școlară cu evoluția populației pe grupe de vârstă: din analiza contextului demografic se rețin implicațiile severe ale scăderii acestui indicator, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică, de care trebuie să se țină cont în planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung. Se preconizează însă, o viitoare creștere a numărului de absolvenți de clasa a VIII-a din București, însă, se recomandă realizarea proiectului planului de școlarizare pentru 2023 – 2024 în așa fel încât fie diminuat numărul de locuri rămase neocupate la nivelul capitalei deoarece toate acestea vor fi nerealizate la nivelul învățământului profesional și tehnic.

Concluzii privind nr. de elevi/cadru didactic și a dotărilor pentru ÎPT:

La nivelul capitalei, **raportul număr elevi / număr profesori (norme didactice)** este în creștere față de anii trecuți, în special datorită impunerii scăderilor cheltuielilor în învățământ. Acest aspect afectează totuși calitatea pregătirii elevilor și neasigurarea unei învățări individualizate care să asigure succesul acestora la examenele naționale.

Privind dotarea în ÎPT sunt necesare mai multe măsuri, printre care:

- creșterea resurselor alocate pentru dotarea și infrastructura ÎPT, inclusiv prin accesarea fondurilor structurale care reprezintă o oportunitate de dezvoltare a ÎPT;
- diversificarea surselor de finanțare prin identificarea și atragerea de resurse suplimentare, extrabugetare;

- optimizarea ofertei și a gestionării resurselor, inclusiv prin colaborarea în cadrul unor rețele de școli.

Trebuie identificate și planificate modalități adecvate pentru reconversie profesională a anumitor categorii de cadre didactice din perspectiva ponderii importante a populației ocupate în educație în prezent și impactul reducerilor de activitate pe fondul reducerii populației școlare.

Din perspectiva dotării pentru învățământul profesional și tehnic, sunt necesare mai multe măsuri, printre care:

- creșterea resurselor alocate pentru dotarea și infrastructura ÎPT, inclusiv prin accesarea fondurilor structurale care reprezintă o oportunitate de dezvoltare a ÎPT;
- diversificarea surselor de finanțare prin identificarea și atragerea de resurse suplimentare, extrabugetare;
- optimizarea ofertei și a gestionării resurselor, inclusiv prin colaborarea în cadrul unor rețele de școli.

Din analiza bazei materiale a unităților de învățământ din ÎPT din perspectiva normelor obligatorii de siguranță, igienă și confort ale elevilor, standardelor de pregătire și exigențelor unui învățământ centrat pe elev putem desprinde următoarele concluzii:

- necesitatea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii, o planificare strategică a intervențiilor la nivel de județ și regiune, aprobate de structurile partenariale locale și regionale
- necesitatea unor programe de dotare cu echipamente didactice pentru pregătirea de specialitate.
- identificarea unităților de învățământ viabile ce necesită dezvoltarea infrastructurii (laboratoare, săli de curs) și a dotărilor (în laboratoare și atelierele în care se desfășoară pregătirea practică săptămânală.

În ceea ce privește descentralizarea funcțională în învățământul profesional și tehnic, se recomandă următoarele:

- consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale, inclusiv accesarea finanțării prin fondurile structurale, în special prin FSE;
- promovarea rețelelor de colaborare între școli, inclusiv cu școli din spațiul european, pentru stimularea progresului în raport cu un set comun de indicatori de referință și adoptarea celor mai bune practici (benchmarking);
- necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire;
- corelarea PAS - ului (planuri de acțiune ale școlilor) cu planurile regionale și locale (PRAI și PLAI) în toate unitățile de ÎPT, condiție obligatoriu de îndeplinit din perspectiva surprinderii la nivel de școală a acelor aspecte importante pentru dezvoltarea regională.

Principalele concluzii care se pot desprinde privind indicatorii de ieșire sunt:

- măsuri de creștere a accesului la educație pentru elevii din mediul rural;
- creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere pentru categoriile expuse riscului;
- stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare în perspectiva 2020 (rata abandonului școlar timpuriu să nu depășească 10%, respectiv rata de absolvire a învățământului secundar superior să fie cel puțin 85 % dintre cei în vârstă de 22 de

ani);

- programe pentru diminuarea și prevenirea abandonului școlar în special în mediul rural, comunitățile etnice dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, etc.;
- programe pentru diminuarea și prevenirea părăsirii timpurii a sistemului educațional;
- promovarea învățării centrate pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual;
- programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate).

Din analiza indicatorilor care pot măsura impactul învățământului profesional și tehnic în plan ocupațional se constată:

- necesitatea realizării de anchete/sondaje periodice în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor;
- realizarea unei analize privind adaptarea ofertei ÎPT la cererea de pe piața muncii;
- având în vedere că mulți indicatori au raportări diferite din unitățile școlare și din date oficiale de la INS, se recomandă realizarea unui sistem unitar de raportare a indicatorilor pe o platformă sau folosind o bază de date performantă care să poată oferi posibilitatea de a afla în timp real toate modificările din sistem, fără a mai încărcă unitățile școlare cu situații care să le realizeze în timp scurt.

Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire - Regiunea București Ilfov are în componență municipiul București care reprezintă cel mai mare centru universitar din țară, care atrage mulți absolvenți ai învățământului liceal din regiune, dar și din zone mai îndepărtate ale țării. Însă, și în București piața muncii are nevoie de muncitori calificați și forță de muncă bine pregătită. De aceea, ***este necesar să se depună eforturi deosebite pentru atingerea procentului de 60% pentru învățământul profesional și tehnic, așa cum este recomandat de Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020.***

Resursele umane din ÎPT - Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați este relativ bun puțin mai mare în municipiul București decât în județul Ilfov. Totuși acoperirea cu titulari nu este foarte bună în unele domenii cum ar fi: comerț/turism și alimentație, construcții, industrie alimentară, agricultură, electronică și automatizări, etc., generând adesea o fluctuație mare a personalului încadrat pe posturile respective.

Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze:

- *competențele metodice;*
- *actualizarea competențelor de specialitate cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic;*
- *competențe aferente noilor calificări cerute pe piața muncii.*

Trebuie identificate și planificate ***modalități adecvate pentru reconversie profesională*** a anumitor categorii de cadre didactice din perspectiva ponderii importante a populației ocupate în educație în prezent și impactul reducerilor de activitate pe fondul reducerii populației școlare.

Resursele materiale și condițiile de învățare – Din analiza bazei materiale a unităților de învățământ din ÎPT din perspectiva normelor obligatorii de siguranța, igienă și confort ale elevilor, standardelor de pregătire și exigențelor unui învățământ centrat pe elev putem desprinde următoarele concluzii:

- *necesitatea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii, o planificare strategică a intervențiilor la nivel de județ și regiune*, aprobate de structurile partenieriale locale și regionale
- *necesitatea unor programe de dotare cu echipamente didactice* pentru pregătirea de specialitate.
- *identificarea unităților școlare viabile* ce necesită dezvoltarea infrastructurii (laboratoare, săli de curs) și a dotărilor (în laboratoare și atelierele în care sedesfășoară pregătirea practică săptămânală).

Mecanismele decizionale și descentralizarea funcțională în TVET – Concluziile pot viza:

- *consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali* în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale, inclusiv accesarea finanțărilor prin fondurile structurale, în special prin FSE;
- *promovarea rețelelor de colaborare între școli*, inclusiv cu școli din spațiul european, pentru stimularea progresului în raport cu un set comun de indicatori de referință și adoptarea celor mai bune practici (*benchmarking*);
- *necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere*, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire;
- *corelarea PAS - ului (planuri de acțiune ale școlilor) cu planurile regionale și locale (PRAI și PLAI) în toate unitățile de ÎPT, condiție obligatoriu de îndeplinit din perspectiva surprinderii la nivel de școală a acelor aspecte importante pentru dezvoltarea regională.*

Rata netă de cuprindere în educație – în capitală această rată este în scădere, ca și în regiunea București – Ilfov (79,2%), mai mare decât cea înregistrată la nivel național (63,8%) și puțin peste benchmark-ul UE pentru 2010 (cel puțin 85 % dintre cei în vârstă de 22 de ani să fie absolviți cel puțin învățământul secundar superior). Se observă că această rată este mai mare în București pentru învățământul liceal, profesional și de ucenici (107,1%) față de cea înregistrată la nivel național (72,6%).

Gradul de cuprindere în educație în București se situează în 2011-2012 peste cele calculate la nivel național, pentru toate grupele de vârstă, mai puțin pentru învățământul preșcolar (vezi anexa 6f-2); pentru grupa 15-18 ani, gradul de cuprindere în educație în municipiul București în anul 2011-2012 este de 129,3%. Un lucru deosebit îl reprezintă *gradul de cuprindere pentru grupa 19-23 ani, unde la nivelul capitalei acesta este în scădere față de anul precedent, însă este tot ridicat, respectiv are valoarea de 136,6%* (vezi anexa 6f-2).

Ratele de tranziție în învățământul liceal și profesional evidențiază un decalaj major între București și județul Ilfov. Dacă în capitală această valoare este pentru anul școlar 2011-2012 de 122%, pentru Ilfov nu se ajunge decât la 56,3%. Acest lucru nu înseamnă că restul până la 100% nu continuă studiile ci faptul că un procent ridicat de elevi aleg să vină la licee de renume din capitală pentru că cele locale nu le oferă ce își doresc sau numai pentru că ei aleg să vină către capitală.

Abandonul școlar - rata de abandon școlar în învățământul profesional și de ucenici în anul școlar 2010-2011 a crescut alarmant față de anul trecut de la 11,2% la 22,9%. Această rată este mai mică față decât media națională (19,8%), dar și față de cea înregistrată la nivel regional (24,2%).

Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație (tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu cel mult învățământul secundar inferior-maxim ISCED 2 absolvit) - Pentru acest indicator, nu sunt disponibile date statistice la nivel regional și local. Datele la nivel național indică însă, deși în scădere în ultimii ani, rate de părăsire timpurie a sistemului de educație (16,6%) mai mari decât media europeană (UE-27 – 14,4%), departe de ținta UE (benchmark) care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2010. Se poate estima o rată de părăsire timpurie semnificativă și la nivel local.

Nivel scăzut al competențelor cheie, constatat încă de la intrarea în sistemul de ÎPT - începând cu competențele de bază “tradiționale” (matematice, de comunicare, etc.) și continuând cu competențele de învățare, capacitatea de gândire critică și rezolvarea de probleme, de relaționare interpersonală, etc. - necesită din partea școlilor un efort sporit având în vedere: învățarea centrată pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual; programe pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate); facilitarea unor trasee individualizate de formare, etc.

Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani) – Trebuie să avem în vedere cu prioritate implicarea unităților școlare din ÎPT în formarea adulților, prin acreditarea lor ca furnizori autorizați de FPC la CNFPA și derularea de programe acreditate din perspectiva faptului că **România** (și implicit regiunea) **înregistrează** una din cele mai scăzute rate de participare în formarea continuă a populației adulte (1,3% în 2010, conform Eurostat, față de media UE-27 de 9,1% și de benchmark-ul de 12,5%). Totuși, rata la nivelul regiunii București Ilfov este de 1,8% în 2010.

Deci, **principalele concluzii** care se pot desprinde privind indicatorii de ieșire sunt:

- măsuri de creștere a accesului la educație pentru elevii din mediul rural;
- creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere pentru categoriile expuse riscului;
- stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare în perspectiva 2013 (rata abandonului școlar timpuriu să nu depășească 10%, respectiv rata de absolvire a învățământului secundar superior să fie cel puțin 85 % dintre cei în vârstă de 22 de ani);
- programe pentru diminuarea și prevenirea abandonului școlar în special în mediul rural, comunitățile etnice dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, etc.;
- programe pentru diminuarea și prevenirea părăsirii timpurii a sistemului educațional;
- promovarea învățării centrate pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual;
- programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate).

Indicatori de impact

Din analiza indicatorilor care pot măsura impactul ÎPT în plan ocupațional se constată:

- necesitatea realizării de anchete/sondaje periodice în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor
- realizarea unei analize privind adaptarea ofertei ÎPT la cererea de pe piața muncii;
- având în vedere că mulți indicatori au raportări diferite din unitățile școlare și din date oficiale de la INS, se recomandă realizarea unui sistem unitar de raportare a indicatorilor pe o platformă sau folosind o bază de date performantă care să poată oferi posibilitatea de a afla în timp real toate modificările din sistem, fără a mai încărcă unitățile școlare cu situații care să le realizeze în timp scurt.

6. MONITORIZAREA / EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI

În urma monitorizării acțiunilor din PLAI București de către membrii CLDPS Ilfov pe baza datelor transmise de către unitățile școlare și de ISJ Ilfov s-a constatat că **majoritatea acțiunilor din PLAI 2013-2020 au avut progres bun**. Totuși, nu trebuie uitat faptul că principalul scop al acestui document de planificare strategică este acela de a furniza informații relevante pentru ca școlarizarea în IPT să se realizeze în concordanță cu cerințele pieței muncii. Acest lucru este surprins în realizarea proiectelor de plan de școlarizare urmărind ținta PLAI stabilită la nivel local. **Dintre acțiunile care necesită o atenție deosebită în procesul de actualizare și revizuire a PLAI menționăm:**

Se propun acțiuni corective în următoarele cazuri:

- *Alinierea ponderilor la clasa a XII-a liceu tehnologic, ruta progresivă, la țintele PLAI.*
- *Adoptarea de decizii la nivelul Inspectoratului Școlar pentru menținerea calificărilor pentru unitățile școlare IPT care au primit echipamente prin Proiecte cu finanțare europeană.*
- **Determinarea unităților școlare să depună cât mai multe proiecte cu finanțare europeană.**
- **Dezvoltarea stagiilor de formare a cadrelor didactice pe componentele menționate în PLAI și mai ales a stagiilor la agenți economici pentru adaptarea conținuturilor și metodelor de învățământ la cerințele angajatorilor și la noile tehnologii și echipamente.**
- **Creșterea numărului de unități școlare din municipiul București ce se vor autoriza în anul școlar viitor ca furnizori de formare profesională continuă.**

Recomandări rezultate din monitorizarea PLAI 2013-2020:

Obiectivul 1.1: Identificarea nevoilor de calificare

Măsura A4: Monitorizarea anuală a acțiunilor prevăzute în PLAI București

Obiectivul 1.2: Corelarea ofertei educaționale pentru învățământul profesional și tehnic din capitală cu nevoile de calificare

Măsura A4: Realizarea unui studiu anual de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților învățământului profesional și tehnic

Obiectivul 3.2: Dotarea unităților de învățământ profesional și tehnic cu echipamente

Măsura A1: Identificarea necesarului de dotări pentru unitățile de învățământ profesional și tehnic din regiune pentru aplicarea unitară a standardelor de pregătire profesională

Obiectivul 4.1: Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic

Măsura A3: Realizarea de stagii de pregătire a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic la operatorii economici

Măsura A5: Realizarea de sesiuni de pregătire din punct de vedere metodic și al asigurării calității formării elevilor pentru tutorii de practică de la operatorii economici

Pentru ameliorarea aspectelor constatate ca deficitare se recomandă:

- reformularea acțiunii „Realizarea periodică a unor Studii previzionale privind cererea de formare profesională”, pentru a putea fi implementată la nivelul regiunii;
- finalizarea monitorizării PLAI și completarea dovezilor necesare monitorizării activității;

- realizarea administrativă la nivelul capitalei a acestei anchete în rândul absolvenților pentru realizarea unui studiu anual de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților învățământului profesional și tehnic;
- realizarea unor liste cu dotările necesare unităților de învățământ profesional și tehnic din regiune, la nivelul fiecărui inspectorat, în așa fel încât acestea să fie dotate, conform standardelor de pregătire profesională;
- organizarea de stagii de pregătire a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic la operatorii economici;
- organizarea de către inspectoratele școlare în parteneriat cu furnizori autorizați a unor sesiuni de pregătire din punct de vedere metodic și al asigurării calității formării elevilor pentru tutorii de practică de la operatorii economici;
- Realizarea de întâlniri periodice ale membrilor Consorțiului Regional București Ilfov și ai Comitetului Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social din municipiul București și din județul Ilfov, în care să se discute despre aspecte metodologice în actualizarea și monitorizarea PRAI București Ilfov, PLAI București și PLAI Ilfov;
- continuarea realizării de formări comune destinate echipelor de profesor/maistru și tutore pentru creșterea calității formării elevilor;
- centralizarea la nivel județean/ al municipiului București a contractelor de pregătire practică individuală;
- realizarea unei evidențe a acestor întâlnirilor realizate la nivelul școlii între consilierii școlari și cadrele didactice diriginte la clasele din anii terminali din gimnaziu, care apoi să poată și centralizată la nivelul capitalei / județului Ilfov în vederea identificării unor soluții pentru creșterea calității consilierii;
- crearea la nivel național a unei baterii de teste standardizate pentru orientare profesională;
- implicarea autorităților locale în realizarea unor materiale de promovare a învățământului profesional și tehnic, precum și inițierea unor acțiuni pentru creșterea vizibilității IPT pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare locală;
- implicarea mai multor autorități locale din regiune pe viitor pentru organizarea unor evenimente de promovare a învățământului profesional și tehnic în rândul operatorilor economici;
- focalizarea învățământului profesional și tehnic în regiune astfel încât fiecare unitate IPT să fie mai centrată pe dezvoltarea a mai puține domenii de pregătire, în vederea creșterii eficienței investițiilor.

Dintre aspectele care necesită o atenție deosebită în procesul de actualizare și revizuire a PLAI menționăm:

- prezentarea procesului de actualizare a documentului (procedură de lucru, colaborări, consultări implicate)
- introducerea unui glosar de termeni specifici
- revizuirea obiectivelor și țințelor stabilite prin PRAI pentru a fi specifice, măsurabile, posibil de atins, relevante, încadrate în timp (SMART)
- revizuirea unor măsuri/acțiuni planificate pentru a fi ușor de verificat în implementare
- detalierea mecanismelor pentru efectuarea monitorizării PRAI
- stabilirea unor ținte intermediare pentru toate obiectivele prevăzute a fi atinse/realizate într-o perioadă de timp de 3 – 7 ani.

7. ANALIZA SWOT a corelării ofertei de formare profesională cu cererea

Puncte tari	Puncte slabe
• Implicarea structurilor parteneriale consultative reprezentate de Consorțiul Regional București Ilfov și de Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social din București și Județul Ilfov în fundamentarea proiectelor planurilor de școlarizare și în acțiuni de consultare, promovare și creștere a atractivității învățământului profesional și tehnic din regiune • Rețeaua unităților de învățământ profesional și tehnic din regiune poate oferi aproape toate calificările profesionale existente, permițând dezvoltarea pieței muncii din regiune • Gradul de acoperire cu profesori și maiștri este ridicat la nivelul regiunii, fapt ce conduce la o calitate ridicată a învățământului profesional și tehnic din regiune • Deschiderea sistemului de educație pentru mobilitate și pe orizontală, dar și pe verticală, cu relansarea învățământului profesional începând cu anul școlar 2012-2013 și cu deschiderea către înființarea învățământului dual în viitor • Existența creditelor transferabile și aportofoliului personal pentru formarea continuă • Existența programelor de mobilitate internă și internațională, cu accent pe Programul Erasmus+ • Implicarea din ce în ce mai crescută a operatorilor economici în furnizarea pregătirii practice a elevilor din învățământul profesional • Implicarea Centrului Național de	• Ponderea în continuă scădere a învățământului profesional și tehnic poate conduce la neatingerea țintei de 60% menționată ca obiectiv strategic în Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 • Lipsa motivației elevilor de a învăța, care conduce la rezultate scăzute la evaluarea națională după clasa a VIII-a, reducând astfel, nivelul de pregătire al elevilor care intră în învățământul liceal tehnologic și profesional • Lipsa unui sistem de monitorizare periodică a inserției socio-profesionale a absolvenților din toate categoriile de absolvenți (liceal teoretic, liceal vocațional, liceal tehnologic, profesional, postliceal); acest fapt conduce la nerealizarea unor studii de impact privind succesul unui traseu educațional în vederea îmbunătățirii acestuia în viitor • Lipsa unui mecanism de autorizare a operatorilor economici care se implică în furnizarea pregătirii practice, mecanism care ar fi necesar a cuprinde și condiții minimale pentru un angajat să devină tutore pentru elevi • Rata scăzută a populației implicate în programe de formare continuă • Implicarea redusă a unităților de învățământ profesional și tehnic în formarea continuă • Rata mare a abandonului școlar, cu precădere în învățământul profesional și tehnic • Rata mare de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel regional

Puncte tari	Puncte slabe
Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic în planificarea strategică care se realizează la nivel național, dar și la nivelul regiunii București Ilfov Promovarea ca exemple de bună practică a inițiativelor care conduc la creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic din regiune	• Rata crescută a șomajului în rândul tinerilor din regiune Lipsa unor cursuri organizate la nivel local pentru realizarea unitară din punct de vedere metodologic a Planurilor de Acțiune ale Școlilor, având la bază recomandările Planului Regional și Local de Acțiune pentru Învățământ din regiune • Numărul mare al elevilor arondați la un consilier școlar în vederea orientării profesionale • Lipsa dotării unităților de învățământ gimnazial cu teste standardizate de psihologie, teste profesionale în vederea orientării școlare și profesionale • Lipsa formării profesorilor diriginți pentru clasele a VII-a și VIII-a pentru realizarea unei consilieri și informări adecvate a elevilor și părinților acestora în ceea ce privește orientarea elevilor către traseul educațional cel mai potrivit din punctul de vedere al aptitudinilor și deprinderilor acestora • Lipsa unor studii de piață periodice care să arate nevoile de formare și de competențe de la nivelul operatorilor economici, precum și o previziune a locurilor de muncă vacante care pot exista în regiune pe termen scurt și mediu

Oportunități	Amenințări
• Dinamica pozitivă a investițiilor naționale și străine din regiunea București Ilfov • Posibilitatea investițiilor în infrastructura educațională prin proiecte • Relaționarea cu strategiile naționale, în special cu Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 Potențialul de creștere al indicatorilor economici pentru regiunea București Ilfov	• Migrația externă a populației • Schimbările permanente ale legislației pentru învățământul profesional și tehnic de la nivel național afectează imaginea acestuia la nivel regional • Declinul demografic • Promovarea de către profesorii din gimnaziu a unei imagini negative a învățământului profesional și tehnic, considerând potrivit învățământul liceal teoretic pentru continuarea studiilor în învățământul superior • Migrația accentuată a absolvenților de clasa a VIII-a din județul Ilfov către municipiul București • Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă - în contrast cu nevoile de formare în creștere • Rata de tranziție în învățământul secundar superior scăzută, în rândul populației școlare din mediul rural

8. PLANUL DE MĂSURI

PRIORITATEA 1: Adaptarea ofertei educaționale pentru învățământul profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii și informarea viitorilor absolvenți asupra posibilităților de continuare în învățământul superior sau de găsire a unui loc de muncă
Obiective: O1.1: Identificarea nevoilor de calificare O1.2: Corelarea ofertei educaționale pentru învățământul profesional și tehnic din regiune cu nevoile de calificare O1.3: Informarea viitorilor absolvenți de liceu tehnologic asupra ofertei educaționale din învățământul superior O1.4: Informarea viitorilor absolvenți de învățământ profesional și tehnic asupra modalităților de căutare a unui loc de muncă prin Agenția Municipiului București
Indicatori de impact: - până în anul 2025, rata șomajului BIM la grupa de vârstă 15-24 de ani va fi de maxim 12% la nivel regional, față de 14,5% în anul 2015 (sursa de date: Institutul Național de Statistică) - până în anul 2025, rata șomajului de lungă durată pentru tineri va fi de maxim 5% la nivel regional, față de 10,2% în anul 2014 (sursa de date: Institutul Național de Statistică)

Obiectivul 1.1: Identificarea nevoilor de calificare					Indicatori: - Studii previzionale privind cererea de formare profesională realizate periodic - Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ București Ilfov (PRAI BI) actualizat și monitorizat anual - Planul Local de Acțiune pentru Învățământ pentru municipiul București (PLAI București) și monitorizate anual - Situație anuală centralizată la nivel municipiului București cu solicitările operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional	Precondiții și riscuri: - evoluția predictibilă a pieței muncii regionale - rata de răspuns a angajatorilor din regiune la chestionarele aplicate - finanțarea alocată realizării de studii previzionale
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri	
A1 Realizarea periodică a unor Studii previzionale privind cererea de formare profesională	Studiu previzional realizat periodic	Cel puțin la o perioadă de 3 ani	- membri ai CLDPS	Studii previzionale realizate periodic	Existența fondurilor necesare realizării studiului Existența	
A2 Actualizarea anuală a Planului Local de Acțiune pentru Învățământ pentru București	PLAI actualizat anual	Anual în luna martie	- membri ai CLDPS	PLAI actualizat anual	Membrii PLAI își asumă roluri în actualizarea anuală	
A3 Monitorizarea anuală a acțiunilor prevăzute în PLAI	Raport de monitorizare PLAI	Anual în perioada ianuarie - februarie	- membri ai CLDPS	CLDPS monitorizat anual	Membrii PLAI își asumă roluri în actualizarea anuală	
A4 Monitorizarea anuală a acțiunilor prevăzute în PAS București	Raport de monitorizare PAS	Anual în perioada aprilie - mai	- membri ai CLDPS	PAS	Membrii CLDPS își asumă roluri în monitorizarea anuală a PAS	

A5 Colectarea și centralizarea regională anuală a solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizarea elevilor din învățământul profesional	Situație centralizatoare cu solicitările operatorilor economici Analiza ratei de satisfacerea solicitărilor operatorilor economici și a motivelor de nealocare a unei cifre de școlarizare adecvată pentru toți operatorii economici	Anual în perioada noiembrie – decembrie	Inspectoratul Școlar al Municipiului București / Județean Ilfov CNDIPT	Situație centralizatoare și analiză realizată	Inspectoratul Școlar al Municipiului București / Județean Ilfov realizează acțiuni de promovare a învățământului profesional în rândul operatorilor economici
Obiectivul 1.2: Corelarea ofertei educaționale pentru învățământul profesional și tehnic din regiune cu nevoile decalificare					Precondiții și riscuri:
Indicatori: - creșterea ponderii IPT din totalul cifrei de școlarizare din regiune la 60% din numărul locurilor din planul de școlarizare - respectarea ponderii pe domenii de pregătire față prevederile PRAI BI, PLAI București și PLAI Ilfov - actualizarea anuală de către unitățile de învățământ profesional și tehnic a Planului de Acțiune al Școlii - realizarea anuală a monitorizării inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional și tehnic de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București					- opțiunile elevilor către învățământul profesional și tehnic nu conduc la ocuparea locurilor în procent de 60% din numărul locurilor din planul de școlarizare - existența bazei de date cu absolvenții învățământului profesional și tehnic - schimbările rapide ale pieței muncii conduc la modificarea structurii economice a acesteia
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Analiza proiectelor planurilor de școlarizare pentru municipiul București	Raport de analiză	Anual în luna ianuarie	- Inspectoratul Școlar al Municipiului București / CNDIPT	Analiză realizată	- absolvenții clasei a VIII-a nu optează pentru învățământul profesional și tehnic - inspectoratele școlare își asumă realizarea unui proiect al planului de școlarizare respectând prevederile PLAI
A2 Actualizarea anuală a Planurilor de Acțiune al Școlii	PAS actualizat	Anual în perioada octombrie – noiembrie	- unitățile de învățământ profesional și tehnic - Inspectoratul Școlar al Municipiului București	Număr de PAS-uri actualizate	- unitățile de învățământ profesional și tehnic își asumă actualizarea anuală a PAS, iar inspectoratele școlare monitorizează actualizarea PAS
A3 Realizarea bazei de date privind datele de contact ale absolvenților învățământului profesional și tehnic	Bază de date realizată	Anual în perioada februarie - martie	- Unitățile de învățământ profesional și tehnic	Număr de absolvenți înscriși în bazele de date	- unitățile de învățământ completează baza de date cu informații de contact incorecte ale absolvenților

A4 Realizarea unui studiu anual de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților învățământului profesional și tehnic	Studiu de monitorizare a inserției socio-profesionale absolvenților învățământului profesional și tehnic realizat	Anual în perioada ianuarie - februarie	- unitățile de învățământ profesional și tehnic - Inspectoratul Școlar Municipal Municipiului București	Număr de absolvenți chestionați	- absolvenții răspund la chestionarul transmis de unitățile de învățământ profesional și tehnic - unitățile de învățământ colectează, centralizează și analizează datele primite de la absolvenți - inspectoratele școlare centralizează datele primite de la unitățile de învățământ
Obiectivul 1.3: Informarea viitorilor absolvenți de liceu tehnologic asupra ofertei educaționale din învățământul superior Indicatori: - creșterea ponderii absolvenților de liceu tehnologic informați asupra ofertei educaționale din învățământul superior la cel puțin 80% - creșterea ratei de tranziție în învățământul post-secundar terțiar pentru absolvenții liceului tehnologic din București					Precondiții și riscuri: - universitățile comunică parțial oferta educațională pentru învățământul superior
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Realizarea la nivelul capitalei a unui inventar al tuturor ofertelor educaționale pentru învățământ superior	Material care conține inventarul ofertelor educaționale pentru învățământul superior	Anual în luna iunie	- universitățile	Material realizat și transmis către inspectoratele școlare	- universitățile oferă informații referitoare la oferta educațională pentru învățământul superior
A2 Transmiterea materialului centralizator cu oferta educațională pentru învățământul superior către absolvenții liceului tehnologic	Material transmis	Anual în luna iunie	- unitățile de învățământ - inspectoratele școlare - universitățile	Material transmis la cel puțin 80% din absolvenții liceului tehnologic	- absolvenții liceului tehnologic oferă date de contact pentru primirea acestor informații
Obiectivul 1.4: Informarea viitorilor absolvenți de învățământ profesional și tehnic asupra modalităților de căutare a unui loc de muncă prin Agenția Municipiului București pentru Ocuparea Forței de Muncă Indicatori: - creșterea ponderii absolvenților de învățământ profesional și tehnic informați asupra modalităților de căutare a unui loc de muncă prin Agenția Municipiului București pentru Ocuparea Forței de Muncă la cel puțin 80% - creșterea populației ocupate din grupa de vârstă 15-64 de ani în București					Precondiții și riscuri: - reprezentanții Agenției Municipiului București pentru Ocuparea Forței de Muncă oferă sprijin în realizarea informărilor viitorilor absolvenți
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Realizarea de către Agenția Municipiului București pentru Ocuparea Forței de Muncă a unui material de	Material care conține modalitățile de căutare a unui loc de muncă prin Agenția Municipiului	Anual în luna mai	- Agenția Municipiului București pentru Ocuparea Forței de Muncă	Material realizat și transmis către	- Agenția Municipiului București pentru Ocuparea Forței de Muncă oferă informații despre modalitatea de căutare a unui loc de muncă

prezentare a modalităților de căutare a unui loc de muncă	București pentru Ocuparea Forței de Muncă			inspectoratele școlare	
A2 Transmiterea materialului de prezentare a modalităților de căutare a unui loc de muncă către absolvenții învățământului profesional și tehnic	Material transmis	Anual în perioada mai - iunie	- unitățile de învățământ - inspectoratele școlare - Agenția Municipiului București pentru Ocuparea Forței de Muncă	Material transmis la cel puțin 80% din absolvenții învățământului profesional și tehnic	- absolvenții învățământului profesional și tehnic oferă date de contact pentru primirea acestor informații

PRIORITATEA 2: Creșterea calității parteneriatului social pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic

Obiective

O2.1: Întărirea capacității instituționale a structurilor partenariale reprezentative la nivel regional și local

O2.2: Susținerea creșterii parteneriatului dintre unitățile de învățământ profesional și tehnic, operatori economici și autorități locale pentru furnizarea unui învățământ profesional și tehnic de calitate

Indicatori de impact:

- până în anul 2025 toți membrii Consorțiului Regional și al Comitetelor Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru municipiul București și județul Ilfov sunt formați pentru realizarea Planului Regional de Acțiune pentru Învățământ și pentru realizarea Planului Local de Acțiune pentru Învățământ
- până în anul 2025 toate unitățile de învățământ profesional și tehnic sunt beneficiare se stagiilor de formare a echipelor de realizare a Planului de Acțiune al Școlii
- până în anul 2025 se va dezvolta o bază de date la nivelul municipiului București care să cuprindă informații despre partenerii de practică implicați în parteneriatul cu unitățile de învățământ profesional și tehnic pentru derularea stagiilor de pregătire practică

Obiectivul 2.1: Întărirea capacității instituționale a structurilor partenariale reprezentative la nivel regional

Indicatori:

- creșterea implicării instituțiilor membre în CLDPS București și Ilfov în actualizarea / monitorizarea PLAI și monitorizarea PAS
- creșterea capacității instituționale a unităților de învățământ profesional și tehnic de a realiza PAS

Precondiții și riscuri:

- existența resurselor umane și materiale (spații adecvate) pentru realizarea sesiunilor de formare
- participarea membrilor CLDPS București la sesiunile de formare

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Sesiuni de formare a membrilor CLDPS București și Ilfov pentru actualizarea și monitorizarea PLAI	Membri CLDPS București și Ilfov formați cel puțin o dată pe an	Anual	CNDIPT ISMB	90% dintre membri CLDPS	- disponibilitatea CLDPS București de a participa la sesiunile de formare

				București și Ilfov formați	
A2 Sesiuni de formare a echipelor de actualizare PAS din unitățile de învățământ profesional și tehnic	Membri echipelor de actualizare PAS din unitățile de învățământ profesional și tehnic din municipiul București	Anual	ISMB	90% dintre membri echipelor de actualizare PAS formați	- posibilitatea de organizare din partea ISMB a sesiunilor de formare
Obiectivul 2.2: Susținerea creșterii parteneriatului dintre unitățile de învățământ profesional și tehnic, operatorie economici și autorități locale pentru furnizarea unui învățământ profesional și tehnic de calitate					Precondiții și riscuri:
Indicatori:					- disponibilitatea unităților de învățământ profesional și tehnic de a furniza date relevante despre operatorii economici, parteneri de practică
- creșterea calității parteneriatului operatorii economici, parteneri de practică actuali sau potențiali, ai unităților de învățământ profesional și tehnic, la nivel local					- disponibilitatea personalului din ISMB / centralizare / analiză a datelor furnizate de unitățile de învățământ profesional și tehnic
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Crearea unei baze de date cu operatorii economici implicați în parteneriatul cu unitățile de învățământ profesional și tehnic și cu autoritățile locale pe raza cărora se	Bază de date creată, care conține date de contact ale operatorilor economici, nr. contractelor individuale de pregătire practică derulate	Anual, completată lunar, în funcție de modificări	Unitățile de învățământ profesional și tehnic ISMB	Bază de date completată	- neînregistrarea datelor operatorilor economici de către unitățile de învățământ
A2 Creșterea implicării operatorilor economici, parteneri de practică în realizarea componentei de CDL (curriculum în dezvoltare locală)	CDL realizat	Anual	Unitățile de învățământ profesional și tehnic ISMB	CDL aprobat	- disponibilitatea operatorilor pentru a se implica în realizarea CDL
A3 Derularea stagiilor de practică a elevilor din învățământul profesional și tehnic la operatorii economici, pe baza contractului individual de pregătire practică, în conformitate cu Standardul de pregătire profesională	Bază de date completată cu datele de înregistrare la nivelul unității de învățământ a Contractelor individuale de pregătire practică	Anual	Unitățile de învățământ profesional și tehnic	Bază de date completată	- disponibilitatea operatorilor economici de a primi elevi pentru pregătirea practică
A4 Derularea de sesiuni de formare a echipelor formate din cadre didactice și operatori economici care lucrează împreună pentru formarea elevilor prin învățământul profesional și tehnic	Sesiuni de formare comune pentru corelarea aspectelor prevăzute în SPP	Anual	Unitățile de învățământ profesional și tehnic	Număr de sesiuni de formare derulate	- disponibilitatea unităților de învățământ profesional și tehnic de a organiza sesiuni de formare

A5 Implicarea membrilor CLDPS București în găsirea de operatori economici care să se implice în parteneriatcu unitățile de învățământ profesional și tehnic în formarea elevilor	Acțiuni realizate de membri CLDPS pentru atragerea operatorilor economici	Anual	Membrilor a CLDPS București	Număr de acțiuni	- asumarea rolului de a găsi operatori economici care să se implice în formarea elevilor, atunci când sunt solicitări în acest sens, de către membri și a CLDPS

PRIORITATEA 3: Dezvoltarea infrastructurii educaționale a unităților de învățământ profesional și tehnic

Obiective

O3.1: Aplicarea de către unitățile teritorial administrative din regiunea București Ilfov de proiecte de investiții pentru infrastructura educațională pentru unitățile de învățământ profesional și tehnic din regiune

O3.2: Dotarea unităților de învățământ profesional și tehnic cu echipamente

Indicatori de impact:

- până în anul 2025, unitățile de învățământ profesional și tehnic beneficiază de finanțare pentru proiecte finanțate prin Programul Operațional Regional
- până în anul 2025 va crește gradul de participare la învățământul profesional și tehnic pentru elevii din regiunea București Ilfov

Obiectivul 3.1: Identificarea unităților de învățământ profesional și tehnic (licee tehnologice și școli profesionale) din regiunea București Ilfov, prioritar pentru a beneficia de investiții

Indicatori:

- reabilitarea tuturor unităților de învățământ profesional și tehnic din regiune până în anul 2025, fie din bugetele locale, fie din fonduri din POR

Precondiții și riscuri:

- disponibilitatea fondurilor alocate investițiilor în infrastructura educațională la nivel de regiune din POR
- disponibilitatea autorităților locale pentru a aplica proiecte pentru infrastructura educațională

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Identificarea și ierarhizarea în funcție de numărul de elevi, a unităților de învățământ profesional și tehnic (licee tehnologice și școli profesionale) din București, pentru a beneficia de investiții	Lista unităților de învățământ profesional și tehnic din regiune și a planului de școlarizare pentru fiecare unitate	Octombrie	ISMB	Lista completată Planul de școlarizare pentru fiecare unitate	- ISMB
A2 Elaborarea direcțiilor de restructurare a rețelei școlare în corelare cu potențialul de dezvoltare regională și locală și cu nevoile de calificare identificate la nivel local	Rețeaua școlară avizată la nivelul autorităților locale pentru municipiul București	Decembrie	Autorități locale ISMB	Hotărâri ale administrației locale pentru avizarea rețelei școlare	- autoritățile locale avizează rețeaua școlară

Obiectivul 3.2: Dotarea unităților de învățământ profesional și tehnic cu echipamente					Precondiții și riscuri:
Indicatori: - până în anul 2025 toate unitățile de învățământ profesional și tehnic sunt dotate, conform standardelor de pregătire profesională					- disponibilitatea fondurilor alocate de autoritățile locale și de operatorii economici, parteneri de practică pentru dotarea unităților de învățământ profesional și tehnic
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Identificarea necesarului de dotări pentru unitățile de învățământ profesional și tehnic din regiune pentru aplicarea unitară a standardelor de pregătire profesională	Lista dotărilor necesare unităților de învățământ profesional și tehnic din regiune	Decembrie	ISMB	Lista completată Cu dotări necesare	- ISMB completează lista cu dotările necesare
A2 Dotarea unităților de învățământ profesional și tehnic din regiune, cel puțin 15% din ele în fiecare an	Unități de învățământ profesional și tehnic dotate	Anual	Autorități locale Operatorii economici	Dotări realizate	- autoritățile locale și operatorii economici își asumă dotarea unităților de învățământ profesional și tehnic

PRIORITATEA 4: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ profesional și tehnic

Obiective

O4.1: Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic

O4.2: Dezvoltarea competențelor de orientare școlară și profesională pentru cadrele didactice diriginți din învățământul gimnazial

O4.3: Sesiuni de instruire / discuții între consilierul școlar și cadrele didactice din învățământul gimnazial pentru stabilirea de acțiuni comune pentru orientarea școlară și profesională a elevilor din gimnaziu

Indicatori de impact:

- până în anul 2025, toate cadrele didactice de specialitate din unitățile de învățământ profesional și tehnic beneficiază de actualizarea competențelor relaționate cu noile tehnologii și ultimilor cerințe de pe piața muncii

- până în anul 2025 va crește gradul de implicare a cadrelor didactice diriginți în orientarea școlară și profesională a elevilor din gimnaziu

Obiectivul 4.1: Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic

Indicatori:

- toate cadrele didactice din învățământul profesional și tehnic vor parcurge cel puțin o formare până în anul 2025

- toate unitățile de învățământ profesional și tehnic organizează împreună cu operatorii economici întâlniri periodice între cadre didactice din învățământul profesional și tehnic și tutorii de practică de la operatorii economici pentru discutarea aspectelor relevante pentru succesul elevilor din învățământul profesional și tehnic

Precondiții și riscuri:

- disponibilitatea cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic de a participa la formări pentru actualizarea competențelor metodice și de specialitate

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Realizarea de sesiuni de formare derulate pentru cadrele didactice pentru actualizarea competențelor metodice și de specialitate	Peste 75% din cadrele didactice formate	Anual	ISMB Casa Corpului Didactic din municipiul București Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de cadre didactice formate	- cadrele didactice participă la sesiuni de formare
A2 Estimarea pe termen mediu a necesarului de cadre didactice de specialitate în vederea stabilirii de măsuri pentru reconversia profesională a cadrelor didactice existente	Asigurarea în procent de peste 95% din posturile din IPT cu cadre didactice calificate	O dată la 3 ani	ISMB Unități de învățământ profesional și tehnic	Procentul de personal calificat	- schimbări rapide ale pieței muncii și scăderea predictibilității
A3 Realizarea de stagii de pregătire a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic la operatorii economici	Peste 60% din cadrele didactice formate în raport cu noile tehnologii	Anual	Operatorii economici Unitățile de învățământ profesional și tehnic	Număr de cadre didactice formate	- cadrele didactice participă la stagii de pregătire la operatorii economici - operatorii economici se oferă a primi cadre didactice pentru actualizarea competențelor de specialitate
A4 Realizarea de întâlniri periodice între cadre didactice din învățământul profesional și tehnic și tutorii de practică de la operatorii economici pentru discutarea aspectelor relevante pentru succesul elevilor din învățământul profesional și tehnic	Peste 60% din cadrele didactice din învățământul profesional și tehnic și tutorii de practică de la operatorii economici participanți la întâlniri comune	Anual	Unitățile de învățământ profesional și tehnic Operatorii economici	Număr de cadre didactice și tutori participanți	- disponibilitatea de timp a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic și a tutorii de practică de la operatorii economici de a participa la întâlniri comune
A5 Realizarea de sesiuni de pregătire din punct de vedere metodic și al asigurării calității formării elevilor pentru tutorii de practică de la operatorii economici	Peste 60% dintre tutorii de practică parcurg sesiuni de formare pregătire din punct de vedere metodic și al asigurării calității formării elevilor, în special pentru cei implicați în învățământul profesional	Anual	Casa Corpului Didactic din municipiul București Unitățile de învățământ profesional și tehnic Operatorii economici	Număr de tutori formați	- posibilitatea realizării sesiuni de pregătire a tutorilor pentru dobândirea competențelor metodice și de asigurare a calității formării pentru tutorii de către Casa Corpului Didactic din municipiul București - disponibilitatea participării tutorilor la sesiunile de pregătire
Obiectivul 4.2: Dezvoltarea competențelor de orientare școlară și profesională pentru cadrele didactice, diriginți din învățământul gimnazial Indicatori: - toate cadrele didactice diriginți din învățământul gimnazial vor participa la cel puțin o sesiune de formare cu privire la evoluțiile pieței muncii și a traseelor de formare pentru elevi până în anul 2025					Precondiții și riscuri: - disponibilitatea cadrelor didactice diriginți din învățământul gimnazial de a se informa despre evoluțiile

- toate cadrele didactice, diriginți din învățământul gimnazial vor aplica cunoștințele dobândite în sesiunea de formare elevilor pe care îi îndrumă					pieței muncii și despre traseele de formare disponibile pentru elevi
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Realizarea de sesiuni de formare a cadrelor didactice diriginți în învățământul gimnazial cu privire la evoluțiile pieței muncii și despre traseele de formare disponibile pentru elevi	Peste 75% din cadrele didactice formate	Anual	ISMB Casa Corpului Didactic din municipiul București Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de cadre didactice formate	- cadrele didactice participă la sesiunile de formare
A2 Derularea de activități de orientare și consiliere cu elevii de clasa a VIII-a, cu accent pe conștientizarea cerințelor pieței muncii, a oportunităților pentru carieră și pe continuarea a pregătirii prin învățământul profesional și tehnic	Peste 90% din cadrele didactice, diriginți la clasa a VIII-a organizează cel puțin o activitate	Anual	ISMB Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de activități derulate Număr de cadre didactice organizatoare Număr de elevi consiliați	
A3 Participarea la târgurile ofertelor educaționale organizate de ISMB a cadrelor didactice din învățământul gimnazial, alături de elevii de clasa a VIII-a	Peste 80% din cadrele didactice și elevii din clasa a VIII-a participă la târgurile ofertelor educaționale	Anual	ISMB Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de cadre didactice participante Număr de elevi participanți	
Obiectivul 4.3: Sesiuni de instruire / discuții între consilierul școlar și cadrele didactice din învățământul gimnazial pentru stabilirea de acțiuni comune pentru orientarea școlară și profesională a elevilor din gimnaziu Indicatori: - toți consilierii școlari se implică în furnizarea de elemente esențiale pentru orientarea școlară și profesională a elevilor					Precondiții și riscuri: - existența unui calendar asumat la nivelul unității de învățământ pentru derularea de acțiuni comune pentru orientarea școlară și profesională a elevilor din gimnaziu
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri

A1 Realizarea de sesiuni de instruire / discuții între consilierii școlari și cadrele didactice din învățământul gimnazial	Peste 75% din consilierii școlari implicați în sesiuni de formare cu cadre didactice	Anual	ISMB / CMBRAE/ Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de consilieri școlari participanți Număr de cadre didactice participante	- consilierii școlari participă la sesiunile de formare cu cadrele didactice
A2 Sesiuni de formare comune între consilierii școlari și cadrele didactice din învățământul gimnazial pentru aplicarea unor teste aptitudinale fiecărui elev din clasele VII-VIII pentru orientarea adecvată a acestuia	Peste 60% din consilierii școlari și cadrele didactice formate	Anual	ISMB CMBRAE Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de consilieri școlari participanți Număr de cadre didactice participante	- existența testelor aptitudinale la nivel de unitate de învățământ - disponibilitatea de a aplica testele aptitudinale de către consilierii școlari și cadrele didactice tuturor elevilor cu care interacționează

PRIORITATEA 5: Promovarea învățământului profesional și tehnic

Obiective

O5.1: Realizarea de materiale de promovare a învățământului profesional și tehnic

O5.2: Promovarea în rândul operatorilor economici a traseului educațional prin învățământul profesional și tehnic

O5.3: Promovarea în rândul elevilor din gimnaziu și a părinților acestora a avantajelor parcurgerii unui traseu educațional prin învățământul profesional și tehnic

Indicatori de impact:

- creșterea cu cel puțin 20% a numărului de operatori economici care solicită școlarizare prin învățământ profesional, până în anul 2025
- creșterea numărului de elevi cu cel puțin 15% care optează după finalizarea gimnaziului către învățământul profesional și tehnic

Obiectivul 5.1: Realizarea de materiale de promovare a învățământului profesional și tehnic

Indicatori:

- fiecare inspectorat școlar realizează materiale de promovare a învățământului profesional și tehnic pe care le distribuie operatorilor economici, unităților de învățământ gimnazial

Precondiții și riscuri:

- existența fondurilor necesare multiplicării materialelor de promovare

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Realizarea de materiale de promovare a învățământului profesional și tehnic	Materiale de promovare (flyere, bannere, mesaje online, prezentări), materiale realizate împreună cu	Anual	ISMB Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de materiale realizate	- implicarea unităților de învățământ profesional și tehnic în realizarea materialelor de promovare

	unitățile de învățământ profesional și tehnic				
Obiectivul 5.2: Promovarea în rândul operatorilor economici a traseului educațional prin învățământul profesional șitehnic Indicatori: - fiecare inspectorat școlar distribuie materiale de promovare a învățământului profesional și tehnic operatorilor economici					Precondiții și riscuri: - existența fondurilor necesare multiplicării materialelor de promovare
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Distribuirea materialelor de promovare a învățământului profesional și tehnic on line, prin mail-uri, către baza de date cu operatorii economici, către mass media	Materiale de promovare distribuite	Anual	ISMB /Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de materiale multiplicat și distribuite	- implicarea inspectoratelor școlare în promovarea învățământului profesional și tehnic
A2 Realizarea de evenimente de promovare a învățământului profesional și tehnic, organizate la nivel local și regional	Evenimente de promovare organizate	Anual	ISMB Unități de învățământ profesional și tehnic	Număr de evenimente realizate	- fonduri scăzute pentru promovarea învățământului profesional și tehnic
Obiectivul 5.3: Promovarea în rândul elevilor din gimnaziu și a părinților acestora a avantajelor parcurgerii unui traseu educațional prin învățământul profesional și tehnic Indicatori: - ISMB-ul coordonează realizarea și distribuirea de materiale de promovare pentru elevii din învățământul gimnazial și pentru părinții acestora					Precondiții și riscuri: - existența fondurilor necesare multiplicării materialelor de promovare
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A1 Distribuirea materialelor de promovare a învățământului profesional și tehnic către unitățile de învățământ gimnazial din București	Materiale de promovare distribuite	Anual	ISMB /Unități de învățământ gimnazial și profesional și tehnic	Număr de materiale multiplicat și distribuite	- implicarea inspectoratelor școlare în promovarea învățământului profesional și tehnic

SURSE DE INFORMARE

- Institutul Național de Statistică
- Direcția Regională de Statistică a Municipiului București – Anuarul Municipiului București-ediția 2022
- Oficiul Național al Registrului Comerțului
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027
- PRAI București-Ilfov 2016-2025
- AMOFM București – Date statistice
- Ministerul Educație – Raportul privind starea învățământului preuniversitar din România 2020-2021
- Inspectoratul Școlar al Municipiului București – Rețea școlară

